

FLORUT
FLORIN-DAN

Digitally signed by
FLORUT FLORIN-DAN
Date: 2026.08.14
11:16:22 +03'00'

PLAN URBANISTIC GENERAL

COMUNA CICÂRLĂU

JUDEȚUL MARAMUREȘ

Nr. pr.: AED – 004-2021

VOLUMUL I

MEMORIU GENERAL

2026

LISTA DE SEMNĂTURI

PROIECTANT GENERAL : S.C. AEDILIS PROIECT S.R.L.

COORDONATOR GENERAL: **arh. urb. Dan Florin FLORUȚ**
*(expert atestat R.U.R. – litera D- P.U.G.și
R.L.U., G5-Studii de istorie urbană, G6-
Amenajare peisagistică, expert atestat M.C.C.
nr. 553S/24.03.2016 domeniile D1(Restaurare
arhitectură), D2 (Urbanism istoric)*

COLECTIV DE ELABORARE **urb. peis. Anca Patricia COSTAN**

ing. Mihai MUREȘAN

ing. Gheorghe BOROȘ

ing. Ioan COMAN

CUPRINS

1. INTRODUCERE.....	6
1.1. DATE DE RECUNOAȘTERE A DOCUMENTAȚIEI	6
1.2. OBIECTIVELE LUCRĂRII.....	7
1.3. SURSE DOCUMENTARE.....	8
1.3.1 Surse documentare propriu zise:	8
1.3.2 Elemente legislative:	8
2. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII URBANISTICE	12
2.1. EVOLUȚIE.....	12
2.1.1 Istoricul teritoriului administrativ și al localităților componente.....	12
2.1.2 Patrimoniul cultural construit	13
2.2. ELEMENTE ALE CADRULUI NATURAL	24
2.2.1. Caracteristicile reliefului	25
2.2.3. Hidrografie. Hidrologie	28
2.2.4. Condiții climatice	30
2.2.5 Solurile	33
2.2.6 Vegetația	35
2.2.7 Fauna	37
2.2.8. Elemente naturale de interes deosebit.....	39
2.3 RELAȚII ÎN TERITORIU.....	44
2.4. POTENȚIAL ECONOMIC.....	46
2.4.1. Profilul economic al Județului Maramureș	46
2.4.2. Profilul economic general al comunei Cicârlău.....	47
2.4.3. Forța de muncă în comuna Cicârlău.....	49
2.5. POPULAȚIA. ELEMENTE DEMOGRAFICE ȘI SOCIALE.....	54
2.5.1 Densitatea populației	55
2.5.2 Mișcarea naturală și migratorie	56
2.5.3 Structura populației pe sexe.....	58
2.6. CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT	62
2.6.1. Circulația rutieră	62
2.6.2. Circulația feroviară	64
2.6.3. Circulația aeriană	65
2.7. INTRAVILAN EXISTENT. ZONE FUNCȚIONALE. BILANȚ TERITORIAL	66
2.8. ZONE CU RISCURI NATURALE.....	69
2.8.1 Riscuri hidrologice – inundațiile.....	69
2.8.2 Riscuri geomorfologice - alunecări de teren	71

2.9. ECHIPARE EDILITARĂ:	72
2.9.1. Gospodărirea apelor:	72
2.9.2. Alimentarea cu apă	73
2.9.3. Canalizarea	74
2.9.4. Alimentare cu gaz metan:	74
2.9.5. Alimentare cu energie electrică	75
2.9.6. Telefonie	76
2.9.7. Alimentarea cu căldură	77
2.9.8. Gospodărie comunală	78
2.10. PROBLEME DE MEDIU	80
2.10.1 Calitatea solului și subsolului	80
2.10.2 Calitatea apelor de suprafață și a apelor subterane	81
2.10.3 Calitatea aerului	81
2.10.4 Calitatea vegetației și a faunei	81
2.10.5 Nivelul actual de zgomot	82
2.10.6 Zone inundabile	82
2.10.7 Zone cu alunecări de teren	82
2.11. DISFUNCTİONALITĂȚI	82
2.11.1 Privind activitățile economice	82
2.11.2 Privind structura populației	83
2.11.3 Privind căile de circulație	83
2.11.4 Privind fondul construit și utilizarea terenurilor:	84
2.11.5 Echipare edilitară	84
2.11.6 Protecția mediului	85
2.11.7 ANALIZA SWOT	86
2.12. NECESITĂȚI ȘI OPORTUNITĂȚI ALE POPULAȚIEI	97
3. PROPUNERI DE ORGANIZARE URBANISTICĂ	100
3.1. STUDII DE FUNDAMENTARE	100
3.1.1 Actualizarea suportului topografic	101
3.1.2 Condiții geotehnice și hidrogeologice	101
3.1.3 Relații periurbane	102
3.1.4 Organizarea circulației și a transporturilor	104
3.1.5 Protecția mediului, riscuri naturale și antropice	106
3.1.6 Studiu istoric	109
3.1.7 Studiu Tipuri de proprietate	110
3.1.8 Infrastructura tehnico-edilitară	112
3.1.9 Evoluția activităților economice	115
3.1.10 Evoluția socio-demografică	117
3.1.11 Impactul schimbărilor climatice	119
3.2. DIAGNOSTICUL GENERAL ȘI PROSPECTIV	119
3.2.1 PREVEDERI ALE PLANULUI DE AMENAJARE A TERITORIULUI NAȚIONAL – pentru Comuna Cicârlău:	120
3.2.2 PREVEDERI ALE PLANULUI DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN MARAMUREȘ – pentru Comuna Cicârlău:	121
3.3. OPTIMIZAREA RELAȚIILOR ÎN TERITORIU	121

3.4.	DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚILOR. STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ	122
3.4.1.	Profil urban–rural al comunei și premisele dezvoltării spațiale.....	122
3.4.2.	Conceptul obiectiv de dezvoltare și modelul spațial.....	123
3.4.3.	Direcții de dezvoltare pe zone funcționale (UTR) și politici operaționale	125
3.4.4.	Prevederi de dezvoltare durabilă a comunei cu orizontul de timp 2021 – 2027 Strategia de dezvoltare a comunei Cicarlau (extras)	126
3.4.5.	Priorități investiționale, etapizare și mecanisme de implementare.....	127
3.4.5.	Proгноză demografică și economică.....	130
3.5.	EVOLUȚIA POPULAȚIEI.....	132
3.6.	ORGANIZAREA CIRCULAȚIEI.....	133
3.7.	INTRAVILAN PROPUS. ZONIFICARE FUNCȚIONALĂ. BILANȚ TERITORIAL	135
3.8.	MĂSURI ÎN ZONELE CU RISCURI NATURALE	140
3.9.	DEZVOLTAREA ECHIPĂRII EDILITARE.....	143
3.9.1.	Gospodărirea apelor	143
3.9.2.	Alimentare cu apă	144
3.9.3.	Canalizarea apelor uzate	144
3.9.4.	Alimentare cu energie electrică.....	145
3.9.5.	Alimentare cu energie termică	145
3.9.6.	Alimentare cu gaze naturale.....	145
3.9.7.	Gospodărire comunală	146
3.10.	PROTECȚIA MEDIULUI	146
3.11.	REGLEMENTĂRI URBANISTICE	149
3.12.	OBIECTIVE DE UTILITATE PUBLICĂ	151
4.	CONCLUZII	157
5.	TABELE, IMAGINI, GRAFICE.....	158

1. INTRODUCERE

1.1.DATE DE RECUNOAȘTERE A DOCUMENTAȚIEI

DENUMIREA LUCRĂRII	PLAN URBANISTIC GENERAL (P.U.G.) AL COMUNEI CICÂRLĂU, JUDEȚUL MARAMUREȘ
NUMĂRUL VOLUMULUI	I
DENUMIREA VOLUMULUI	MEMORIU GENERAL
DENUMIREA BENEFICIARULUI	COMUNA CICÂRLĂU , JUDEȚUL MARAMUREȘ
DENUMIREA PROIECTANTULUI	S.C. AEDILIS PROIECT S.R.L.
NUMĂRUL DE ORDINE AL DOCUMENTAȚIEI	PROIECT NR. AED –2021-004
DATA	2025

1.2. OBIECTIVELE LUCRĂRII

Planul Urbanistic General are atât caracter director și strategic, cât și caracter de reglementare și reprezintă principalul instrument de planificare operațională, constituind baza legală pentru realizarea programelor și acțiunilor de dezvoltare. Fiecare unitate administrativ-teritorială are obligația să își întocmească și să își aprobe Planul Urbanistic General, care se actualizează periodic la cel mult 10 ani.

Cuprinde prevederi pe termen scurt cu privire la:

- Restabilirea și delimitarea teritoriului intravilan, în relație cu teritoriul administrativ al localității;
- Stabilirea modului de utilizare a terenurilor din intravilan;
- Zonificarea funcțională în corelație cu organizarea rețelei de circulație;
- Delimitarea zonelor afectate de servituți publice, afectate de interdicții temporare și permanente de construire și a zonelor expuse la riscuri naturale;
- Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare;
- Stabilirea zonelor protejate și de protecție a monumentelor istorice, a siturilor arheologice reperate și a zonelor care au instituit un regim special de protecție, prevăzut în legislația în vigoare;
- Formele de proprietate și circulația juridică a terenurilor;
- Precizarea condițiilor de amplasare și conformare a volumelor construite și amenajate și plantate;
- Zonele de risc natural delimitate și declarate astfel, conform legii, precum și la măsurile specifice privind prevenirea și atenuarea riscurilor, utilizarea terenurilor și realizarea construcțiilor în aceste zone .

Cuprinde prevederi pe termen mediu și lung cu privire la:

- Evoluția în perspectivă a localității;
- Direcțiile de dezvoltare funcțională în teritoriu;
- Traseele coridoarelor de circulație și de echipare prevăzute în planurile de amenajare a teritoriului național, zonal și județean;
- Zonele de risc natural delimitate și declarate astfel, conform legii, precum și la măsurile specifice privind prevenirea și atenuarea riscurilor, utilizarea terenurilor și realizarea construcțiilor în aceste zone;
- Lista principalelor proiecte de dezvoltare și restructurare;

- Stabilirea și delimitarea zonelor cu interdicție temporară și definitivă de construire;
- Delimitarea zonelor în care se preconizează operațiuni urbanistice de regenerare urbană.

Completarea Planului Urbanistic General al Comunei Cicârlău urmărește, prin introducerea în cadrul documentației de urbanism existente a constrângerilor și permisivităților urbanistice generate de zonele propuse pentru extindere, crearea condițiilor de autorizare a noilor construcții, crearea premiselor spațiale pentru desfășurarea activităților economice și sociale în acord cu obiectivele de dezvoltare județene. Se vor lua în considerare implicațiile dezvoltării urbanistice asupra sistemului de circulații și a rețelei de infrastructură edilitară, fiind conturate măsurile pentru dezvoltarea armonioasă a localităților.

1.3. SURSE DOCUMENTARE

1.3.1 Surse documentare propriu zise:

- Plan de Amenajare a Teritoriului Național;
- Plan de Dezvoltare a Regiunii Nord-Vest 2021-2027;
- Plan de Amenajare a Teritoriului Județean Maramureș;
- Documentare pe teren și consultări cu autoritățile locale;
- Strategia de dezvoltare durabilă a comunei Cicârlău pentru perioada 2021 – 2027;
- Lista monumentelor istorice 2015;
- Recensământul Populației și al Locuințelor 2021 sau date actualizate conform INSSE;

Pentru suportul topografic s-au folosit ortofotoplanuri, scara 1:5000, planuri topografice, scara 1:5000, alte hărți și planuri referitoare la Comuna Cicârlău.

1.3.2 Elemente legislative:

- Legea nr. 350 /2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare
- Ordin 233 - NORME METODOLOGICE din 26 februarie 2016 de aplicare a Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism
- Regulamentul General de Urbanism (RGU) aprobat prin H.G. nr. 525/1996, cu modificările și completările ulterioare, pentru aprobarea Regulamentului general de urbanism.
- Ordinul MDRT nr. 2701/30.12.2010 pentru aprobarea Metodologiei de informare și consultare a publicului cu privire la elaborarea sau revizuirea planurilor de amenajare a teritoriului și de urbanism;

- Legea nr.50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții cu modificările și completările ulterioare și normele metodologice de aplicare ;
- Planul Național de Amenajare a Teritoriului:
 - Secțiunea I – Căi de comunicație, Legea nr.71/1996
 - Secțiunea a II-a – Apa, Legea nr.171/1997
 - Secțiunea a III-a – Zone protejate, Legea nr.5/2000
 - Secțiunea a IV-a - Rețeaua de localități, Legea 351 / 2001 și 100 / 2007
 - Secțiunea a V-a - Zone de risc natural, Legea nr.575/2001
 - OUG nr. 142/2008 privind aprobarea PATN – Secțiunea a VIII-a – Zone cu resurse turistice, aprobată prin Legea nr. 190/2009
- LEGEA nr. 114/11.10.1996 Legea locuinței
- Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice.
- Legea nr.24/2007 a spațiilor verzi, republicată, cu modificările ulterioare prin Legea nr.47/2012
- Ordonanța de urgență nr.195/2005 privind protecția mediului, aprobată prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare
- Legea fondului funciar nr. 18/1991 (republicată);
- Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții republicată actualizată, Legea nr. 163/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/1995 privind calitatea în construcții.
- Legea nr. 107/1996 a apelor
- Hotărârea nr. 382/2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind exigențele minime de conținut ale documentațiilor de amenajare a teritoriului și de urbanism pentru zonele de riscuri naturale
- OUG nr. 57/2019 privind Codul administrativ
- Legea nr. 255/2010
- Legea cadastrului și publicității imobiliare nr 7/1996, republicată cu modificările ulterioare
- Ordonanța nr. 43/2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național
- Legea nr. 363/2006 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea I - Rețele de transport
- Legea nr. 55/2006 privind siguranța feroviară
- Ordonanța de urgență nr. 12/1998 privind transportul pe căile ferate române și reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române

- HG nr.581/1998 privind înființarea Companiei Naționale de Căi Ferate "C.F.R." - S.A. prin reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române
- HG nr. 589/2006 pentru modificarea anexei nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 581/1998 privind înființarea Companiei Naționale de Căi Ferate „C.F.R.” S.A. prin reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române
- Ordinul nr. 2031/2020 privind aprobarea Procedurii de emitere a avizului Ministerului Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor pentru documentațiile tehnice, documentațiile tehnico-economice și documentațiile de urbanism ale terților, pentru obiectivele situate în zona infrastructurii de transport rutiere de interes național, feroviare și de metrou
- Hotărârea nr. 817/2005 pentru aprobarea Planului privind strategia pe termen lung a sectorului feroviar în vederea restabilirii echilibrului financiar al administratorului infrastructurii și în vederea modernizării și reînnoirii infrastructurii
- legea nr. 203/2003 (*republicata*) privind realizarea, dezvoltarea și modernizarea rețelei de transport de interes național și european
- Hotărârea nr. 930 din 11 august 2005 pentru aprobarea Normelor speciale privind caracterul și mărimea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologică
- Legea nr. 331/2024 – Codul silvic
- Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare
- Codul administrativ OUG nr.57/2019
- LEGEA Nr. 52/2003 privind transparenta decizională în administrația publică.
- Ordinul nr. 994/2018 pentru modificarea și completarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 119/2014
- OMT nr. 1.295/2017, OMT nr. 1.296/2017 și OMT nr. 1.294/2017
- ORDIN nr. 1.296 din 30 august 2017 pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea, construirea și modernizarea drumurilor
- ORDIN nr.1.295 din 30 august 2017 al ministrului transporturilor pentru aprobarea Normelor tehnice privind stabilirea clasei tehnice a drumurilor publice
- ORDIN nr.1.294 din 30 august 2017 al ministrului transporturilor pentru aprobarea Normelor tehnice privind amplasarea lucrărilor edilitare, a stâlpilor pentru instalații și a pomilor în localitățile urbane și rurale

- Ordinul Ministrului Transporturilor nr. 50/1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea și realizarea străzilor în localitățile rurale.
- OMAI nr. 180/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice privind avizarea și autorizarea de securitate la incendiu și protecție civilă
- Ordinul Ministerului Administrației și Internelor nr. 163/2007 pentru aprobarea Normelor generale de apărare împotriva incendiilor.
- Ghid privind metodologia de elaborare și conținutul-cadru al Planului Urbanistic General, indicativ GP038/99 aprobat prin Ordinul Nr.13/N/10.03.1999
- Ghid privind elaborarea și aprobarea regulamentelor locale de urbanism, indicativ GM-007-2000 aprobat prin Ordinul Nr.21/N/10.04.2000
- ORDIN nr.34/M30/3.422/4.221 din 1995 pentru aprobarea precizărilor privind avizarea documentațiilor tehnice pentru autorizarea executării construcțiilor.
- Legea nr.211 /15.11.2011 -privind regimul deșeurilor
- Legea nr. nr.426 din 18 iulie 2001 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.78/2000 privind regimul deșeurilor

2. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII URBANISTICE

2.1. EVOLUȚIE

2.1.1 Istoricul teritoriului administrativ și al localităților componente

Comuna Cicârlău se așază în vestul Depresiunii Baia Mare, la contactul dintre cursul inferior al Someșului și culmile vulcanice ale Munților Igriș. Este parte a Țării Chioarului – zonă etnografică distinctă, străbătută de Lăpuș, strivită între masivele Igriș–Gutâi–Cavnic la nord și dealurile domoale ce coboară spre Someș. În acest cadru geografic și cultural – la răscrucea Maramureșului istoric cu Transilvania – s-a coagulat identitatea comunităților din Cicârlău, Bârgău, Ilba și Handalu Ilbei.

Maramureșul a cunoscut, de-a lungul secolelor, o succesiune de forme administrative – voievodat, comitat, județ – până la actuala organizare din 1968, care a reunit regiunile istorice Maramureș, Lăpuș și Chioar. În acest peisaj, Cicârlăul apare documentar în 1407 sub numele O Sikarlo (Cicârlăul Vechi), așezare lovită atunci de jaf și incendiu, fapt ce a forțat strămutarea vetrei „mai jos, spre drum”, pe versantul sudic al dealului Căliman, în jurul vechii biserici și al cimitirului. Bârgăul este menționat tot în 1407, Ilba în 1490 (Iloba/Yloba), iar Handalu Ilbei apare în acte în 1909, într-un areal în care domeniul Ecsed al familiei Rákóczi și, ulterior, structurile statale moderne au lăsat urme administrative durabile.

Originea numelui „Maramureș” rămâne disputată – de la legătura cu râul Mara, la derivații din „marmură” ori ipoteze erudite medievale – dar indiferent de etimon, regiunea a funcționat ca o punte între spații culturale, ceea ce explică densitatea de vestigii și continuitatea locuirii din preistorie până azi.

Cercetările arheologice consemnează în comună mai multe puncte cu valoare patrimonială. La Cetatea Teilor (Cicârlău), pe panta sudică a dealului Pâlcău, s-au identificat fragmente ceramice cu decor spiralic și striat, specifice fazei Suci de Sus II (epoca bronzului). În apropiere, la Podul Ciutei, au fost găsite două piese litice din obsidian, indicii ale unei posibile locuiri paleolitice. Punctul Ciurgăul lui Tulvai (Cicârlău) a fost identificat în 2010, iar la Olos (Cicârlău) s-au cules, în 2003, fragmente ceramice preistorice, deși localizarea exactă este astăzi dificilă din cauza schimbărilor din teren.

Pentru aceste situri, zonele de protecție au fost trasate raportat la parcelele cadastrale, cu limite între 50 și 150 m, pentru a păstra perspectiva și pentru a acoperi posibile extinderi ale depunerilor arheologice. În schimb, siturile menționate la Ilba și Handalu Ilbei nu au putut fi regăsite/cartate pe teren; se recomandă radierea lor din RAN până la noi probe.

Istoria locului s-a împletit cu resursele sale. Mineritul a fost, mult timp, ocupația dominantă: zăcămintul de la Ilba este exploatat din secolul al XVI-lea (aurul alimentând monetăria din Baia Mare), iar în secolele XVIII–XX activitatea a oscilat între concesiuni private, administrare de stat și modernizări (primele șteampuri/instalații, apoi flotație; după 1963 – reluarea exploatării la parametri tehnici superiori). Rezervele plumb-zincoase și cuprifere au susținut un vârf al extracției în anii 1963–1970. La această tradiție se adaugă cariera Composesorului Ilba (înființată în 1899; material pentru întreținerea drumurilor), cariera Ludovic Herskovits (1928) și exploatarea de balast și nisip la Bârgău.

La fel de definitorie a fost și viticultura. Înaintea filoxerei, Cicârlău era socotit „Drăgășanii Ardealului”, un „Eldorado” al viticultorilor. Rocile vulcanice și sedimentare mineralizate – moștenire a vulcanismului preistoric – au creat un terroir favorabil, explicând reputația vinurilor din Tăuții Măgherauș–Cicârlău–Seini. Pe plan cultural, identitatea chioară se citește în port: la femei „cămașa românească” încrețită la gât, zădii peste poalele albe; la bărbați cămașa „dreaptă”, cioareci albi și haine de pănură – un cod vestimentar simplu, funcțional, adaptat reliefului și muncilor tradiționale.

Structura actuală a satelor reflectă atât tradiția, cât și presiunile recente. Gospodăriile se aliniază de-a lungul celor trei axe rutiere principale, pe parcele medii cu latura scurtă la stradă. Densitatea construită este ridicată: casa și anexe ocupă cea mai mare parte a lotului, retragerile uzuale fiind 1–4 m. Fondul construit este mixt – case parter sau P+1, în mare parte renovate ori reconstruite în ultimele decenii – cu acoperișuri în două sau patru ape (țiglă, azbociment, țiglă metalică). Împrejmuirile eterogene (metal, beton, lemn, piatră) au înălțimi variabile, imprimând străzilor o imagine fragmentată. Infrastructura rutieră locală este amenajată și relativ bine întreținută, însă lipsa unui sistem unitar de drenaj pluvial pe marginile carosabilului rămâne o vulnerabilitate funcțională a intravilanului.

2.1.2 Patrimoniul cultural construit

În Ținutul Chioarului – spațiu colinar traversat de văi de circulație și sate risipite pe dealuri – identitatea construită s-a născut din gospodăria mixtă și din arhitectura acoperișurilor înalte. În comuna Cicârlău, imaginea tradițională s-a păstrat mai ales în zonele mai izolate, în timp ce așezările de vale au cunoscut inserții recente care au estompat treptat specificul locului.

2.1.2.1 Construcții cu valoare istorică sau arhitecturală deosebită

Gospodăria tradițională are ca „piesă de forță” șura, volum la care se subordonează locuința și anexele (găbănaș, colniță, coștei/pătul, grajduri, cuptor, bucătărie de vară). Amplasarea pe parcelă urmează tipologiile consacrate:

- plan în „L” – casa perpendicular pe stradă, anexele la fundul curții;
- plan în „U” – casa perpendicular pe stradă, anexele închizând latura posterioară și o latură laterală.

Curtea rămâne liberă și funcțională, cu pavaje de pietre de râu și vegetație utilitar-ornamentală (viță-de-vie pe prispe, pomi fructiferi, arbuști și flori specifice).

Arhitectura tradițională Construcții cu valoare istorică sau arhitecturală deosebită este una a acoperișurilor în pantă mare (40°–55°, până la 60° la șuri foarte vechi), cu:

- case și găbănașe în 4 ape, uneori cu foișor pe fațada principală;
- șuri în 2 ape (timpane ventilate traforate) sau în 4 ape la exemplarele vechi;
- învelitori istorice din paie/șiță, apoi țiglă trasă (generalizată după 1920);
- streășină amplă (40–60 cm), fără jgheaburi tradițional; podurile se aerisesc prin timpane/foișor.

Pridvorul/prispa (târnațul) ordonează fațadele și trasează zona de tranziție exterior–interior; stâlpii de lemn pot avea creștături specifice, într-o notă mai discretă decât în Maramureșul Voievodal. Pereții se ridicau pe socluri de piatră, din lemn cu umplutură de lut, chirpici sau cărămidă; tâmplăriile sunt de lemn, cu ferestre înguste (raport uzual 2/3, suprafață <1/10 din fațadă), uși mici (80–90 cm × 170–180 cm). Porțile – cândva înalte și traforate – au fost înlocuite treptat de garduri joase simple (lemn/metal).

Evoluția fondului construit

- Perioada austro-ungară și interbelică: locuințe, prăvălii, clădiri publice și mici ateliere de scară moderată, compatibile volumetric.
- Perioada comunistă: case-tip (zidărie/lemn), volume mici, în general corect așezate pe parcelă, cu curtea liberă.
- Perioada postcomunistă: apar case mari, de inspirație urbană, cu retrageri mari, amplasate în centrul parcelei și o relaționare slabă cu anexele, ceea ce fragmentează fronturile și diluează identitatea locală.

În Cicârlău, fondul predominant este cel comunist (case-tip), peste care s-au adăugat construcții postcomuniste; persistă însă nuclee de arhitectură tradițională (case și șuri),

inventariate nominal și pe adrese – lista celor 30 de imobile identificate este anexată studiului istoric (Anexa – „Registrul imobilelor cu caracter tradițional”).

Principalele riscuri țin de demolări parțiale, înlocuirea învelitorilor și a tâmplăriilor cu soluții discordante, garduri opace și pierderea prispelor și a detaliilor traforate. Ca direcții, se recomandă:

- păstrarea organizării pe parcelă (tip „L”/„U”, casa perpendicular pe stradă, curte liberă);
- menținerea pantelor mari și a volumetriilor simple, cu preferință pentru 4 ape la locuințe și 2/4 ape la șuri;
- utilizarea materialelor locale (piatră, lemn, lut, țiglă trasă/șită) și a cromaticii temperate;
- conservarea/reativarea prispei și a detaliilor de lemn (timpane ventilate, traforuri, foișor);
- garduri joase, transparente, care nu obturează frontul vegetal și relația cu strada;
- intervenții reversibile, cu detalieri conform Ghidului pentru încadrarea în specificul local – Țara Chioarului (OAR România).

Alte elemente caracteristice:

- structura din lemn rotund cu consumuri minime de material, datorate formelor geometrice cu volumetrie stabilă din punct de vedere static și a încărcărilor reduse pe pantă mare a acoperișului;

- volumetria curată a acoperișului este, în unele cazuri, îmbogățită cu un "foișor" - o structură în 2 ape, poziționată pe fațada principală, în zona accesului;

- streășina are o lățime de 40-60 cm;

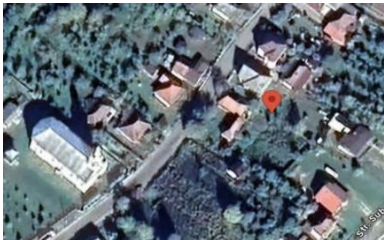
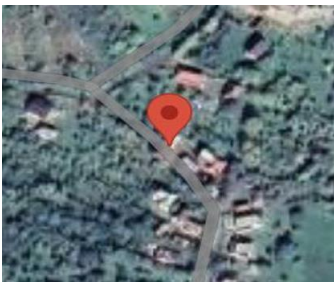
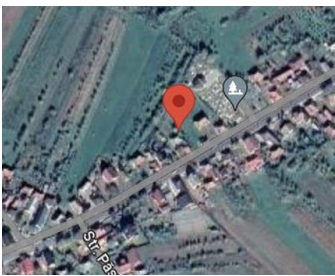
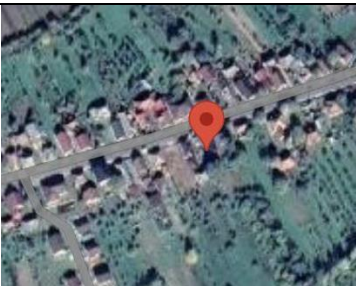
- nu există jgheaburi și burlane. Pe alocuri, zona intrării este protejată cu un jgheab din lemn;

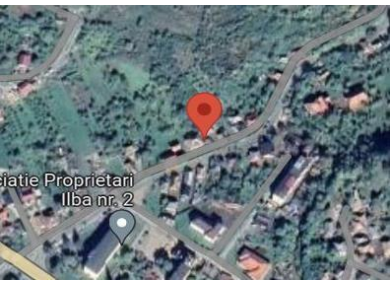
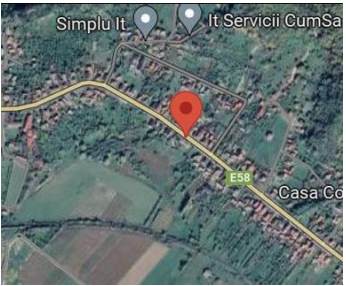
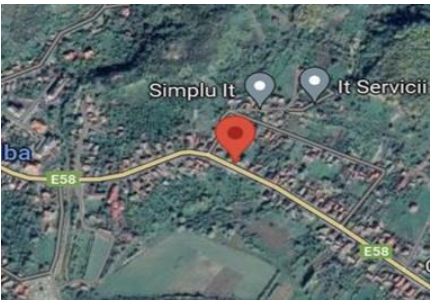
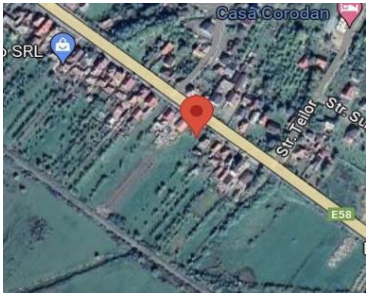
- intersecțiile celor 4 fețe ale acoperișului sunt racordate printr-o curbă cu rază de cca. 30 cm.

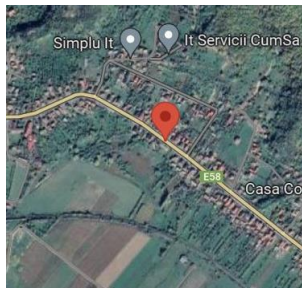
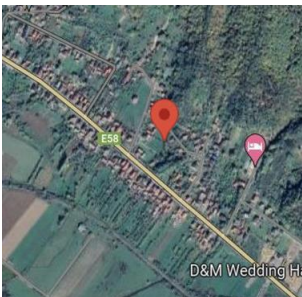
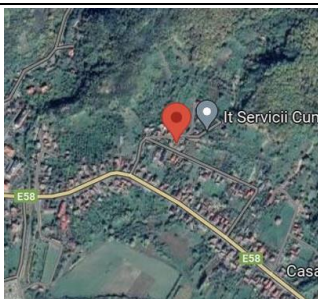
- coama este rezolvată prin petrecerea ultimului șir de șită peste coamă cu cca. 10 cm (pe direcția vânturilor dominante din zonă).

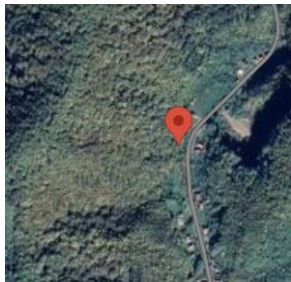
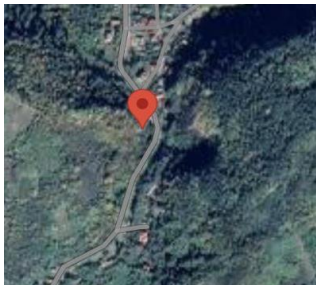
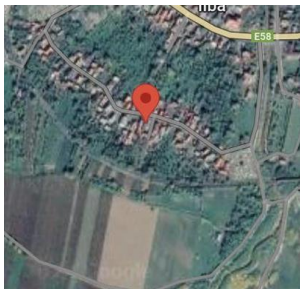
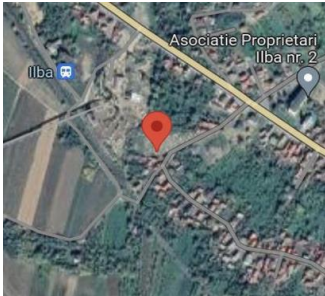
- nu există coșuri de furn și respectiv străpungeri ale acoperișului; fumul era utilizat pentru conservarea cărnii în pod.

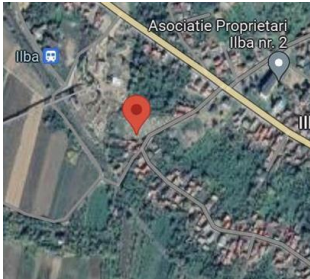
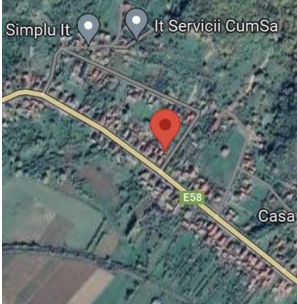
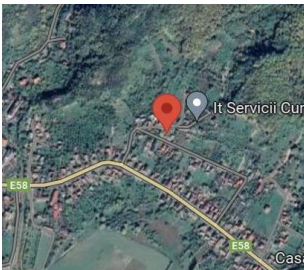
- nu există lucarne. Podul este ventilat și luminat prin timpane sau prin elementele decorative ale "foișorului".

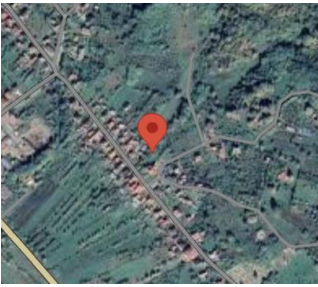
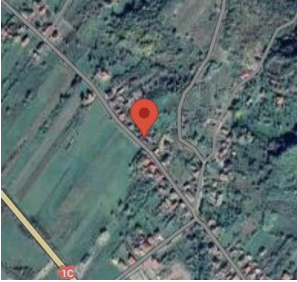
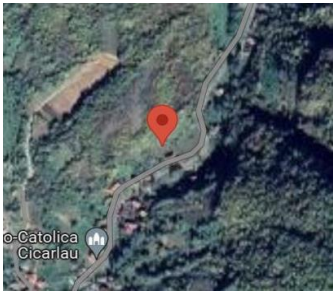
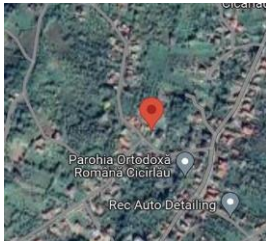
CLĂDIRI CU ARHITECTURĂ TRADIȚIONALĂ			
Nr.	Localizare	Amplasament	Imagine
1	689536.084 380249.080 Cicârlău, str. Valea Mare, nr.14		
2	688214.308 379621.402 Bârgău, str. Principală, nr. 47		
3	689983.816 380108.021 Cicârlău, str. Castanului, nr.2		
4	688430.513 379926.216 Bârgău, str. Principală, nr. 59A		
5	688215.843 379546.331 Bârgău, str. Principală, 94		

6	691946.606 376620.350 Ilba, str. Handalului, nr.21		
7	691600.540 377213.586 Ilba str. Principală, nr.58		
8	691714.843 377065.851 Ilba , str. Principală, nr.82		
9	691259.214 377581.795 Ilba, str. Principală, nr.18		
10	691481.552 377586.416 Ilba, str. Unirii, nr. 13		

11	691600.540 377213.586 Ilba, str. Principală, nr.62		
12	691945.033 376695.374 Ilba, Str.Handlului, Nr. 21		
13	691483.114 377511.387 Ilba, str.Unirii, nr. 7		
14	691705.365 377520.179 Ilba, str. Magnoliei, nr.24		
15	691824.444 377143.197 Ilba, str. Magnoliei, nr. 12		

16	692939 376763 Ilba, str. Handalului, nr.52		
17	692275.397 376852.396 Ilba, str. Handalului, nr.28		
18	691505.080 376460.975 Ilba, str, Gării, 27		
19	691717.981 376915.798 Ilba, str. Principală, Nr.71		
20	691732.149 376240.560 Ilba, str.Gării, nr. 10		

21	691619.402 376313.252 Ilba, str. Gării, 7		
22	691732.149 376240.560 Ilba, str. Gării, nr. 3		
23	691598.974 377288.614 Ilba, str. Principală, nr. 48		
24	691824.444 377143.197 Ilba, str. Magnoliei, nr.2		
25	691837.011 376542.996 Ilba, str. Handalului, nr.15		

26	689884.911 379505.359 Cicârlău, str. Cicârlăuț, nr.28		
27	690224.572 379211.998 Cicârlău, str. Carierei, nr.12		
28	690196.997 380562.820 Cicârlău, str. Valea Mare, nr.69		
29	689759.950 380178.548 Cicârlău, str. Căliman, nr.10		
30	691918 376584 Ilba, str. Handalului		

Tabel 1 Construcții cu valoare istorică sau arhitecturală deosebită
Sursa : Studiu Istoric

2.1.2.2 Monumente istorice

Conform Listei Monumentelor Istorice 2015 pe teritoriul comunei Cicârlău nu există nici un monument istoric sau sit arheologic clasat. Cu toate acestea, în urma actualizării suportului topografic aferent PUG și în urma elaborării studiului arheologic, s-a determinat faptul că *Situl arheologic Cicârlău – Pe Tog* (cod LMI MM-I-s-B-04379, cod RAN 106504.02) este amplasat pe teritoriul comunei Cicârlău și nu a satului Bușag din UAT Tăuții Măgherauș, așa cum apare în Lista Monumentelor Istorice 2015.

Conform studiului arheologic elaborat în cadrul acestui PUG, pe teritoriul comunei Cicârlău sunt menționate o serie de situri arheologice și mai multe descoperiri izolate.

Situri arheologice identificate în teren:

1. CICÂRLĂU - Cetatea Teilor (Cod RAN 107671.01)
2. CICÂRLĂU - Ciurgăul lui Tulvai
3. CICÂRLĂU - Olos
4. CICÂRLĂU - Pe Tog (Cod LMI MM-I-s-B-04379 și cod RAN 106504.02)

Situri arheologice neidentificate în teren:

- La Handalu Ilbei: *minele medievale* (RAN 107706.01);
- La Ilba: loc necunoscut (RAN 107706.01).

- **CICÂRLĂU – Cetatea Teilor**

COD RAN 107671.01

Situl arheologic Cetatea Teilor este localizat la cca. 2 km est-sud-est de Căminul Cultural de la Cicârlău, spre localitatea Tăuții Măgherauș, pe drumul ce trece prin dreapta locului numit *ciurgăul lui Tulvai* și urcă pe panta sudică a dealului Pâlcău.

Autorii cercetărilor *Cetatea Teilor* au dus la descoperirea câtorva fragmente ceramice cu decor spiralic și striat, ce aparțin fazei Suciu de Sus II.

- **CICÂRLĂU - Ciurgăul lui Tulvai**

Acest sit arheologic nu este înregistrat în RAN sau LMI.

Se găsește la cca. 2,2 km est-sud-est de Căminul Cultural din Cicârlău, spre localitatea Tăuții Măgherauș, pe drumul de care ce trece prin dreapta locului numit *ciurgăul lui Tulvai* și urcă partea sudică a dealului Pâlcău. La 100 m est de așezare din epoca bronzului din punctul *Cetatea Teilor*.

În urma cercetărilor din teren din anul 2010 au fost descoperite . pe drumul depământ ce urcă spre casele și viile situate mai spre nord, două piese litice realizate din obsidian. Acestea ar putea aparține unei locuiri paleolitice. Acestea ar putea aparține unei locuiri paleolitice.

Conform studiului arheologic , zona de protecție aferentă acestor două obiective este comun.

Siturile arheologice se află situate într-o zona care este parcelată, chiar la marginea nordică a teritoriului comunei. Delimitarea zonei de protecție s-a făcut astfel. În cazul siturilor **Cicârlău- Cetatea Teilor și Cicârlău – Ciurgăul lui Tulvai**, raportându-se la parcelele cadastrale. Astfel, în jurul s-a stabilit o limită a zonei de protecție cuprinsă între 50 și 150 m, în funcție de orientarea și întinderea parcelor cadastrale. Zona este stabilită pentru a păstra nealterată percepția asupra siturilor și ținând cont de faptul că descoperirile arheologice ar putea să se întindă pe o suprafață mai mare decât cea delimitată pe baza cercetărilor arheologice, ținând cont de faptul că situl de la Cîrgăul lui Tulvai este un sit identificat doar prin cercetări de suprafață, iar în cel de la Cetatea Teilor nu au fost făcute cercetări arheologice de amploare.

- **CICÂRLĂU- Olos**

Acest sit arheologic nu este înregistrat în RAN sau LMI.

Situl arheologic este situat la cca. 300 m nord de așezarea din epoca bronzului de la Bușag, oraș Tăuții Măgherauș, punctul *casa fam. Zoicaș* și la 3 km est-sud-est de Căminul Cultural din Cicârlău, pe tereasa cu ușoară înclinație estică din dreapta văii lui Taloș.

Situl a fost descoperit în anul 2003 de către C.Kacso în urma unor cercetări de suprafață, prilej cu care au fost culese de la suprafață câteva fragmente ceramice, probabil preistorice. Cu

prilejul cercetărilor arheologice din anul 2016 nu a fost identificat locul unde au fost descoperite în 2003, terenul era în cea mai mare parte necultivat și pe unele suprafețe s-au ridicat construcții noi. Toponimul Olos sau Olosz nu figurează pe hărțile mai vechi în acest loc dar așa apare menționat la autorul descoperirii C. Kasco localizează în hotarul localității Bușag.

Situl arheologic este situat în intravilanul localității, într-o zonă care este parcelată. Delimitarea zonei de protecție s-a făcut raportându-se la parcelele cadastrale. Astfel, de jur-împrejurul sitului și ținând cont de faptul că descoperirile arheologice ar putea să se întindă pe o suprafață mai mare decât cea delimitată pe baza cercetărilor arheologice, ținând cont de faptul că situl de la Cicârlău – Olos este un sit identificat doar prin cercetări de suprafață.

La elaborarea studiului arheologic s-a observat faptul că în localitățile Ilba și Handalu Ilbei nu au fost localizate pe teren și în consecință nici cartate și delimitate. Se recomandă ca aceste două situri arheologice să fie radiate din RAN.

- **CICÂRLĂU – Pe Tog**

Situl arheologic Cicârlău – Pe Tog (cod LMI - MM-I-s-B-04379), din literatura de specialitate dar și în LMI (LMI-MM-I-s-B-04379) și RAN (106504.02) este cunoscut situl

arheologic de la Bușag, oraș Tăuții Măgherauș, jud. Maramureș, punctul Pe Tog. Conform suportului topografic pus la dispoziție de proiectantul general al prezentului PUG (S.C. AEDILIS PROIECT S.R.L.) reiese că situl arheologic mai sus menționat se află în UAT Cicârlău și nu așa cum este le menționat în literatură, respectiv legislație.

Propunere pentru modificarea Repertoriului Arheologic Național și a LMI:

Cicârlău	Pe Tog	106504.02	MM-I-s-B-04379	În LMI și RAN figurează în localitatea Bușag, oraș Tăuții Măgherauș, jud. Maramureș. OBS: Trebuie modificată localizarea: Cicârlău, punct Pe Tog
----------	--------	-----------	----------------	---

- Așezare din epoca târzie a bronzului – cultura Suciu de Sus.
- COD LMI - MM-I-s-B-04379 (situl menționat în localitatea Bușag, oraș Tăuții Măgherauș, jud. Maramureș)
- COD RAN-106504.02 (situl menționat în localitatea Bușag, oraș Tăuții Măgherauș, jud. Maramureș)
- Localizare: Situl arheologic se găsește la cca. 1.47 km sud-est de Primăria din Cicârlău, la 260 m sud de drumul E58, la 100 m sud-vest de calea ferată Baia Mare- Satu Mare și la 760 sud-est de intersectia DE58 cu strada Bârgăului, pe terasa înaltă din dreapta râului Someș, la 2.5 km nord de confluența Lăpușului cu Someșul.
- Descriere: Cu prilejul cercetărilor de teren din 1989 și 1994 au fost identificate la suprafață fragmente ceramice prin incizie-excizie aparținând culturii Suciu de Sus.
- Situl arheologic a intrat în LMI dar și în RAN cu locul descoperirii Bușag (oraș Tăuții Măgherauș), punctul Pe Tog.
- Bunuri culturale mobile: fragmente ceramice din epoca târzie a bronzului.
- Datare: epoca bronzului-cultura Suciu de Sus – a doua jumătate a mileniului II î.Chr.
- Locul de păstrare al materialelor: Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Maramureș, Baia Mare.

2.2. ELEMENTE ALE CADRULUI NATURAL

Comuna Cicârlău este așezată în vestul Depresiunii Baia Mare, la contactul dintre lunca și terasele Someșului și dealurile vulcanice ce coboară din masivul Igniș–Gutâi. Relieful colinar, compartimentat de văi cu regim torențial, a modelat în timp localizarea vetrelor de sat, tipologiile gospodăriilor și economia locului (agricultură, pomicultură, viticultură, exploatarea materialelor de construcții).

Teritoriul îmbină forme joase (luncă și terase joase-medii) cu glacisuri piemontane și culmi de deal de natură vulcanică. Substratul alternează între depozite aluviale recente (nisipuri, pietrișuri) în luncă, pachete sedimentare neogene pe terase și piroclastite/roci vulcanice (andezite, tufuri) pe versanții ce domină depresiunea. Această structură explică prezența agregatelor minerale (balast, nisip) și a rocilor pentru construcții, dar și susceptibilitatea la alunecări pe versanți argilo-marnoși.

Regimul este temperat-continental moderat, cu ierni relativ blânde în luncă și veri calde; pe versanți, precipitațiile sunt ușor mai ridicate. În sezonul rece apar frecvent cețuri și inversiuni termice în zonele joase, cu topoclimate mai răcoroase pe expozițiile nordice.

Drenajul natural este asigurat de Someș și afluenți locali (ex. Valea Mare/Valea Cicârlăului, Valea Ilbei, Pârâul lui Taloș), cu scurgere generală spre vest. Lunca prezintă sectoare potențial inundabile și zone de colmatare, iar rețeaua de văi scurte generează viituri rapide după ploi torențiale. Acviferele de mică adâncime sunt asociate depozitelor aluviale și teraselor joase.

În luncă și pe terase se dezvoltă soluri aluviale și cernoziomuri/cambisoluri cu favorabilitate bună pentru culturi și livezi; pe versanți domină cambisoluri și luvisoluri, cu fertilitate medie și risc de eroziune. Vegetația potențială este de foioase (gorun, fag, carpen), astăzi înlocuită pe larg de pajiști secundare, fânețe și livezi; în lunci apar galerii ripariene cu sălcii și plop. Terenurile părăsite sunt sensibile la colonizarea de specii invazive (inclusiv ambrozia).

Procese active includ alunecări superficiale, ravinare și eroziune de suprafață pe pante, precum și inundații/ bălțiri în lunci și pe culoarele văilor. Caracterul torențial al scurgerii este potențat de lipsa unui sistem unitar de drenaj pluvial în intravilan. Pe versanții cu pante mai mari, stabilitatea este condiționată de regimul precipitațiilor și de modul de utilizare a terenurilor (defrișări, terasări improvizate).

2.2.1. Caracteristicile reliefului

Relieful comunei Cicârlău se desfășoară în trepte line ce coboară dinspre dealurile vulcanice ale masivului Igriș–Gutâi către lunca Someșului, alcătuind o succesiune clară între interfluvii înalte, glacisuri piemontane și terase joase. În zona de câmp deschis a luncii și pe terasele adiacente, altitudinile mici și pantele domoale imprimă peisajului un aspect ordonat, cu suprafețe aproape plane, modelate de meandrele vechi și actuale ale cursurilor de apă. Aici depozitele aluviale recente – nisipuri și pietrișuri – alternează cu niveluri terasate ușor înălțate

față de albia majoră, ceea ce explică atât fertilitatea terenurilor, cât și prezența sectoarelor de colmatare și băltire în perioadele umede.

Către marginea depresiunii, terasele se transformă treptat în glacisuri piemontane și coaste de deal cu pante moderate, întrerupte de ogase și mici conuri de dejecție la gura văilor torențiale. Substratul devine aici mai variat: peste pachetele sedimentare neogene se aștern coluvii fine, iar pe muchiile și versanții mai înalți ies la zi roci vulcanice – andezite și tufuri – care conferă reliefului o robustețe aparte, dar și o fragmentare pronunțată. Pe aceste pante, procesele actuale de modelare sunt vizibile: spălarea în foiță după ploi abundente, apariția ravenelor pe traseele de scurgere necontrolată și, local, alunecări superficiale acolo unde argilele și marnele favorizează instabilitatea.

Sistemul de văi scurte ce coboară dinspre dealuri – Valea Mare (a Cicârlăului), Valea Ilbei, pârâul lui Taloș și altele – imprimă un desen radial, cu scurgere generală spre Someș. Alternanța dintre versanți cu expoziție sudică și cei umbriți, nordici, generează microclimate distincte: pe înșorite se instalează mai devreme vegetația de livezi și se usucă rapid solul după precipitații, pe când expozițiile reci păstrează umezeala, accentuând latența sezonieră. În perioadele reci, inversiunile termice din luncă aduc cețuri persistente, în timp ce culmile rămân mai bine aerate.

Structura în trepte hipsometrice este ușor de recunoscut: la bază se află lunca și terasele joase (circa 160–220 m), urmate de terase medii și glacisuri (aproximativ 220–350 m), pentru ca spre nord și est să apară dealurile și interfluvii ce pot depăși local 500–600 m. Între aceste niveluri, rupturile de pantă, podurile teraselor, micile praguri structurale și taluzurile formate de eroziunea fluvială alcătuiesc o morfologie variată, care se reflectă în modul tradițional de ocupare a terenului: vetrele așezărilor de vale pe suprafețe stabile, gospodăriile risipite pe coastele mai domoale, fânețele și pășunile pe interfluvii.

În ansamblu, relieful Cicârlăului exprimă un echilibru între energia versanților vulcanici și calmul teraselor joase. Este un peisaj „în trepte”, dinamic, în care apa modelează continuu marginile depresiunii, iar diferențele fine de expoziție și pantă trasează, de la un versant la altul, condiții distincte pentru vegetație, sol și așezări. Această arhitectură morfologică explică atât diversitatea utilizărilor tradiționale ale terenurilor, cât și ritmurile naturale care guvernează transformările spațiului rural.

2.2.2. Geologia

Teritoriul comunei Cicârlău aparține contactului dintre Depresiunea Baia Mare și marginea sudică a lanțului vulcanic Oaș–Gutâi–Țibleș. Această poziție explică suprapunerea a trei mari familii de roci: depozitele aluviale cuaternare din luncă și terasele Someșului,

pachetele sedimentare neogene ale depresiunii și formațiunile vulcanice (și piroclastite) care alcătuiesc culmile dinspre Igriș–Gutâi. Structura geologică determină atât morfologia în trepte, cât și repartiția resurselor minerale și a apelor subterane. Notă: aspectele pedologice (tipuri de sol și favorabilitate agricolă) sunt tratate distinct la 2.2.5. Solurile.

Depozite cuaternare (luncă și terase)

În câmpul Someșului se dezvoltă pachete groase de pietrișuri și nisipuri cu intercalații lutoase, depuse succesiv pe treptele de terasă. Aceste aluviuni recente au o permeabilitate ridicată și găzduiesc acvifere freatice continue, cu niveluri variabile în funcție de regimul fluviului și de sezon. În zonele joase, spre albia majoră, apar lentile fine, colmatări și umpluturi de luncă care păstrează urmele meandrelor vechi. Materialele grosiere (balast, pietriș) au fost utilizate tradițional în construcții și lucrări rutiere.

Neogenul depresionar (terase medii, glacisuri, versanți domoli)

Pe treapta intermediară a reliefului se întâlnesc depozite sedimentare neogene: argile, marne, nisipuri și gresii, local cu intercalații de pietrișuri coluviale pe sub versanți. Aceste formațiuni au un comportament fizico-mecanic variabil: nivelurile nisipoase-detasabile sunt mai permeabile și drenează apele de versant, în timp ce pachetele argilo-marnoase rețin apa și pot favoriza apariția suprafețelor de alunecare. Pe aceste substraturi se dezvoltă adesea glacisuri piemontane și conuri de dejecție, construite prin remanierea materialelor din zona vulcanică.

Zona vulcanică (culmi și interfluvii)

Culmile ce închid depresiunile dinspre nord și est sunt formate din roci vulcanice neogene (în principal andezite și tufuri), cu intercalări piroclastice și breccii. Andesitele, compacte și rezistente, susțin interfluvii mai înalte și versanți cu pante accentuate; tufurile și nivelurile piroclastice, mai friabile, pot fi ușor remaniate pe pante, contribuind la apariția ravenei și la formarea coluviilor fine. Sistemul de diaclaze și fisuri din rocile vulcanice permite circulația subterană pe fisuri, generând izvoare pe la baza masivelor sau în zonele de contact cu pachetele sedimentare.

Structură și tectonică

La scara regiunii, Depresiunea Baia Mare este o unitate postvulcanică, cu linii de fractură și flexuri ce au controlat atât drenajul, cât și alimentarea magmatică a masivelor Igriș–Gutâi. În arealul Cicârlău, aceste linii structurale se manifestă prin alinieri de văi, trepte structurale și contactele dintre formațiunile dure (andezite) și cele friabile (sedimente neogene, coluvii). Tectonica recentă este redusă ca manifestare superficială, însă moștenirea structurală rămâne vizibilă în rețeaua de drenaj și în morfologia versanților.

Resurse minerale și geomateriale

Structura geologică a favorizat mineralizări metalifere (cuprifere, plumb-zincoase, aurifere) în zona Ilba–Cicârlău, cunoscute istoric și exploatare în diferite etape. Rocile vulcanice (andezite) au reprezentat și reprezintă material de construcție valoros, în timp ce balasturile și nisipurile din câmpul Someșului au susținut lucrări edilitare și de infrastructură. Aceste resurse sunt însă distribuite neuniform, fiind legate de condițiile structurale (fisuri, zone de contact) și de dinamica aluvionară a câmpului de luncă.

Hidrogeologie (în relație cu litologia)

- În aluviunile cuaternare se dezvoltă acvifere freatice extinse, cu reîncărcare rapidă și nivele influențate de regimul Someșului; apa circulă în principal prin pietrișuri și nisipuri.
- Pe terasele medii apar acvifere locale în nisipuri/gresii, separate de niveluri argiloase slab permeabile; pe versanți se manifestă izvoare de contact.
- În formațiunile vulcanice, circulația se realizează pe fisuri și diaclaze, cu izvoare adesea limpezi, dar cu debite dependente de precipitații.

Roci și comportament geologic actual

Materialele grosiere din luncă sunt stabile la suprafață, dar pot suferi compactări locale sub încărcări mari; sedimentele fine (argile, marne) din neogen sunt sensibile la umezire-uscarea, iar coluviile fine pot fi puse ușor în mișcare pe pante. Rocile vulcanice sunt, în general, stabile în masiv, dar acolo unde sunt acoperite de mantale subțiri de alterare, pot apărea procese de spălare și ravinare.

În sinteză, geologia Cicârlăului este rezultatul întâlnirii dintre depozitele aluviale ale Someșului, pachetele sedimentare ale depresiunii și edificiile vulcanice ale Gutâiului. Această compoziție controlează forma reliefului, traseul apelor și prezența resurselor minerale, oferind cadrul fizic în care se vor citi, în capitolele următoare, atât caracteristicile solurilor (2.2.5), cât și dinamica proceselor naturale.

2.2.3. Hidrografie. Hidrologie

Teritoriul administrativ al comunei Cicârlău aparține bazinului hidrografic al râului Someș (sectorul inferior), care marchează limita sudică a localității și colectează apele cursurilor cu scurgere de la nord la sud. Rețeaua hidrografică locală este formată din văi scurte, cu bazine torențiale dispuse pe versanții colinari, care deversează în Someș fie direct, fie prin intermediul afluenților de ordin inferior.

În arealul comunei, Someșul curge pe un sector cu pantă mică, cu albie minoră de cca. 80–100 m lățime și un debit mediu de ordinul 110 m³/s. Energia redusă a pantei favorizează

meandrarea și eroziunea laterală în malurile concave, procese care, în trecut, au condus la divagări ale cursului și la formarea de brațe moarte și meandre părăsite. Intervențiile de îmbunătățiri funciare (colmatare controlată, defrișarea stufărișurilor) au redus parțial aceste forme, însă urmele lor morfologice sunt încă vizibile în câmpul luncii.

Someșul prezintă un regim nival-pluvial, cu debite maxime de obicei în primăvară – începutul verii, când topirea zăpezilor se suprapune peste episoade de ploi, valorile de vârf situându-se frecvent în intervalul 1300–1400 m³/s. Debitele minime absolute pot coborî până la ≈4,87 m³/s, de regulă la începutul toamnei. Temperatura medie anuală a apei este de cca. 12,8°C, cu maxime estivale înregistrate în sectorul Ulmeni de până la 29,4°C. Fenomenul de îngheț se manifestă, în medie, timp de ≈50 de zile/an, iar turbiditatea medie atinge ≈864 g/m³, reflectând aportul solid din bazinele torențiale.

Cronologia locală consemnează viituri importante în 1888, 1932, 1970 și 1974, cu un maxim istoric în 13–15 mai 1970, când s-a înregistrat un debit de vârf de ≈3115 m³/s. La postul hidrometric Cicârlău, cota de inundație este 4,00 m; în 1970 s-au atins 8,17 m, adică +4,17 m peste prag, confirmând potențialul ridicat de inundare al luncii în condiții de precipitații excepționale și/sau topire rapidă a zăpezilor în amonte.

Afluenții locali:

- Valea Mare (Valea Cicârlăului) își are obârșia în Dealul Sâlhij, traversează intravilanul pe direcția N–S și se varsă în Someș la limita cu hotarul Ilbei. Are un debit relativ constant, dar poate genera viituri rapide cu revărsări pe terasa de luncă. Împreună cu Someșul, poate afecta o suprafață inundabilă cumulată de peste 80 ha. Principalii afluenți: Valea Cicârlăuțului (dreapta) și Pârâul Runcului (stânga).
- Tăuașul (Valea Nistrului) curge în SE-ul teritoriului, trece la sud de satul Bârgău și se varsă în Someș. Cel mai important afluent pe teritoriul comunei este Valea Negruții, cu obârșia în Groapa Paladii, care străbate o bună parte din Bârgău înainte de confluență.

Nivelul apei freatice variază în acord cu treptele de relief:

- pe versanți: ≈5–7 m (local mai adânc, în funcție de litologie și poziția pe pantă);
- pe terasele Someșului: ≈3–5 m;
- pe terasa de luncă: ≈1–3 m;
- în microdepresiuni din luncă și pe terase: ≈0,5–1,0 m sau chiar la suprafață, cu tendință la înmlăștinare sezonieră.

În zona deluroasă sunt numeroase izvoare potabile, legate de contactele litologice și de drenajul pe fisuri; dintre acestea, izvorul Secătura este captat într-un bazin de capacitate redusă,

alimentând principalele instituții din Cicârlău și un număr de gospodării. (Aspectele privind capacitatea și extinderea alimentării cu apă vor fi tratate la capitolele privind infrastructura și disfuncționalitățile.)

Rețeaua hidrografică a comunei combină un curs principal meandrat (Someș) cu afluenți torențiali scurți, așezați radial pe direcția versanți-luncă. Această arhitectură hidrografică explică existența teritoriilor potențial inundabile din luncă, a viiturilor rapide pe văile secundare și a nivelurilor freatice ridicate în câmpul aluvionar, elemente care vor fundamenta, în capitolele ulterioare, analizele de risc și reglementările aferente zonelor de protecție ale apelor.

2.2.4. Condiții climatice

Poziția comunei Cicârlău la contactul dintre lunca Someșului și zona deluroasă a masivului vulcanic Igriș–Gutâi imprimă un climat temperat-continental moderat, cu efect de adăpost față de invaziile de aer rece dinspre nord. Ecranarea orografică explică iernile relativ blânde din partea depresionară și permite prezența unor specii termofile precum castanul dulce (*Castanea sativa*). La scurtă distanță, pe treptele superioare ale reliefului, climatul devine treptat mai răcoros și mai umed, cu o amplitudine termică ceva mai mare și cu precipitații sporite.

În zona depresionară, regimul termic este blând (veri calde, ierni relativ clemente), iar bilanțul hidric este pozitiv: cantitatea de apă din precipitații depășește evapotranspirația, cu un excedent mediu de cca. 318 mm. În zona deluroasă, altitudinea și expunerea determină ierni mai aspre și veri răcoroase; cinci luni/an au temperatura medie sub 10°C, precipitațiile pot atinge ≈1000 mm/an, iar temperatura medie anuală nu depășește ≈8°C. Ansamblul indică un climat umed, confirmat și de un indice De Martonne ridicat (calculat pe valorile medii anuale locale, >40).

2.2.4.1 Temperatura

În zona depresionară, temperatura medie anuală este de +9,4°C.

- Minima medie lunară: –2,4°C (ianuarie).
- Maxima medie lunară: +19,9°C (iulie).

Sezonul fără îngheț are, în medie, ≈189 zile/an: prima zi cu îngheț apare în jurul datei de 27 octombrie, iar ultima în jur de 21 aprilie. Temperatura maximă absolută consemnată regional este de +39,4°C (Seini, 6 august 1952), iar minima absolută de –30°C (Baia Mare, 1928).

Într-un an tipic, ≈274 de zile au valori termice pozitive, dintre care ≈165 de zile depășesc 10°C,

configurând o perioadă activă favorabilă culturilor pomicole, viticole și prășitoare timpurii pe treptele joase.

2.2.4.2 Precipitațiile:

Precipitațiile medii anuale ating ≈ 800 mm în câmpul depresionar și cresc către zona deluroasă (până la ≈ 1000 mm).

- Zile cu ploaie: ≈ 140 zile/an.
- Zile cu ninsoare: 30–35 zile/an.
- Durata stratului de zăpadă: 70–80 zile/an; grosimea poate ajunge, izolat, la 70–80 cm.

2.3. Distribuția sezonieră este echilibrată, cu maximum în sezonul cald (aprilie–septembrie): 61,3% din totalul anual; pe anotimpuri: iarna 17%, primăvara 22%, vara 35%, toamna 22%. La nivel lunar, iunie concentrează adesea cantitatea maximă ($\approx 116,6$ mm), în timp ce februarie are minimele medii ($\approx 62,7$ mm). Secetele de lungă durată (2–3 luni) sunt rare; o excepție notabilă rămâne anul 2000.

2.2.4.3. Vânturile

Circulația eoliană din comuna Cicârlău este dominată de vânturile vestice, specifice arealului intracarpatin, dar direcțiile se reorientează frecvent sub influența reliefului colinar și a culoarelor de vale. Lanțul vulcanic Igniș–Gutâi, dispus la nord, joacă un rol de ecran orografic: atenuează pătrunderea maselor de aer rece din NV–N, ceea ce face ca episoadele de vânturi foarte puternice (viscole, vijelii, furtuni) să fie relativ rare și, în general, de scurtă durată. În schimb, advecțiile dinspre vest–sud-vest se manifestă mai constant și pot fi urmate, în sezonul cald, de ploi convective. Episoadele cu rafale dinspre est anunță adesea schimbări bruște spre vreme ploioasă, așa cum este bine cunoscut local.

Pe fondul general, se individualizează circulații locale. În sezonul cald, briza vale–munte legată de Valea Mare se activează după apus, aducând aer mai rece și mai curat în zona centrală a așezărilor, până spre ora 23:00; dimineața, pe răcoare, se poate instala circulația munte–vale inversă, cu intensități slabe. În luncă, morfologia deschisă permite o ventilație moderată, în timp ce pe treptele deluroase fragmentarea versanților canalizează curenții prin ogase și rupturi de pantă, sporind local caracterul de rafală la trecerea fronturilor. Iarna, episoadele de calm asociate inversiunilor termice și ceții reduc ventilația, în timp ce în primăvară–vară, la trecerea fronturilor reci, pot apărea linii de vijelie scurte, cu descărcări electrice și intensificări bruște ale vântului. În ansamblu, regimul vânturilor rămâne variabil,

dar moderat ca intensitate, cu un rol important în aerisirea naturală a intravilanelor și în disiparea umezelii nocturne în sezonul cald.

2.2.4.4. Lumina solară

Durata medie anuală de strălucire a soarelui este de aproximativ 1.800 ore/an, cu o distribuție sezonieră bine conturată: maxime în intervalul mai–august, când zilele sunt lungi și nebulozitatea relativ redusă, și minime în noiembrie–ianuarie, când nebulozitatea joasă și ceața din luncă limitează însorirea efectivă. Altitudinea și expoziția introduc diferențe locale: versanții cu expoziție sudică–sud-vestică beneficiază de un bilanț radiativ mai bun, favorabil culturilor pomicole și viței-de-vie, în timp ce expozițiile nordice acumulează mai puține ore de soare, în special în sezonul rece.

Topografia influențează și umbrirea: în lunile cu soare jos (târziu în toamnă și devreme în primăvară), umbra versanților scurtează intervalele cu radiație directă în sectorul de luncă lipit de coaste, accentuând contrastul termic dimineața și seara. În zilele călduroase de vară, convecția termică diurnă poate genera înnorări de evoluție diurnă, mai ales pe treptele deluroase, diminuând temporar radiația directă fără a modifica semnificativ bilanțul zilnic. Per ansamblu, caracterul moderately sunny al depresiunii, combinat cu ecranele orografice din nord, conturează un potențial radiativ stabil, cu variații microclimatice dictate de expoziție și de prezența ceții în câmpul aluvionar.

2.2.4.5. Fenomene meteorologice

Pe teritoriul comunei se manifestă o suită de fenomene obișnuite pentru depresiunile intracarpătice. Ceața apare frecvent în sezonul rece, mai ales în noiembrie–ianuarie, când inversiunile termice se instalează în lunca Someșului; durata episodică este de la câteva ore în diminețile liniștite la zile întregi în perioadele anticiclonale persistente. Bruma și chiciura sunt frecvente toamna târziu și iarna, chiciura depunându-se în special pe crestele și timpanurile expuse curenților umezi și reci. În situații specifice (ploi înghețate), poate apărea poleiul, cu depuneri sticloase pe arbori și infrastructură.

În sezonul cald, odată cu creșterea energiei convective, sunt mai probabile aversele torențiale de scurtă durată, însoțite de descărcări electrice; grindina poate apărea izolat, mai ales la trecerea fronturilor reci în mai–iulie, afectând punctual culturile de pe treptele deluroase. În veri foarte calde, se pot instala valuri de căldură de câteva zile, cu nopți tropicale rare în sectorul de luncă; iarna, valurile de frig aduc minime negative persistente, cu îngheț la sol și gheață pe cursurile mici. Roua este comună în nopțile senine din mai–septembrie, semn al umezelii relative ridicate în câmpul de luncă. Toate aceste fenomene, prin frecvență și

sezonalitate, definesc un climat umid–moderate cu contraste locale între luncă (ceață, băltiri, calm eolian) și versanți (aerisire mai bună, convecție diurnă mai activă).

2.2.4.6. Seismicitatea

Comuna Cicârlău se situează într-o zonă de hazard seismic moderat. Conform Legii nr. 575/2001 (PATN – Secțiunea a V-a „Zone de risc natural”), unitățile administrativ-teritoriale din județul Maramureș se încadrează la intensitatea VI MSK. Potrivit P100-1/2013, pentru IMR = 225 ani, valorile de proiectare sunt $a_g = 0,10$ g (acelerația de vârf a terenului) și $T_c = 0,7$ s (perioada de control a spectrului).

Din punct de vedere tectonic, cutremurele resimțite în areal provin, în principal, din zona Vrancea (seisme intermediare, la adâncimi mari), a căror energie se propagă pe arie largă în interiorul arcului carpatic. Seismele crustale locale sunt, de regulă, slabe–moderate, cu efecte limitate. Răspunsul local al terenului este influențat de litologie: în lunca Someșului, depozitele aluviale (nisipuri, pietrișuri cu intercalații lutoase) pot amplifica anumite componente ale mișcării seismice, în timp ce pe treptele deluroase cu substrat vulcanic (andezite, tufuri) răspunsul este, în general, mai rigid. Această microzonare naturală (aluvionar vs. roci dure) explică diferențe spațiale în percepția mișcării seismice și oferă cadrul pentru lectura adecvată a hazardului în raport cu morfologia și geologia locale.

2.2.5 Solurile

Diversitatea reliefului (versanți colinari, glacisuri, terase și luncă), a litologiei (andezite/tufuri vulcanice, sedimente neogene, aluviuni recente), a regimului hidric și a vegetației forestiere/ierboase a generat pe teritoriul comunei Cicârlău un mozaic pedologic complex, cu 27 de unități de sol identificate. Predomină solurile brune de pădure podzolite, dezvoltate sub arborete de foioase pe versanți. În general, pe versanți solurile sunt mai subțiri, mai acide și cu texturi mijlocii (luto-argiloase), în timp ce pe terase și luncă apar soluri aluviale profunde, cu pH neutru–slab alcalin și resurse bune de apă utilă. Notă: aspectele agronomice detaliate (aptitudini pe culturi) se tratează în capitolele specifice PUG.

Raportând fiecare grup la treapta de relief, proprietăți caracteristice și, orientativ, la echivalențe WRB/SRTS:

1. Versanți superiori (25–45% pantă) – zone expuse eroziunii
 - Soluri scheletice, puternic și foarte puternic erodate; local excesiv erodate pe coame lipsite de vegetație. Adâncime mică–foarte mică (30–50 cm sau mai puțin), conținut ridicat de schelet, texturi luto-nisipoase spre scheletice, pH acid (uzual 4,8–5,8), stoc de humus redus.

Echivalențe: Leptosols/Regosols erodate (WRB), litisol/erodisol (SRTS).

Rol: zone cu instabilitate și fertilitate scăzută, potrivite în principal pentru pășunat controlat/împădurire.

2. Versanți mijlocii (<20% pantă) – etajul forestier

- Soluri brune, brune-gălbui de pădure, moderat podzolite, slab scheletice. Profil ofeanic moderat, texturi luto-argiloase, pH slab acid-acid, drenaj moderat spre bun.

Echivalențe: Dystric/Eutric Cambisols (WRB), brun eumezobazic/mezobazic (SRTS).

Rol: fond forestier, fânețe; pe suprafețe terasate – livezi rezistente.

3. Piemont/glacis – contact versanți-câmp depresionar

- Sol brun-gălbui de pădure podzolit (specific piemontului). Texturi mijlocii, tendință la acidifiere, posibil orizont eluvial slab.

Echivalențe: Luvisols/Cambisols podzolizante (WRB).

- Sol brun proluvial, moderat amfigleizat, semischematic pe conuri de dejecție și glacisuri; drenaj variabil, perioade cu exces temporar de apă.

Echivalențe: Colluvic Cambisols/Regosols, local Stagnosols.

4. Văi secundare în piemont (material heterogen sedimentar-eruptiv)

- Sol aluvo-coluvial, gleizat, semischematic. Texturi variabile; exces periodic de apă în sezonul umed, apă freatică relativ aproape în depresiuni.

Echivalențe: Fluvic Cambisols/Regosols, local Gleysols.

5. Terasa Someșului

- Terasa I, suprafețe mai ridicate: sol aluvial-brun, mediu humifer, profund evoluat (formare îndelungată); profil adânc ($\geq 100-120$ cm), texturi lutoase, capacitate bună de apă utilă, pH slab acid-neutru.

Echivalențe: Fluvisols evolute/Cambisols fluvici.

- Terasa joase și câmp de luncă mai rar inundat: soluri aluviale, mediu humifere, carbonat-aluviale; pH neutru-slab alcalin (7,2–8,2), bună fertilitate naturală.

Echivalențe: Calcaric Fluvisols.

6. Lunca inundabilă și albia majoră

- Soluri aluviale slab evolute pe aluviuni recente (unele carbonatice, altele gleizate în funcție de material și nivel freatic). Stratificare evidentă (nisip-pietriș-lutoasă), drenaj dependent de microrelief.

Echivalențe: Fluvisols (diverse subtipuri), local Gleysols.

- Soluri gleice, turboase pe meandre și brațe părăsite ale Someșului; apă freatică ridicată, materie organică sporită, drenaj foarte slab.

Echivalențe: Gleysols/Histosols (turboase).

Proprietăți pedologice generale (caracterizări orientative)

- Reacția solului (pH): de la acid pe versanți (brune podzolite) la neutru–slab alcalin pe terase/luncă (aluviale carbonatice).
- Textura: predominant lutoasă–luto-argiloasă pe interfluvii și terase; nisipoasă–pietroasă în luncă/albie minoră; scheletică pe coame.
- Humus: 2–4% pe brunele de pădure; mai mare pe aluviale evolute și gleice/turboase; redus pe solurile scheletice/erodate.
- Drenaj: bun–moderate pe versanți și terase înalte; deficitar (exces periodic) pe aluvo-coluviale, gleice și în microdepresiuni de luncă.
- Apă freatică: jos pe versanți; la 3–5 m pe terase; la 1–3 m în luncă; 0,5–1 m (sau la suprafață) în depresiuni/meandre părăsite.

Constrângeri pedologice și suprafețe afectate (date existente)

- Aciditate: ≈858 ha cu reacție acidă, necesitând amendamente calcaroase.
- Hidromorfie: ≈478 ha pe terasa de luncă și Terasa I cu soluri hidromorfe/autohidromorfe – necesită drenaj (natural sau amenajat).
- Eroziune: ≈398 ha cu soluri slab–puternic erodate și ≈325 ha cu soluri foarte puternic/excesiv erodate (predominant pe versanți cu pante >20–25%, pe substraturi fine sau zone cu acoperire vegetală redusă).

Structura pedologică a comunei Cicârlău reflectă fidel treptele de relief: soluri acide, subțiri și erodabile pe versanți, soluri brune evolute pe piemont și soluri aluviale profunde pe terase și luncă, cu pete hidromorfe în microdepresiuni și meandre vechi. Dominanța brunelor de pădure podzolite explică necesarul de amendamente calcaroase pe suprafețe întinse, iar prezența hidromorfiilor și gleizării din luncă indică exces de apă sezonier. Aceste caracteristici vor fundamenta, în capitolele de disfuncționalități și propuneri, măsurile de conservare a solului, control al scurgerii de pe versanți și ameliorare (drenaj, corecția reacției, managementul organic).

2.2.6 Vegetatia

Teritoriul comunei Cicârlău se încadrează în zona pădurilor de foioase, care cuprinde:

- a) subetajul fagului;
- b) subetajul gorunului;
- c) vegetația de luncă.

a) **Subetajul fagului** cuprinde zona cea mai înaltă a Cicârlăului, având limita inferioară la 550 m., putând coborî până la 300 m.

- Fagul (*Fagus silvatica*) preferă solurile brune, acide, montane, profunde și bine drenate. Alături de fag mai întâlnim carpenul, paltinul, plopul, mestecănul, cireșul sălbatic, frasinul, mărul sălbatic, gorunul la limita inferioară, iar la limita superioară molidul și bradul.
- Dintre arbuști menționăm: socul negru, alunul, zmeurul, sângerul etc.
- Stratul ierbos al pădurilor de fag cuprinde numeroase specii, care prezintă mari variații în funcție de stratul geologic, stratul de apă freatic și înclinarea pantelor. În aceste condiții s-au format asociații caracteristice cu vinariță și păiuș.
- Pajiștile sunt formate din poienile situate prin pădurile de fag sau pe marginea pâraielor mai mari. Fitocenozele acestor pajiști sunt reprezentate prin asociații mezofile, cu productivitate mică și înaltă degradare.

b) **Subetajul gorunului** (și al stejarului) formează păduri distincte, bine dezvoltate, pe Valea Negruții, în pădurea Șindilit, pe Valea Cicârlăuțului și chiar pe Valea Mare.

- Limita superioară a acestui etaj ajunge la 600 m. sau chiar o depășește.
- Alături de gorun (*Quercus petraea*), mai rar se întâlnește stejarul (*Quercus robur*). Împreună cu aceștia se întâlnesc: carpenul, ulmul, jugastrul, mărul pădureț, mai rar scorușul, arțarul, paltinul, cireșul pășăresc, teiul cu frunza mare, salcâmul etc.
- Dintre arbuști menționăm: păducelul, măcieșul, porumbarul, sângerul, alunul, cornul, lemnul râios, lemnul căinesc, socul, murul etc.
- Pe versanții sudici, mai adăpostiți de curenții reci, unde este un microclimat mai blând, crește, izolat sau în pâlcuri, castanul dulce (*Castanea sativa*). S-au făcut numeroase plantații de castan și de nuc.
- Arinul alb și negru însoțesc principalele pâraie.
- Plante ierboase: frag de pădure, gușa porumbelului, trestioară, trifoiul roșu, o serie de graminee ca: obsiga, mărgelușa, golomatul, iar pe lângă ape: brusturul, brândușa, feriga etc.
- Dintre plantele agățătoare semnalăm: iedera, curpenul de pădure, vița sălbatică.
- S-au făcut împăduriri cu specii valoroase, cum sunt pinul și laricea.

- Prin păduri cresc ciuperci comestibile, dar și toxice. Dintre speciile comestibile amintim: bureții albi usturoi, bureții creți, bureții galbeni, crăițe, ghebe, hribe etc.

c) Vegetația de luncă și de terasă (stepa)

- Repartiția asociațiilor ierboase din lunca și terasele Someșului este determinată de microrelief și sol.
- Suprafețele microdepresionare sunt acoperite de o vegetație hidrofilă, iar pe alocuri au bine drenate asociații de Agrestis cu Fastuca rubra.
- Terasale arabile sunt îmburuienate, în primul rând cu pir.

2.2.7 Fauna

Poziția comunei Cicârlău – între pădurile de fag și gorun ale piemontului Igniș–Gutâi, mozaicul agrosilvic de pe versanți și lunca Someșului – generează o faună diversă, în care se regăsesc atât specii de pădure, cât și specii de câmpie/stepă și specii legate de habitatele ripariene.

a) Cadru faunistic pe tipuri de habitat

- Habitate forestiere (făgete, gorunete, amestecuri): oferă adăpost pentru ungulate (cerb, căprior, mistreț), carnivore (urs, lup, vulpe, pisică sălbatică; mai rar jder, viezure, râs) și numeroase specii de păsări forestiere, inclusiv ciocănitori specializate.
- Piemont/agrosilvic: mozaic de fânețe, livezi, terenuri arabile, liziere – favorizează iepurele comun, veverița, micromamiferele și o avifaună mixtă (specii de margine de habitat, păsări cântătoare, răpitoare diurne).
- Lunca Someșului și zăvoaie: coridoare ecologice pentru migrație sezonieră; habitate pentru rațe sălbatice, stârci, pescăruși, limicole ocazionale; locuri de hrănire pentru vidră (posibilă prezență regională) și pentru amfibieni/reptile acvatice.
- Ape curgătoare și bălți/meandre: refugii pentru ihtiofaună (somn, mreană, clean, scobar, crap, roșioară etc.) și pentru amfibieni; stufărișuri sau maluri cu vegetație atrag herpetofauna și păsările de mal.

b) Mamifere

În zonele împădurite apar cerbul (*Cervus elaphus*), căpriorul (*Capreolus capreolus*), mistrețul (*Sus scrofa*), iar ca prădători ursul brun (*Ursus arctos*), lupul (*Canis lupus*), pisica sălbatică (*Felis silvestris*) și vulpea (*Vulpes vulpes*). În făgete sunt semnalati jderul comun (*Martes martes*) și viezurele (*Meles meles*); râsul (*Lynx lynx*) poate

apărea sporadic. Pe terenurile deschise și la lizieră sunt frecvente iepurele (*Lepus europaeus*), veverița (*Sciurus vulgaris*) și diverse rozătoare mici (*Microtus*, *Apodemus*). În toamnă, multe dintre ungulate și ursul coboară în piemont și luncă în căutarea hranei.

c) Avifaună

- Păduri (fag/gorun): ciocănitoarea cu spate alb (*Dendrocopos leucotos*), ciocănitoarea pestriță mijlocie (*Dendrocoptes medius*), gaița (*Garrulus glandarius*), sturzul de vâsc (*Turdus viscivorus*), mierla (*Turdus merula*), diverse pițigoii (*Parus/Cyanistes* spp.), șorecarul comun (*Buteo buteo*), uliul păsărar (*Accipiter nisus*). Răpitoare nocturne: buha mare (*Bubo bubo*), cucuveaua (*Athene noctua*), huhurezul (*Strix* spp.).

- Subetajul gorunului, lunci și zăvoaie: turturica (*Streptopelia turtur*), privighetoarea (*Luscinia megarhynchos*), cucul (*Cuculus canorus*), coțofana (*Pica pica*), fazanul (*Phasianus colchicus*), graurul (*Sturnus vulgaris*). În apropierea carierei se menționează cuiburi de corbi (*Corvus corax*).

- Cursul Someșului: apar rațe sălbatice (*Anas platyrhynchos*) și pescăruși (*Larus* spp.); stârcii (*Ardea cinerea*) pot folosi malurile ca loc de hrănire.

- Specii lipsă/rare: în prezent nu sunt cunoscute cuiburi active de barză (*Ciconia ciconia*) în intravilan; apariții pot fi întâmplătoare pe migrație.

d) Herpetofaună (amfibieni și reptile)

Climatul moderat și prezența apelor lente/bălților susțin amfibieni precum broasca râioasă brună (*Bufo bufo*), broasca verde de câmp (*Bufo viridis*), buhaiul de baltă (*Pelobates fuscus*), broscuțele verzi de apă (*Pelophylax* spp.), broasca de copac (*Hyla arborea*) și broasca roșie de munte (*Rana temporaria*) în arealele mai înalte/umede.

Între reptile sunt probabile șopârla de câmp (*Lacerta agilis*), șarpele de casă (*Natrix natrix*), năpârca (*Anguis fragilis*). În habitatele acvatice liniștite ale luncii poate fi prezentă țestoasa de baltă europeană (*Emys orbicularis*), specie de interes conservativ; observațiile locale trebuie, însă, documentate punctual.

e) Ihtiofaună

În Someș, pe sectorul local, se întâlnesc somnul (*Silurus glanis*), mreana (*Barbus barbus*), cleanul (*Squalius cephalus*), scobarul (*Chondrostoma nasus*), carasul (*Carassius gibelio*), crapul (*Cyprinus carpio*), roșioara (*Rutilus rutilus*) și alte ciprinide. Meandrele vechi și bălțile din luncă pot adăposti juvenil și specii tolerant-euritermale, cu rol în lanțul trofic al păsărilor acvatice.

f) Nevertebrate (mențiuni orientative)

Pajiștile și fânețele găzduiesc polenizatori (albine sălbatice, bondari, fluturi – de ex. *Inachis io*, *Pieris spp.*), iar în păduri, coleoptere saproxilice dependente de lemn mort/veteran (grup cu valoare bioindicativă). În luncă apar odonate (libelule) asociate luciilor de apă.

g) Starea mediului și presiuni

- Deșeuri: sunt semnalate depozități necontrolate la liziera pădurii și pe culoarele de vale, cu impact asupra faunei și peisajului.
- Specii invazive: pe albiile secundare/luncă pot apărea specii invazive (ex. ambrozia, troscotul japonez – *Fallopia japonica*), care degradează habitatele deschise.
- Fragmentare și coliziuni: traficul de pe drumurile din luncă și piemont produce mortalitate faunistică (mamifere mici, amfibieni) și fragmentarea coridoarelor ecologice.
- Braconaj/deranj: episoadele izolate pot afecta speciile sensibile (răpitoare, mamifere mari).

2.2.8. Elemente naturale de interes deosebit

ARII NATURALE PROTEJATE

Teritoriul administrativ al comunei Cicârlău se suprapune cu 3 arii naturale protejate respectiv:

- Someșul Inferior - ROSCI 0436, Aria Naturală Protejată de interes Național Monument al Naturii –
- Rezervația Rozeta de Piatră de la Ilba - RONPA0609
- Arboretului de castani comestibili de la Baia Mare - RONPA0598

Someșul Inferior - ROSCI 0436:

Situl este important pentru speciile de pesti *Aspius aspius*, *Rhodeus amarus*, *Gobio albipinnatus*, *Gobio kessleri* și vidra (*Lutra lutra*). Habitatul din acest sit prezintă condiții favorabile de susținere a populațiilor speciilor de pesti menționate mai sus.

Aria protejată se află parțial în intravilanul propus al comunei Cicârlău, suprapunându-se cu trupul de intravilan B3 (pe suprafața de 3183 mp), din cauza faptului că limita ariei naturale se suprapune cu limite proprietăților private, iar la stabilirea conturului de intravilan al trupului B3 (unde se propune o zonă de agrement și turism) s-a trasat limita intravilanului pe limite de proprietate, după cum prevede Legea cadastrului și publicității imobiliare nr. 7/1996.

Din aceleași considerente, există o suprapunere a arealului ariei naturale protejate cu trupul de intravilan B1, pe o suprafață de 5655 mp.

Rezervația REZERVAȚIA ROZETA DE PIATRĂ - RONPA0609 s-a constituit ca arie naturală protejată prin Legea 5/2000 privind aprobarea Planului de Amenajarea Teritoriului Național - secțiunea III - a zone protejate. Rezervația se află în satul Ilba, comuna Cicârlău având suprafața de 0,5 ha.

Aria protejată (carieră) reprezintă o formațiune de coloane (cu o lungime de până la 5 m, și o grosime de cca. 0,50 m) andezitice poligonale, dispuse în jurul unei zone centrale, dând forma unei rozete. Cariera este și un punct de interes paleontologic datorită semnalării unor resturi de faună fosilă ale unor specii de scoici (*Congerina neumayri*), ostracode (*Candona labiata*) sau melci (*Planorbis planorbis*) atribuite perioadei finale a Miocenului și începutul Pliocenului.

Cariera Ilba a fost executată pentru exploatarea andezitelor piroxenice de Ilba, andezite piroxenice proaspete, negricioase. Prin exploatare în frontul carierei a fost deschisă o formațiune de coloane andezitice poligonale lungi de cca 5 m, cu diametrul de până la 0,5 m. Aceste coloane diverg în jurul unei zone centrale, compunând o rozetă de coloane andezitice.

Aria protejată se află în intravilanul existent și propus al comunei Cicârlău.

Arboretului de castani comestibili de la Baia Mare - RONPA0598:

Arboretul de castan comestibil de la Baia Mare este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip forestier), situată în județul Maramureș, pe teritoriul administrativ al municipiului Baia Mare, orașului Tăuții Măgherauș și comuna Cicârlău.

Rezervația naturală declarată arie protejată prin Legea Nr. 5 din 6 martie 2000 publicată în Monitorul Oficial al României Nr. 152 din 12 aprilie 2000 (privind aprobarea planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - arii protejate) se întinde pe o suprafață de 500 hectare și se suprapune sitului Natura 2000 - Arboretele de castan comestibil de la Baia Mare.

Aria naturală situată în versantul sudic al Munților Igriș (o grupă muntoasă a Carpaților Maramureșului și Bucovinei, aparținând de lanțul muntos al Carpaților Orientali) reprezintă o zonă împădurită cu arboret de castan comestibil (*Castanea sativa*). Acesta vegetează în asociere cu specii de stejar (*Quercus robur*), gorun (*Quercus petraea*), carpen (*Carpinus betulus*), paltin de munte (*Acer pseudoplatanus*), tei argintiu (*Tilia tomentosa*), cireș sălbatic (*Cerasus avium*) sau alun (*Corylus avellana*)[6]

La baza desemnării se află și trei specii faunistice enumerate în anexa I-a a Directivei Consiliului European 92/43/CE din 21 mai 1992 (privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică) și aflate pe lista roșie a IUCN; astfel: ivorașul-cu-burta-galbenă, un amfibian din specia *Bombina variegata* și două specii de ortoptere: cosașul-de-munte-cu-picioare-roșii (*Odontopodisma rubripes*) și o lăcustă (*Stenobothrus eurasius*) endemică pentru această zonă.

Aria Naturală se află în extravilanul comunei Cicârlău, atât conform PUG-ului actual cât și conform PUG în curs de actualizare.

Prezența și efectivele/ suprafețele acoperite de specii și habitate de interes comunitar:

Codul și numele ANPIC	Denumire științifică specie/habitat	Suprafața/populația	Locația față de PP (intersecat Da/Nu - Distanța față de PP)	Direcția geografică și diferența altitudinală	Starea de conservare	Obiective de conservare (îmbunătățirea/ menținerea stării de conservare)
Cursul Mijlociu al Someșului ROSPA0114	uliu porumbar (<i>Accipiter gentilis</i>), stârc cenușiu (<i>Ardea cinerea</i>), rață mare (<i>Anas platyrhynchos</i>) lăcarul mare (<i>Acrocephalus arundinaceus</i>), lăcar-de-Fără mlaștină (<i>Acrocephalus palustris</i>), lăcar-de-lac (<i>Acrocephalus scirpaceus</i>), fluierancerte de munte (<i>Actitis hypoleucos</i>), pițigoimotat (<i>Aegithalos caudatus</i>), ciocârlie-de-câmp (<i>Alauda arvensis</i>), rață mare (<i>Anas platyrhynchos</i>), pescăruș albastru (<i>Alcedo atthis</i>), fâsă-de-câmp (<i>Anthus campestris</i>), fâsă de pădure (<i>Anthus trivialis</i>), acvila țipătoare mică (<i>Aquila pomarina</i>), stârc cenușiu (<i>Ardea cinerea</i>), ciuf-de-pădure (<i>Asio otus</i>), cucuvea (<i>Athene noctua</i>), bufniță (<i>Bubo bubo</i>), șorecar comun (<i>Buteo buteo</i>), caprimulg	Fără date disponibile la elaborarea Planului Urbanistic General	Da, parțial în intravilanul propus al comunei Cicârlău, suprapunându-se cu trupul de intravilan B3 (pe suprafața de 3183 mp), din cauza faptului că limita ariei naturale se suprapune cu limite proprietăților private, iar la stabilirea conturului de intravilan al trupului B3 (unde se propune o zonă de agrement și turism) s-a trasat limita intravilanului pe limite de proprietate, după cum prevede Legea cadastrului și publicității imobiliare nr. 7/1996. Din aceleași considerente, există o suprapunere a arealului ariei	Nu este cazul	Favorabilă	Conservarea florei și faunei conservarea biodiversității Se interzice orice forma de recoltare, capturare, ucidere, distrugere sau vatămare a exemplarelor aflate în mediul lor natural, în oricare dintre stadiile ciclului lor biologic

(Caprimulgus europaeus), cânepar (Carduelis cannabina), sticlete (Carduelis carduelis), florinete (Carduelis chloris), scatiu (Carduelis spinus), cojoaică de pădure (Certhia familiaris), prundașul gulerat mic (Charadrius dubius), chirighiță-cu-obraz-alb (Chlidonias hybridus), barză albă (Ciconia ciconia), șerpar (Circaetus gallicus), erete-de-stuf (Circus aeruginosus), botgros (Coccothraustes coccothraustes), porumbel de scorbură (Columba oenas), porumbel gulerat (Columba palumbus), corb (Corvus corax), prepeliță (Coturnix coturnix), cristei de câmp (Crex crex), cuc (Cuculus canorus), lăstun de casă (Delichon urbica), ciocănitoarea de stejar (Dendrocopos medius), ciocănitoarea pestriță mică (Dendrocopos minor), ciocănitoare neagră (Dryocopus martius), presură galbenă (Emberiza citrinella), șoimul rândunelelor (Falco subbuteo), vânturel roșu (Falco tinnunculus), acvilă pitică (Hieraetus pennatus), stârc pitic (Ixobrychus minutus), sfrâncioc (Lanius excubitor), sfrâncioc roșiatic (Lanius collurio), sfrânciocul cu frunte neagră (Lanius minor), grelușel-de-zăvoi (Locustella luscinioides), ciocârlie-de-pădure (Lullula arborea), prigoare (Merops apiaster), presură sură (Miliaria calandra), grangur (Oriolus oriolus), ciuf-pitic (Otus scops), potârniche (Perdix perdix), viespar (Pernis apivorus), ciocănitoare verzuie (Picus canus), mugurar (Pyrrhula pyrrhula), lăstun de		naturale protejate cu trupul de intravilan B1, pe o suprafață de 5655 mp.			
---	--	--	--	--	--

	mal (Riparia riparia), sitar de pădure (Scolopax rusticola), turturică (Streptopelia turtur), huhurez-mic (Strix aluco), huhurez-mare (Strix uralensis), fluierar cu picioare verzi (Tringa nebularia), pupăză (Upupa epops) sau nagâț (Vanellus vanellus)					
Arboretul de castani comestibili de la Baia Mare RONPA0598	ivorașul-cu-burta-galbenă, un amfibian din specia Bombina variegata, două specii de ortoptere: cosașul-de-munte-cu-picioare-roșii (Odontopodisma rubripes) și o lăcustă (Stenobothrus eurasius), endemică pentru această zonă.	Fără date certe disponibile la etapa de elaborare Plan Urbanistic General	Arealul protejat se regăsește la peste 1800 m față de cel mai apropiat trup de intravilan.	Nu este cazul	Favorabilă	Conservarea florei și faunei conservarea biodiversității Se interzice orice forma de recoltare, capturare, ucidere, distrugere sau vatămare a exemplarelor aflate în mediul lor natural, în oricare dintre stadiile ciclului lor biologic
Rezervația Rozeta de piatră RONPA0609	faună fosilă ale unor specii de scoici (Congeria neumayri), ostracode (Candona labiata) sau melci (Planorbis planorbis) atribuite perioadei finale a Miocenului și începutul Pliocenului	Nu este cazul	În interiorul intravilanului localității Ilba	Nu este cazul	Favorabilă	Menținerea nealterată a aflorimentelor Evitarea unor activități care ar putea să pună în pericol formațiunile geologice deosebite Creșterea gradului de cunoaștere structurii geologice Asigurarea resurselor umane, financiare și materiale necesare implementării planului de management

Tabel 2 Prezența, suprafețe, specii și habitate de interes comunitar

2.3 RELAȚII ÎN TERITORIU

Comuna Cicârlău este parte a arealului funcțional al municipiului Baia Mare și se așază între orașele Seini și Tăuții Măgherauș, într-un nod rutier–feroviar care favorizează schimburile zilnice de populație, bunuri și servicii. Proximitatea de Baia Mare (polo regional pentru locuri de muncă, educație, sănătate și servicii administrative) a imprimat comunei un caracter rezidențial în creștere, cu navetă cotidiană, dar și un profil productiv bazat pe resursele locale (agricultură, agregate minerale, exploatări de piatră), care se descarcă în rețeaua regională.

Legătura rutieră principală este DN 1C (E58) – axa Satu Mare – Seini – Cicârlău – Baia Mare – Dej, care traversează teritoriul administrativ al comunei și asigură conexiunea directă cu centrele urbane din vest și sud. Pe această coloană vertebrală se conectează rețeaua de drumuri județene și comunale, care distribuie traficul către satele componente și zonele productive (exploatări de balast/rocă, platforme agrozootehnice). Coridorul E58 concentrează atât transportul de călători (autocare/microbuze regionale), cât și traficul de marfă (materiale de construcții, produse agricole, bunuri de consum), conferind comunei accesibilitate competitivă la scara județeană.

Teritoriul este străbătut de rețeaua feroviară regională Satu Mare – Baia Mare – Jibou – Dej (grupa 400 CFR), pe un sector de $\approx 8,54$ km în limitele UAT. Tronsonul este încă neadaptat parametrilor europeni actuali pentru viteză/semnalizare: trecerile la nivel prezintă puncte fără bariere și fără instalații automate de semnalizare rutieră, ceea ce impune prudență în exploatare și limitează potențialul de mobilitate feroviară locală. Cu toate acestea, linia rămâne relevantă pentru transport regional de călători și fluxuri de marfă (agregate, produse lemnoase, cereale), oferind o redundanță utilă față de coridorul rutier.

Relația cu Aeroportul Internațional Maramureș (Tăuții Măgherauș) sporește conectivitatea externă a comunei, facilitând deplasările rapide ale populației și ale operatorilor economici. În paralel, coridorul Someșului funcționează ca infrastructură naturală de legătură între localități (culoar verde–albastru), susținând schimburi ecologice (mobilitate faunistică, continuități peisagistice) și oferind potențial pentru trasee de recreere intercomunală.

Relațiile funcționale cotidiene sunt puternice:

- Naveta spre Baia Mare, Seini și Tăuții Măgherauș pentru locuri de muncă, liceu/facultate, spitale și servicii publice;
- Fluxuri economice bidirecționale: ieșirea produselor agricole, a agregatelor minerale și a materialelor de construcții; intrarea materialelor, echipamentelor și bunurilor de consum;
- Schimburi socio-culturale (evenimente, sport, servicii private) integrate la nivelul polului Baia Mare;
- Servicii de urgență și utilități cu acoperire intercomunală/regională (alimentare cu apă, energie electrică, comunicații), sincronizate cu traseele E58 și ale liniilor de medie tensiune.

În această rețea, Cicârlău joacă rolul unei poziții–poartă între vestul județului și Baia Mare: accesibilitatea conferită de E58 și de calea ferată susține atât rezidențialul periurban, cât și activitățile productive cu specific local. Coridorul rutier stimulează dezvoltări aliniate la drum și apariția de poli secundari de servicii (spații comerciale, depozitare ușoară), iar relațiile cu orașele vecine se reflectă în ritmul investițiilor private și în dinamica demografică.

Vecinătăți administrative (relații de graniță și cooperare):

- Nord și vest – Județul Satu Mare (UAT-uri limitrofe ale văii Someșului, relații de tranzit și piață);
- Vest – Orașul Seini (schimburi cotidiene, servicii și locuri de muncă, conexiune directă pe E58);
- Est – sud-est – Orașul Tăuții Măgherauș (acces la aeroport, servicii, legături rutiere scurte către Baia Mare).

Din perspectiva mobilității publice, comuna beneficiază de curse rutiere regionale pe E58 și de acces la serviciile feroviare regionale, cu rol în mobilitatea elevilor, a navetiștilor și a vârstnicilor. Mobilitatea lentă (pietonal/velo) între sate și către stațiile de transport colectiv se organizează preponderent pe drumuri comunale și pe trasee agricole de câmp, care pot funcționa ca legături de proximitate cu valoare socială și recreativă.

În ansamblu, relațiile teritoriale ale comunei Cicârlău sunt guvernate de axa E58/DN 1C și de linia feroviară regională, de polarizarea Baia Mare și de complementaritatea cu Seini și Tăuții Măgherauș. Acești factori explică integrarea rapidă a comunei în circuitul economic și social al

zonei metropolitane extinse și trasează premise clare pentru coordonarea investițiilor în infrastructură, servicii și spații productive de-a lungul coridoarelor existente.

2.4. POTENȚIAL ECONOMIC

2.4.1. Profilul economic al Județului Maramureș

Din perspectiva numărului de agenți economici, datele furnizate de topfirme.ro indică un număr total de doar 186 de agenți economici la nivelul comunei, reprezentând doar 1,00 % din numărul agenților economici identificați la nivelul Județului Maramureș (total de 18543 agenți economici). Cifra sa de afaceri este de 415 milioane lei (1,30 % din cifra de afaceri a județului) iar profitul net înregistrat este de 28,1 milioane lei (adică doar 1,11 % din profitul net înregistrat la nivel județean). Numărul total de angajați raportați la nivelul agenților economici de pe raza orașului este de aproximativ 1395 de persoane, adică 1,79 % din numărul de angajați din județ. Institutul Național de Statistică (baza de date Tempo Online) raportează în anul 2024

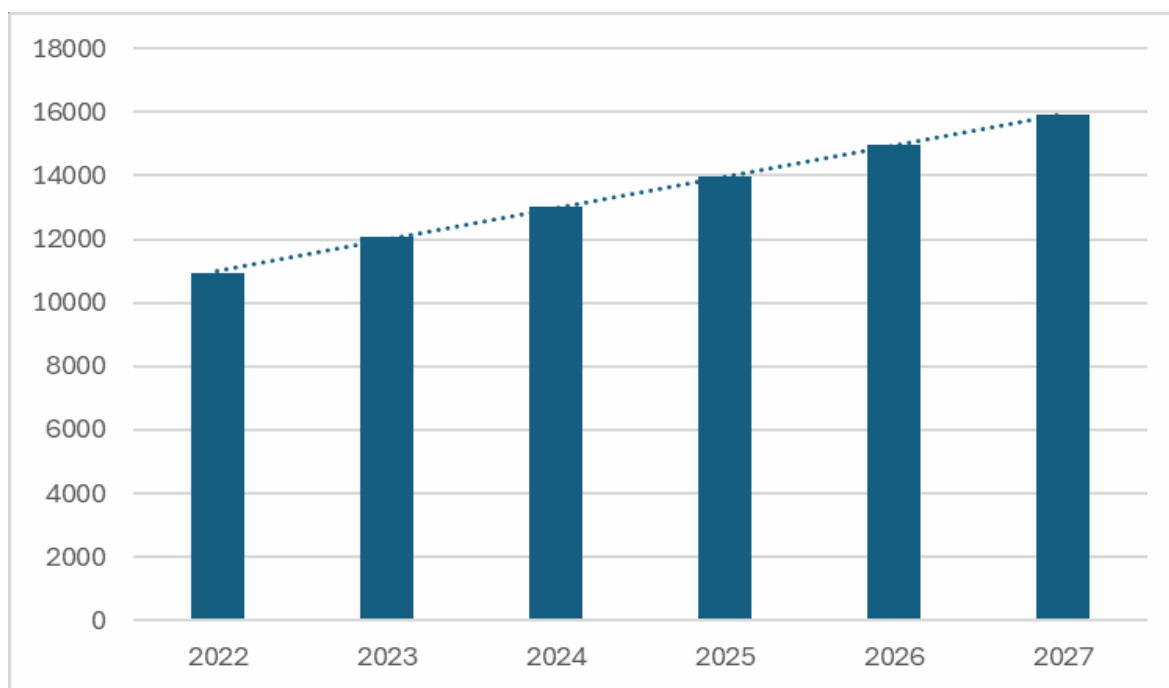

Figure 1 Evoluția PIB/locuitor prognozată pentru perioada 2023-2027
Sursa. Comisia Națională de Strategie și Prognoză

Conform datelor statistice furnizate de topfirme.ro pentru anul 2024, județul Maramureș are pe teritoriul său 18565 de agenți economici. Cea mai mare densitate a întreprinderilor se găsește în Municipiul Baia Mare, unde sunt raportați 7811 de agenți economici.

Raportat la numărul de locuitori, PIB-ul Județului Maramureș raportează o valoare de 50102.1 lei/locuitor în anul 2024, PIB-ul Regiunii Nord-Vest este 66539.9lei/locuitor. Maramureșul ocupă locul 25 pe țară, locul 4 în regiune.

Conform datelor furnizate de topfirme.ro, cifra totală de afaceri la nivelul Județului Maramureș, în anul 2024, este de 31,9 miliarde lei (*adică 6,38 miliarde euro*), reprezentând 1,19% din cifra ce afaceri a României. Din perspectivă economică, este evidentă o polarizare a cifrei de afaceri în jurul principalului centru economic din Județ, municipiul-reședință **Baia Mare**.

Cele mai multe firme, la nivelul Județului Maramureș, sunt concentrate în Municipiul Baia Mare, în cadrul acestei unități administrativ-teritoriale fiind identificat un total de 7822 de agenți economici. Alte unități administrativ-teritoriale cu numere mari de agenți economici sunt:

- Sighetu Marmației – 1352 agenți economici
- Borșa – 1028 agenți economici
- Vișeu de Sus – 452 agenți economici
- Târgu Lăpuș – 314 agenți economici
- Baia Sprie - 441 agenți economici

2.4.2. Profilul economic general al comunei Cicârlău

În Cicârlău funcționează un țesut antreprenorial de aproximativ 186 de întreprinderi, strâns conectat la coridorul DN1C/E58 și la piața Baia Mare. Dinamica locală este clar „trasă” de un cvartet economic – construcțiile, comerțul, industria prelucrătoare și transportul–depozitarea – care adună, împreună, aproape șapte din zece firme din comună. Chiar dacă construcțiile au cel mai mare număr de operatori (39), industria prelucrătoare este cea care imprimă greutatea economică: concentrează în jur de 40% din cifra totală de afaceri a selecției curente, urmată de comerț ($\approx 26\%$), construcții ($\approx 12\%$) și transport & depozitare ($\approx 7\%$). Cu alte cuvinte, aproape 86% din rulajul local se produce în aceste patru domenii, confirmând profilul productiv–comercial al comunei și dependența lanțurilor de aprovizionare de marea arteră rutieră.

În planul „mijlocului de clasament” se inserează agricultura, serviciile profesionale, intermedierea financiară, informațiile și comunicațiile sau ospitalitatea – sectoare care, deși adună

mai puține firme și rulaje decât nucleul dur, susțin reziliența locală prin servicii tehnice, financiare și turistice–gastronomice, utile atât locuitorilor, cât și firmelor din industrie, comerț și logistică. Spre coada distribuției se regăsesc domenii cu prezență punctuală – imobiliare, arte și recreere, sănătate, învățământ, industria extractivă ori alte servicii –, a căror contribuție la cifra de afaceri este modestă, dar care contează în diversificarea ofertei locale (spații, servicii de suport, activități culturale și de timp liber).

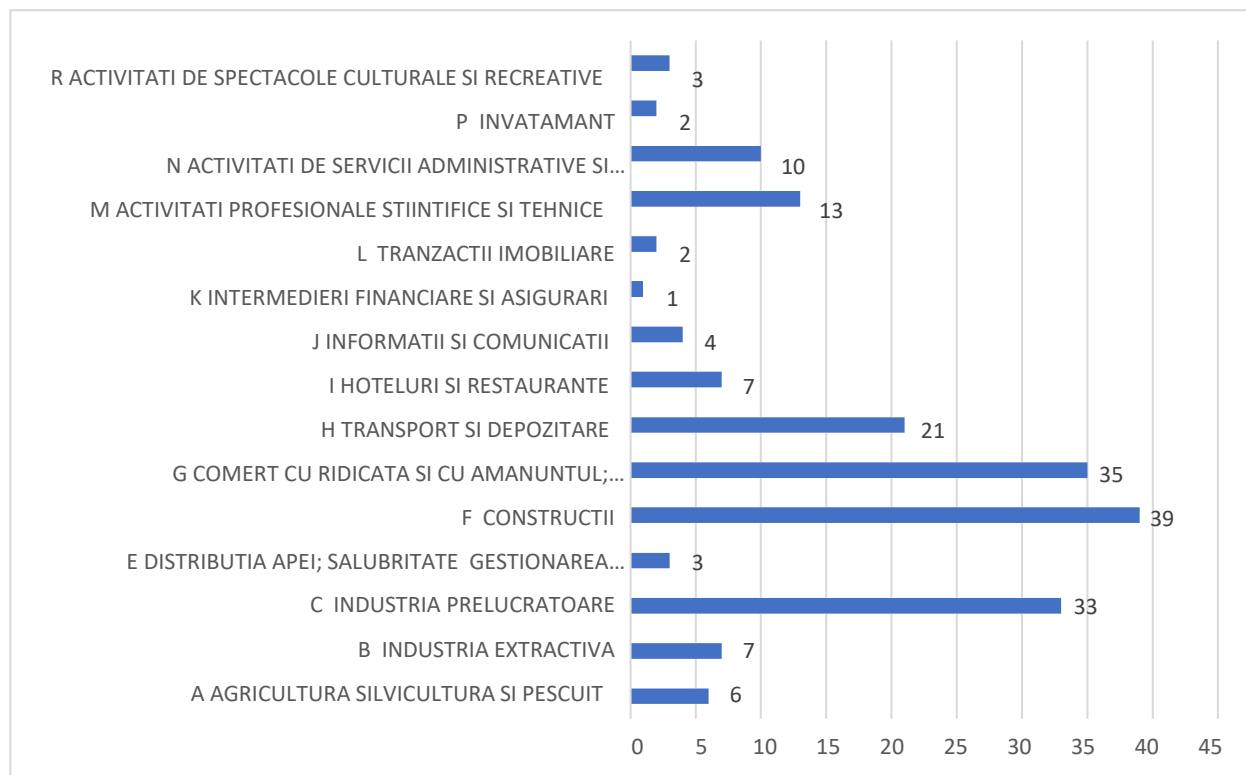

Figure 2 Numărul întreprinderilor pe secțiuni din activitate
Sursa. Comisia Națională de Strategie și Prognoză

Privită în ansamblu, economia Cicârlăului funcționează ca platformă periurbană pentru lanțurile industriale și comerciale ale Băii Mari: prelucrarea generează masa critică de valoare, comerțul și transportul asigură fluidizarea fluxurilor, iar construcțiile capitalizează cererea de infrastructură și locuire. Pe acest fundal, sectoarele de servicii completează util tabloul, chiar dacă ponderea lor în rulaje rămâne mai redusă. Profilul rezultat este coerent cu poziția comunei pe axa E58 și oferă o bază solidă pentru discuțiile ulterioare despre specializări, echipamente publice și direcții de dezvoltare.

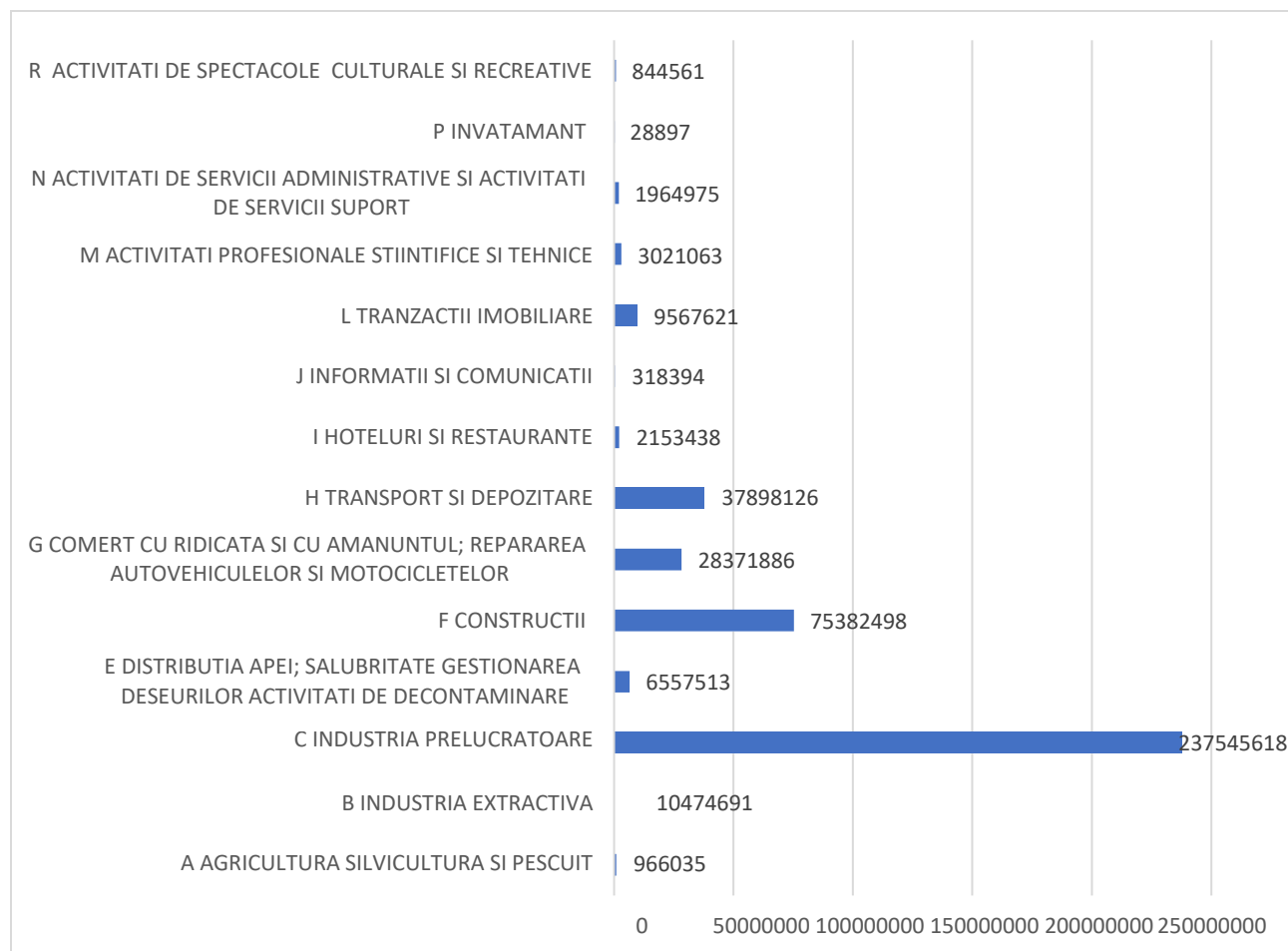

Figure 3 Cifra totală de afaceri pe secțiuni din activitate
Sursa. Comisia Națională de Strategie și Prognoză

2.4.3. Forta de muncă în comuna Cicârlău

Profilul forței de muncă din Cicârlău s-a modelat în ultimul deceniu între doi poli: creșterea ușoară a populației totale și îmbătrânirea treptată a structurii pe vârste. Populația a urcat de la 4.161 locuitori (2014) la 4.536 locuitori (2024), adică un plus de aproximativ 9%. În spatele acestui avans numeric se vede însă o schimbare de structură: ponderea vârstelor active (15–64 ani) scade marginal (72,17% → 71,32%), grupa 0–14 ani se restrânge (16,25% → 14,70%), iar vârstnicii 65+ cresc vizibil în ansamblul populației (11,58% → 13,98%).

Transpus în efective aproximative, baza potențială de forță de muncă (15–64 ani) trece de la ≈3.003 persoane în 2014 la ≈3.235 persoane în 2024 (o creștere absolută de ~+230), dar greutatea relativă a acestei grupe în totalul populației se reduce ușor. La capetele piramidei, copiii 0–14 ani scad ușor ca număr (≈676 → ≈667), în timp ce vârstnicii 65+ cresc substanțial (≈482 → ≈634). Se conturează astfel o piramidă demografică cu bază mai îngustă și cu un „etaj” vârstnic în dilatare.

Indicatorii sintetici confirmă tendința. Rata de dependență demografică urcă de la 38,56% la 40,22%: în 2024, comunitatea are circa 40 dependenți (0–14 și 65+) la 100 de persoane în vârstă activă, ceea ce anunță presiuni graduale pe servicii publice și pe piața muncii locale. Indicele de îmbătrânire demografică trece de la 71,3% la 95,05% – adică aproape 95 vârstnici la 100 de tineri. Pragul de paritate (100) nu este încă depășit, dar traiectoria indică o apropiere de inversarea raportului în următorul ciclu, dacă ritmurile rămân similare.

Pentru piața muncii, mesajul este dublu. Pe de o parte, volumul potențial al forței de muncă a crescut în termeni absoluți (efect al sporului total de populație), ceea ce asigură încă o fereastră demografică favorabilă (peste 71% din populație se află la vârstă activă). Pe de altă parte, ponderea tot mai mare a vârstnicilor și reducerea relativă a copiilor semnalează că, pe termen mediu, intrările în grupele active pot fi mai mici decât ieșirile spre pensie, în absența unui aport migrator sau a unor politici de retenție/atragere a tinerilor.

	2014	2024
Populație totală	4161	4536
0-14 ani	16.25%	14.70%
15-64 ani	72.17%	71.32%
65 ani și peste	11.58%	13.98%
Rata de dependență demografică (0-14 ani și 65 ani și peste raportate la 15-64 ani)	38.56%	40.22%
Indicele de îmbătrânire demografică	71.30%	95.05%

Tabel 3 Dependența demografică Analiză comparative 2011-2024
Sursa. INS, baza de date Tempo

În concluzie, Cicârlău prezintă astăzi o bază de forță de muncă încă robustă, dar cu semne clare de îmbătrânire structurală: ușoara scădere a ponderii 15–64 ani, bază juvenilă care se subțiază și dinamica accelerată a grupei 65+. Aceste elemente vor trebui avute în vedere în corelarea dezvoltărilor economice cu locuirea, educația și formarea profesională, mobilitatea zilnică și serviciile socio-medicale, pentru a păstra atractivitatea comunei pe piața muncii a zonei Baia Mare–Seini–Tăuții Măgherauș.

În cadrul ponderii populației de salariați în totalul populației cu vârstă activă, seria 2013–2023 arată o creștere susținută a salariaților în rândul populației 15–64 ani, de la ≈17–18% la începutul perioadei la 42,29% în 2023. Practic, în zece ani, ponderea s-a mai mult decât dublat (+24,8 p.p.), iar trendul general (linia punctată) este clar ascendent.

După un început relativ static ($\approx 17,5\%$ în 2013–2014), indicatorul accelerează în 2015–2019, când crește de la 20,54% la 34,76% – un salt de ≈ 14 p.p. în patru ani, semn că piața muncii locale și periurbane (Baia Mare–Seini–Tăuții Măgherauș) a absorbit tot mai mulți lucrători cu contract de muncă, în special în construcții, industrie prelucrătoare, transport și comerț. În 2020 apare singura sincopă vizibilă (30,75%), corelată cel mai probabil cu șocul pandemic; însă 2021 recuperează rapid ($\approx 38,95\%$), 2022 consolidează la $\approx 38,08\%$, iar 2023 aduce un nou maxim istoric – 42,29%.

Mesajul de fond: deși structura pe vârste se îmbătrânește (capitolul anterior), gradul de salarizare crește rapid, ceea ce indică formalizarea ocupării, naveta mai intensă spre polul Baia Mare și atractivitatea sectoarelor locale dinamice. Totuși, chiar la 42%, doar circa 4 din 10 persoane de vârstă activă sunt salariați; restul reprezintă mic antreprenariat/PFA, agricultură de autoconsum, lucrători pe cont propriu, șomeri sau neparticipanți. Pentru a susține trendul pozitiv, vor conta: continuitatea investițiilor în industrie–construcții–logistică, calificări tehnice și mobilitate zilnică (transport public/individual) care să lege Cicârlăul de marile locuri de muncă din coridorul DN1C/E58.

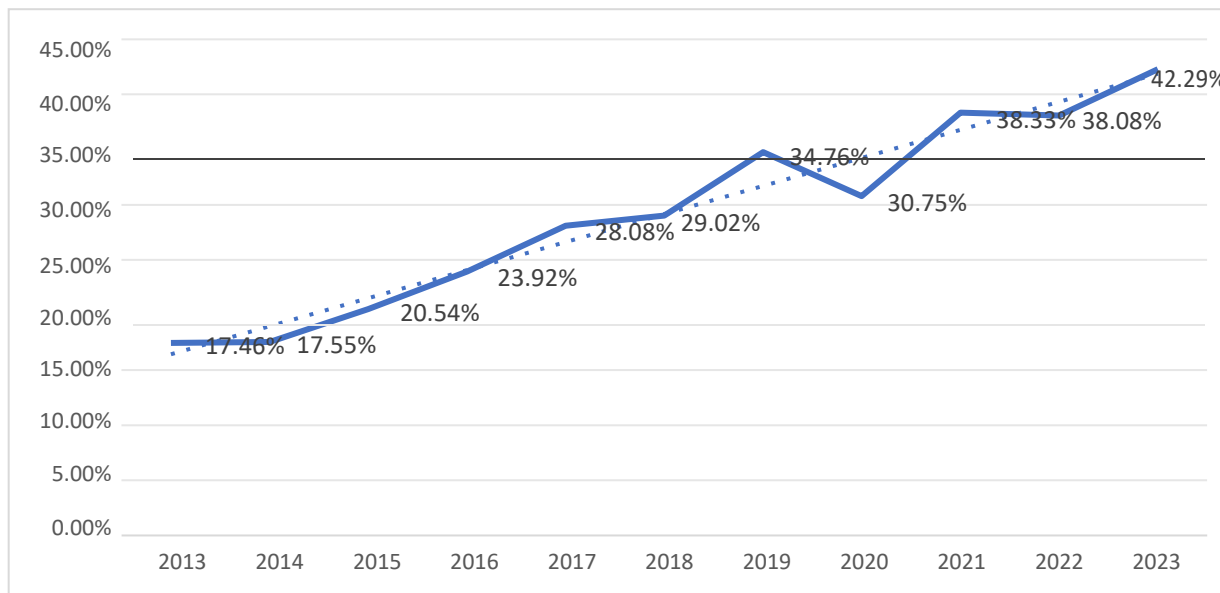

Figure 4 Ponderea populației de salariați în total populație cu vârstă activă
Sursa. INS, baza de date Tempo

Forța de muncă salariată din Cicârlău este puternic concentrată în industria prelucrătoare, care reunește $\approx 62,9\%$ din totalul angajaților. Practic, aproape doi din trei salariați lucrează în producție, ceea ce confirmă profilul industrial al comunei și legătura sa funcțională cu platforma

Baia Mare. Al doilea pol este construcțiile ($\approx 16,3\%$), urmate de transport și depozitare ($\approx 8,5\%$) și comerțul ($\approx 5,8\%$). Împreună, aceste patru domenii însumează peste 93% din salariați, ceea ce arată o economie locală „orientată pe execuție”: producție–șantier–logistică–distribuție.

Restul sectoarelor au ponderi mici, sub 2% fiecare: industrie extractivă ($\approx 1,65\%$), utilități/apă–salubritate–deșeurii ($\approx 1,36\%$), servicii administrative și suport ($\approx 1,08\%$), hoteluri și restaurante ($\approx 0,93\%$), servicii profesionale/științifice/tehnice ($\approx 0,72\%$), IT&C ($\approx 0,14\%$), arte–divertisment–recreere ($\approx 0,29\%$), învățământ ($\approx 0,07\%$) și agricultură ($\approx 0,36\%$). Ponderea foarte redusă a agriculturii între salariați sugerează preponderența muncii pe cont propriu/ocupațiilor familiale în acest sector, iar cota mică a serviciilor intensive în cunoaștere indică un potențial de diversificare.

În ansamblu, Cicârlău prezintă o forță de muncă salariată industrial–constructivă, susținută de coridorul DN1C/E58 și de proximitatea Băii Mari. Această specializare aduce beneficii (locuri de muncă stabile, mase critice de competențe tehnice), dar și o vulnerabilitate ciclică la șocuri din industria prelucrătoare și construcții. Direcțiile naturale de consolidare țin de formarea profesională tehnică (mecanică, electric, sudură, operare utilaje, logistică), mobilitatea zilnică și, pe termen mediu, de creșterea serviciilor cu valoare adăugată (M, J) care să echilibreze structura actuală.

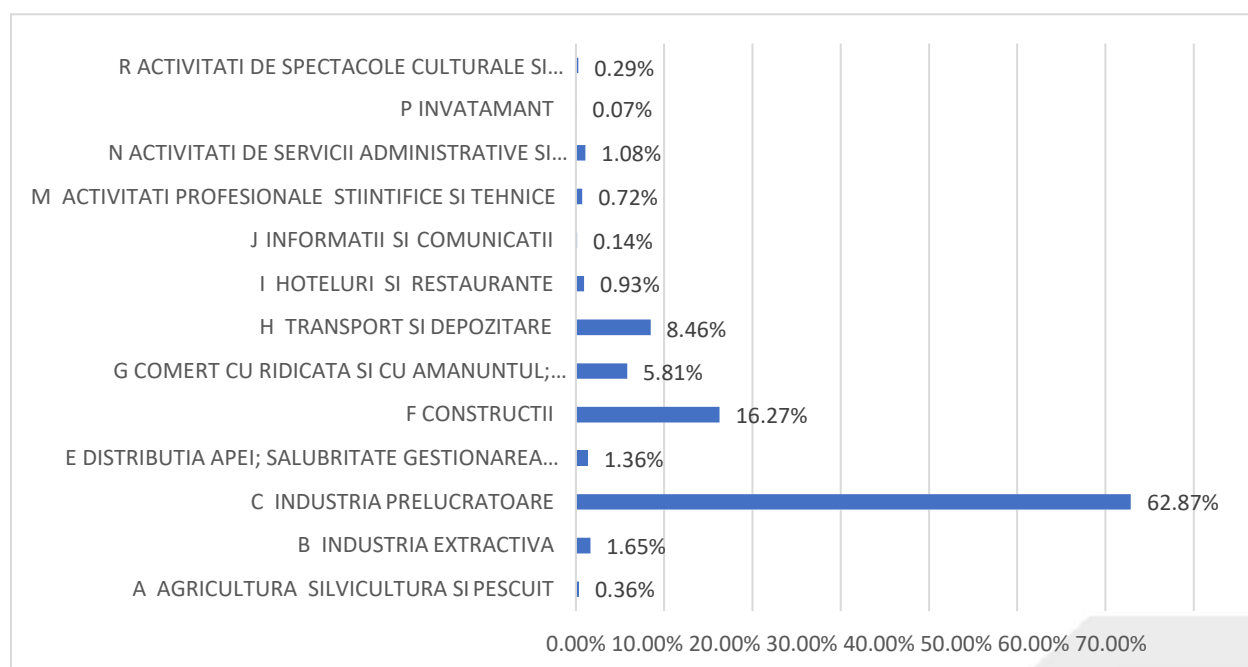

Figure 5 Angajați pe domenii de activitate CAEN, în anul 2024
Sursa. Topfirme.ro

În aria de somaj în 2014 porneam de la un vârf local – 45 de șomeri înregistrați – după care indicatorul coboară abrupt în 2015–2016 (27, apoi 26), semn că piața muncii a absorbit rapid forță de muncă odată cu relansarea construcțiilor și a prelucrării. Intervalul 2017–2018 marchează o pauză de ajustare la 32 persoane, adică o stabilizare pe un platou ușor mai ridicat, urmată de o nouă corecție în 2019 la 25 – cel mai bun nivel de până atunci.

În 2020 apare singura sincopă puternică din serie: revenirea la 32 este coerentă cu șocul pandemic (restricții, contractarea temporară a comenzilor în industrie și servicii). Din 2021 însă, curba se prăbușește la 14, apoi la 11 în 2022 – minimumul deceniului –, ceea ce sugerează o reluare viguroasă a angajărilor pe fondul cererii mari din construcții, logistică și industrie prelucrătoare. Anii 2023–2024 aduc din nou o creștere – 25 și 34 – indicând o răcire moderată a pieței (costuri mai mari ale finanțării și materialelor în construcții, temperarea comenzilor în prelucrare), dar rămân totuși sub nivelul de pornire al decadei.

Citită în raport cu dimensiunea grupei 15–64 ani (≈ 3.003 persoane în 2014 și ≈ 3.235 în 2024), seria descrie rate înregistrate mici pentru o comună periurbană: aproximativ 1,5% la începutul intervalului și $\sim 1,0$ – $1,1\%$ în 2024 (estimări orientative). Cu alte cuvinte, șomajul rămâne redus și volatil, sensibil la ciclurile din industria prelucrătoare și construcții. Minimele din 2021–2022 se suprapun peste creșterea accelerată a ponderii salariaților în populația activă (până la 42,3% în 2023), iar revenirea din 2023–2024 confirmă că piața muncii se ajustează rapid la schimbările de cerere.

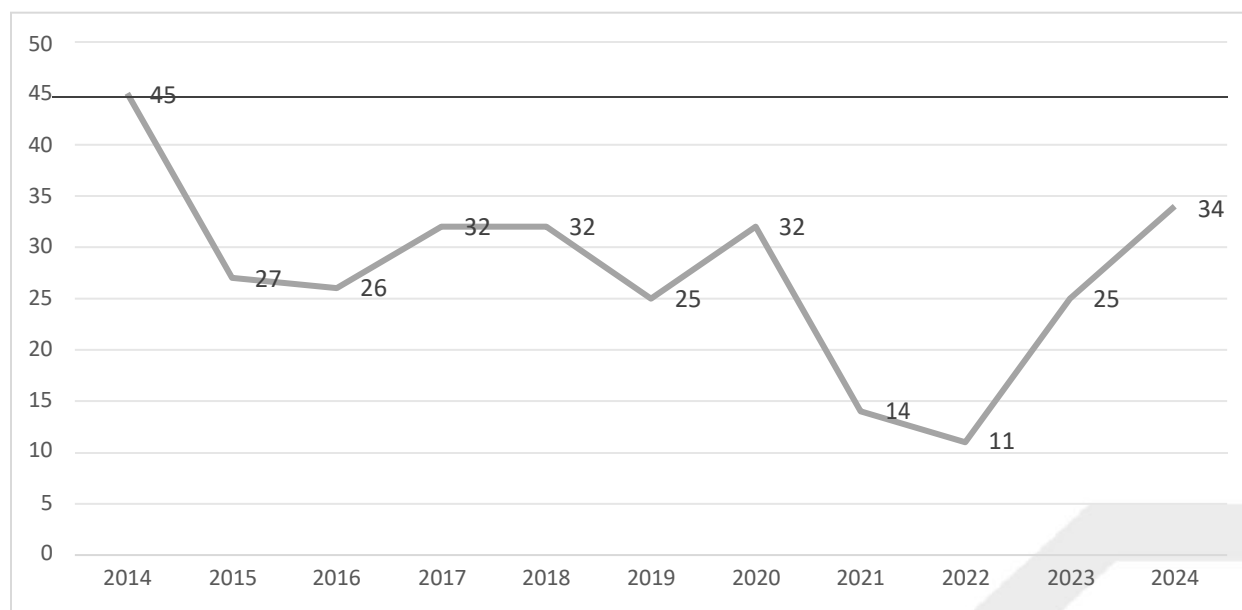

Figure 6 Evoluția ratei șomajului în perioada 2014-2024

Sursa. INS, baza de date Tempo

În ansamblu, ultimul deceniu arată o tendință descendentă a șomajului, întreruptă de două episoade conjuncturale (2020 și 2023–2024). Menținerea unui nivel scăzut depinde de continuitatea investițiilor în nucleul local – prelucrare–construcții–transport–comerț –, de formarea profesională tehnică și de mobilitatea zilnică spre polul de angajare Baia Mare.

2.5. POPULAȚIA. ELEMENTE DEMOGRAFICE ȘI SOCIALE

În ultimii zece ani (2014–2024) populația comunei Cicârlău a urcat de la 4.161 la 4.536 locuitori, ceea ce înseamnă un plus de 375 persoane și o creștere totală de ~9,0%. Ritmul mediu anual de creștere a fost $\approx 0,86\%/an$ (CAGR), adică în medie +38 persoane/an.

Tendința generală este ascendentă, cu trei faze distincte:

- 2014–2016 – stagnare ușoară: populația oscilează (+44, apoi –1 persoane), fără schimbare structurală majoră.
- 2016–2020 – consolidare moderată: patru ani consecutivi de creștere (+37, +23, +63, +21), populația urcând de la 4.204 la 4.348 (+144 persoane).
- 2020–2024 – accelerare vizibilă: patru creșteri succesive (+58, +25, +81, +24), până la 4.536. Sărirea 2022 → 2023 (+81) este cea mai mare din întregul interval.

Pe ansamblu, singura contracție apare în 2016 (–1 față de 2015), iar cele mai consistente câștiguri se concentrează după 2020, când proximitatea de Baia Mare, dinamica pieței imobiliare și accesibilitatea pe DN1C/E58 pot explica atractivitatea rezidențială sporită.

Corelând cu structura pe vârste (datele 2014 vs. 2024), creșterea numerică are loc în paralel cu o îmbătrânire treptată: ponderea 0–14 ani scade de la 16,25% la 14,70%, iar 65+ crește de la 11,58% la 13,98%; rata de dependență demografică urcă ușor (38,56% → 40,22%), iar indicele de îmbătrânire se apropie de paritate (71,3% → 95,05%). Cu alte cuvinte, populația totală crește, dar baza tânără se subțiază, iar segmentul vârstnic se dilată, aspect important pentru calibrarea serviciilor și a politicilor de locuire și forță de muncă în PUG.

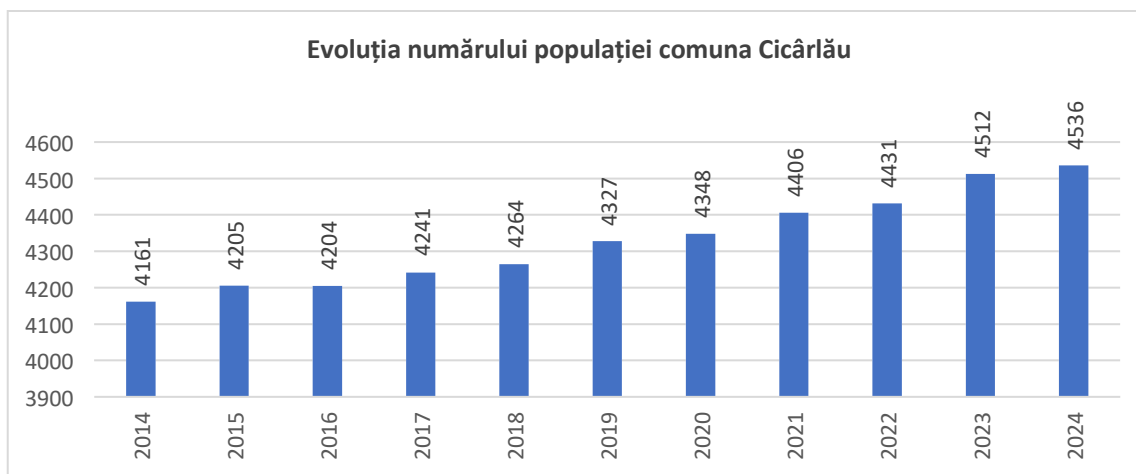

Figure 7 Evoluția populației
Sursa. INS, baza de date Tempo

2.5.1 Densitatea populației

Pentru comuna Cicârlău, cei 75 km² ai teritoriului administrativ descriu un spațiu rural–periurban în care densitatea rezultă direct din raportul populației la suprafață. În intervalul 2014–2024 se constată o creștere a populației „după domiciliu” de la 4.161 locuitori la 4.536 locuitori, ceea ce înseamnă o densitate care urcă de la 55,48 loc./km² la ≈60,5 loc./km² (aprox. +9%). Tendința locală este așadar una de consolidare demografică, în timp ce la nivelul județului Maramureș (suprafață 6.304 km²) densitatea coboară ușor, de la ≈83,7 la ≈80,6 loc./km² în aceeași perioadă.

Poziționarea pe coridorul DN1C/E58 și proximitatea de Baia Mare imprimă comunei o densitate funcțională ridicată, cu efecte directe asupra cererii de utilități, mobilitate și dotări publice. În consecință, dimensionarea rețelelor tehnico-edilitare, a serviciilor publice și a echipamentelor socio-culturale din PUG se fundamentează pe populația efectiv prezentă (4.536 locuitori; ≈60,5 loc./km²) și pe scenariile de creștere proiectate pe termen mediu și lung.

	Suprafața totală	Populația după domiciliu		Densitatea generală loc./km ²	
		2014	2024	2011	2024
Cicârlău	75	4161	4536	55.48	60.48
Maramureș	6304	527663	508261	83.70	80.63

Tabel 4 Densitatea populației în comuna Cicârlău comparativ cu județul Maramureș
Sursa. INS, baza de date Tempo

2.5.2 Mișcarea naturală și migratorie

Mișcarea naturală pentru seria 2014–2024 arată un tablou oscilant, dar cu un mesaj clar: în cei mai mulți ani, decesele depășesc nașterile. După doi ani cu spor natural negativ pronunțat (-14 în 2014, -23 în 2015), diferența se temperează în 2016 (-11) și se egalizează în 2017 (48 născuți vii și 48 decedați). În 2018 reapar pierderile naturale (-7), iar 2019 este singurul an cu spor pozitiv consistent: 62 de născuți și 38 de decedați, +24 pe sold natural – un vârf al natalității în tot intervalul. Urmează impactul pandemiei în 2020, când raportul se inversează din nou (42 născuți, 52 decedați; -10). În 2021 se revine la paritate (41/41), apoi 2022 și 2023 rămân pe minus moderat (-8 și -8), iar 2024 încheie perioada cu un -14, apropiat de începutul decadei (36 născuți, 50 decedați). Per total, soldul natural cumulat 2014–2024 este negativ, în jur de -70 persoane, ceea ce confirmă presiunea îmbătrânirii și a natalității scăzute asupra regenerării demografice.

Mișcarea migratorie. În același timp, populația totală a comunei a crescut de la 4.161 locuitori (2014) la 4.536 (2024), adică +375 persoane. Cum soldul natural al perioadei este negativ (≈ -70), rezultă că migrația netă este pozitivă, în jur de +440...+450 persoane în deceniu ($\approx +40$ /an în medie). Altfel spus, comuna a câștigat locuitori prin stabiliri noi sau reveniri, compensând și depășind pierderile naturale. Mecanismul este tipic unui spațiu periurban: proximitatea de Baia Mare, accesibilitatea pe DN1C/E58 și oferta rezidențială mai accesibilă atrag familii tinere și persoane active care fac naveta către polul urban sau către unitățile productive locale (prelucrare, construcții, transport).

Lectură de ansamblu. Cicârlău combină o dinamică naturală modestă – cu un singur an de spor pozitiv și trei episoade de paritate – cu o dinamică migratorie ferm pozitivă, care susține creșterea efectivă a populației. Această combinație explică de ce, deși indicatorii de structură pe vârste arată îmbătrânire graduală, comuna rămâne atractivă rezidențial și își sporește populația.

Pentru planificare, semnalul este dublu: pe termen scurt și mediu, presiunea pe servicii, locuire și mobilitate va continua odată cu intrările nete; pe termen lung, echilibrul demografic depinde de menținerea atractivității pentru tineri și de calitatea infrastructurii (educație timpurie, sănătate, transport zilnic) care să transforme migrația de stabilire într-o ancorare durabilă a noilor rezidenți.

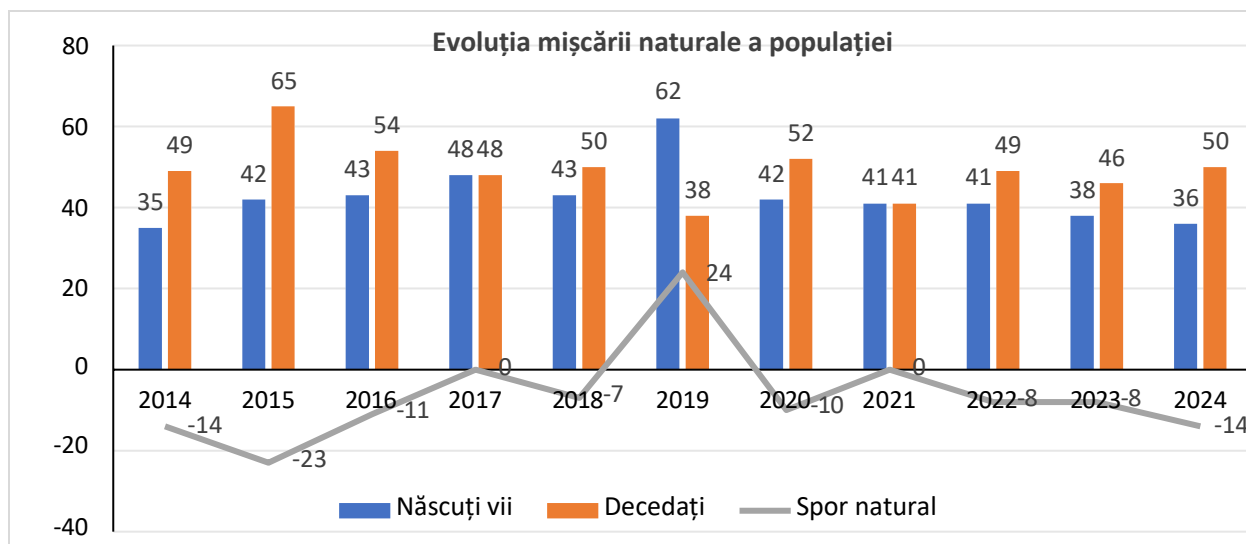

Figure 8 Evoluția mișcării naturale a populației
Sursa. INS, baza de date Tempo

În deceniul analizat, mobilitatea rezidențială a Cicârlăului a fost pronunțat oscilantă, alternând ani de câștig cu ani de pierdere și doar rare episoade de echilibru. Debutul perioadei este marcat de plecări mai numeroase decât sosiri: după un 2014 încă pozitiv (+5, 25 sosiri / 20 plecări), urmează 2015 (–8) și 2016 (–18), semn că o parte a populației active a căutat oportunități în alte centre urbane sau în străinătate.

2017 inversează brusc raportul (+17, 36/19), dar 2018 (–14) și 2019 (–15) readuc soldul pe minus. În 2020 apare cel mai puternic val de intrări din toată seria (+29, 65 sosiri / 36 plecări) – tipic anului pandemic, când mobilitatea externă s-a restrâns și multe persoane s-au întors sau s-au relocat mai aproape de rețelele familiale. 2021 revine pe minus (–13), probabil odată cu reluarea circulației externe, iar 2022 aduce un nou câștig (+15, 45/30), însoțit de echilibru în 2023 (56/56) și de un plus moderat în 2024 (+8, 51/43).

Privită în ansamblu, curba migrației arată patru momente-cheie: (i) corecția negativă din 2015–2016, (ii) revigorarea de scurtă durată din 2017, (iii) șocul pozitiv din 2020 (reveniri/relocări), urmat de (iv) stabilizarea la valori apropiate de zero–pozitiv în 2022–2024. Rezultatul cumulat al acestor fluctuații este aproape de echilibru pe deceniu (ușor pozitiv), semnal că migrația nu a fost sistematic defavorabilă, ci a funcționat mai degrabă ca mecanism de reglaj în raport cu ciclurile economice și contextul sanitar.

Interpretarea teritorială este coerentă cu poziția comunei pe coridorul DN1C/E58 și proximitatea Băii Mari: în anii de cerere ridicată pe piața muncii locale și periurbane, sosirile cresc (2017, 2020, 2022), iar în episoadele de răcire sau oportunități externe, plecările se intensifică

(2015–2016, 2018–2019, 2021). Finalul perioadei, cu echilibru în 2023 și plus în 2024, sugerează că atractivitatea rezidențială a Cicârlăului rămâne ridicată, chiar dacă fluxurile nu sunt masive în fiecare an.

Pentru PUG, implicația este clară: migrația netă ușor pozitivă din ultimii ani sprijină creșterea efectivă a populației și întreține presiunea pe locuire, utilități și mobilitate zilnică. Consolidarea acestui trend depinde de accesul la locuințe, calitatea transportului regional, serviciile educaționale și medicale și de stabilitatea locurilor de muncă în cele patru sectoare dominante local (prelucrare, construcții, logistică, comerț).

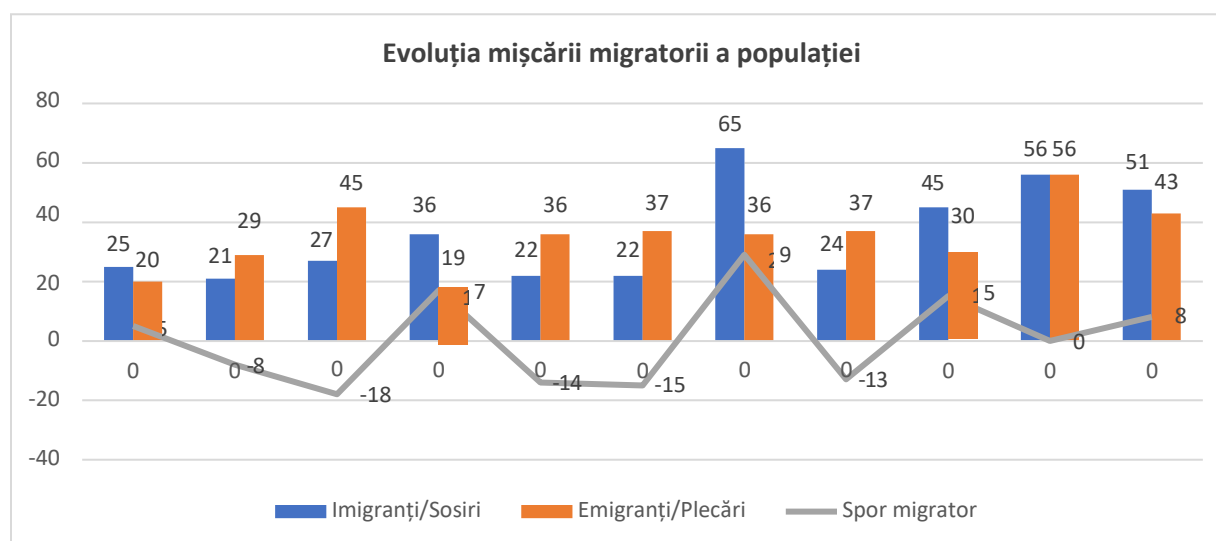

Figure 9 Evoluția mișcării migratorii a populației
Sursa. INS, baza de date Tempo

2.5.3 Structura populației pe sexe

Graficul arată o creștere constantă pentru ambele sexe pe tot intervalul 2014–2024, fără ani de recul. Pornim în 2014 de la o cvasi-paritate – 2.093 bărbați și 2.068 femei –, iar fiecare an adaugă câte un mic „pas” în sus. La capătul decadei ajungem la 2.286 bărbați și 2.250 femei, ceea ce înseamnă +193 bărbați și +182 femei în termeni absoluți. Tendința este susținută, regulată, tipică unei comune care a câștigat populație prin stabiliri noi și retenția tinerilor activi în jurul coridorului DN1C/E58.

Ritmul de creștere este foarte apropiat la cele două componente, dar ușor mai rapid la masculin. În termeni relativi, bărbații cresc cu aproximativ +9,2% (193/2.093), iar femeile cu +8,8% (182/2.068). Această diferență mică se vede în sex-ratio: de la ~101 bărbați la 100 femei în 2014, ajungem la ~101,6 bărbați la 100 femei în 2024. Nu vorbim de o „masculinizare” puternică,

ci de o nuanță compatibilă cu profilul ocupațional local (industrie prelucrătoare, construcții, transport), sectoare care atrag preponderent lucrători bărbați.

Seria are și o dinamică internă recognoscibilă: până în 2018 creșterile sunt mai lente (anii de „așezare” a migrației), apoi 2019–2021 marchează un salt vizibil pe ambele sexe, cu o mică înfundare la feminin în 2020 urmată de recuperare rapidă. Această secvență este coerentă cu reconfigurările de locuire din anii pandemici: relocări spre zone periurbane, întoarceri temporare și apoi fixări definitive ale unor gospodării.

Combinatia dintre echilibrul numeric pe sexe și creșterea paralelă a ambelor serii sugerează că intrările nete sunt preponderent familii tinere sau cupluri la începutul carierei, care distribuie destul de uniform câștigul demografic între bărbați și femei. Faptul că sex-ratio rămâne foarte aproape de 100/100 e un semnal de stabilitate socială: nu apar dezechilibre care să indice plecări selective pe un singur sex sau atracție exclusivă pentru un anumit tip de job.

Implicațiile pentru planificare sunt directe. Pe termen scurt și mediu, cererea de locuințe rămâne susținută, iar echilibrul pe sexe reclamă servicii comunitare simetrice: educație timpurie și școlară, sănătate de familie, transport zilnic pentru navetă înspre Baia Mare/Seini/Tăuții Măgherauș. Ușorul avantaj numeric al bărbaților, corelat cu ponderea mare a angajaților în industrie–construcții–logistică, sugerează utilitatea investițiilor în formare tehnică, siguranță și sănătate în muncă, dar și în infrastructuri care ajută participarea economică a femeilor (program extins la creșă/grădiniță, transport public sincronizat cu schimburile).

În fine, faptul că ambele serii urcă convergent indică o atractivitate rezidențială reală a comunei. Pentru a păstra această traiectorie, PUG-ul va trebui să lege dezvoltarea de locuire de o rețea coerentă de mobilitate, de echipamente publice calibrate la populația efectiv prezentă și de oferta de servicii care să fixeze pe termen lung atât bărbații, cât și femeile din cohortele tinere active.

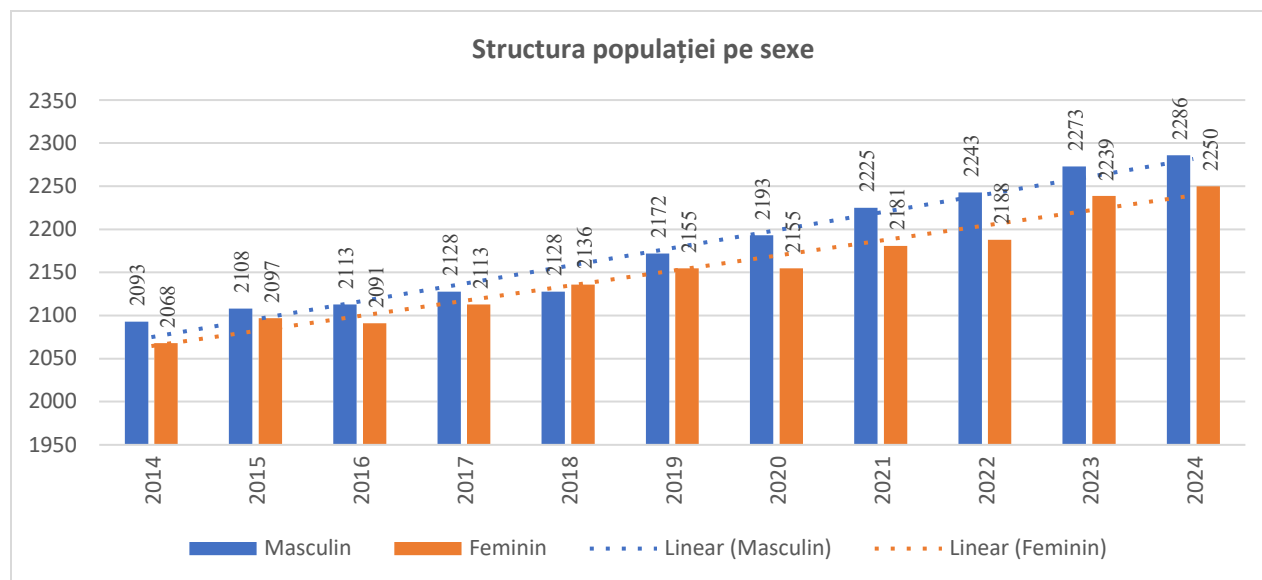

Figure 10 Structura populației pe sexe
Sursa. INS, baza de date Tempo

Cele două piramide arată o structură demografică în mișcare, în care „masa critică” a populației înaintază în vârstă, baza se menține doar moderat, iar vârful se lărgeste treptat. În 2014, baza era relativ solidă pentru o comună periurbană: grupele 0–14 ani însumau în jur de 16% din total (conform capitolului 2.4.3), cu valori apropiate între sexe. Centrul de greutate se situa atunci în cohortele 30–44 ani, vizibil mai „late” la ambele sexe (în special 35–44 ani), ceea ce conferea comunei un potențial de forță de muncă robust în anii imediat următori.

În 2024, imaginea se schimbă nuanțat, dar clar: baza rămâne aproape la același ordin de mărime ($\approx 15\%$ din total, în linie cu ponderea 0–14 ani din tabel), însă nu mai crește suficient pentru a genera un front puternic de intrare în vârstele active; efectul este o reînnoire modestă a populației tinere. În schimb, centrul piramidei migrează în sus: grupele 40–49 ani devin cele mai consistente, semn că „generațiile puternice” din 2014 (30–39 ani) au înaintat în vârstă și domină acum segmentul adult matur. Este exact tiparul unei îmbătrâniri prin maturizare a coortei centrale: baza nu se prăbușește, dar nici nu se lărgeste, iar mijlocul urcă.

La vârstele înalte, peste 65 de ani, se observă o extindere graduală ca pondere la nivelul întregii populații (confirmată și de indicatorii de structură: 65+ urcă de la 11,6% la $\sim 14\%$).

Distribuția pe sexe rămâne tipică: femeile predomină la vârstele foarte înaintate, în timp ce bărbații sunt ușor mai numeroși în grupele active și de vârstă medie, fapt ce explică și sex-ratio-ul ușor peste 100 în favoarea bărbaților în 2024 (cap. 2.4.3). Cu alte cuvinte, paritatea pe sexe se

păstrează în ansamblu, dar cu accente complementare: masculin – în partea activă a piramidei; feminin – în partea superioară.

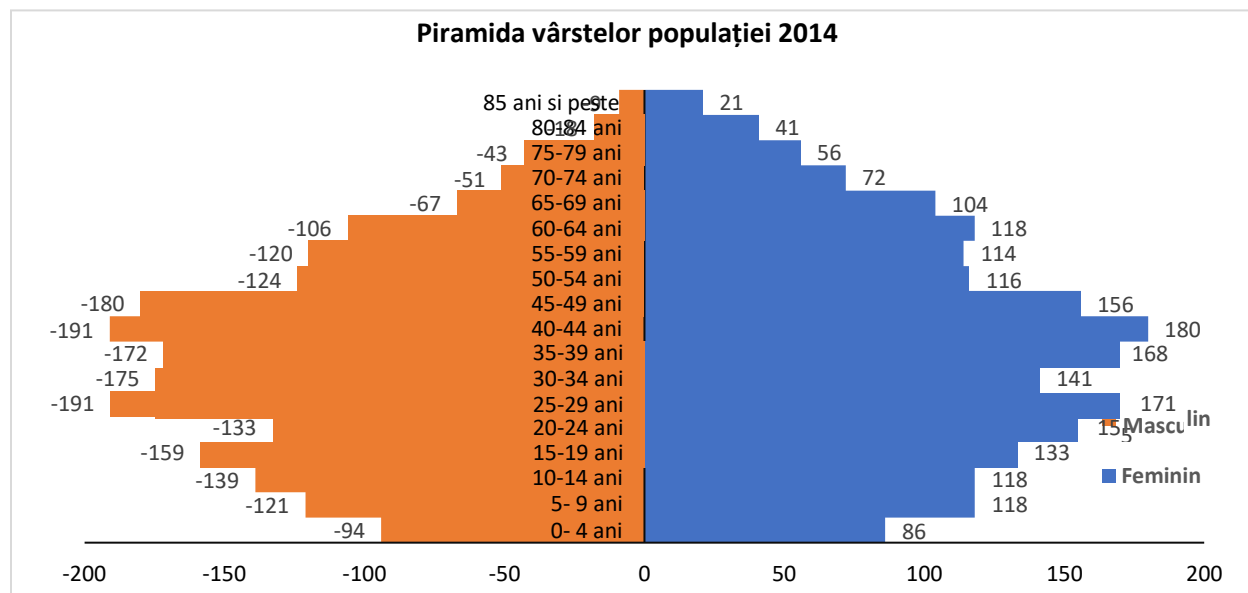

Figure 11 Piramida vârstelor pentru anul 2014
Sursa datelor INS România, Baza Tempo Online

Lectura integrată cu dinamica naturală și migratorie explică forma actuală: sporul natural modest/negativ a împiedicat lărgirea bazei, în vreme ce migrația netă pozitivă din mai mulți ani a umplut segmentul adult și a menținut creșterea populației totale. Rezultatul este o piramidă de tip „clopot” cu bază nemult mai îngustă și cu mijloc avansat – specific unui spațiu periurban care atrage populație activă, dar are natalitate moderată.

Implicații pentru PUG

- Forță de muncă încă solidă pe termen scurt (cohortele 35–49 ani sunt puternice), dar necesită politici de reînnoire: locuire accesibilă, servicii educaționale și preșcolare, activități pentru tineri.
- Servicii pentru vârstnici: odată cu creșterea ponderii 65+, crește presiunea pe sănătate de proximitate, îngrijire la domiciliu și accesibilizarea locuirii.
- Echilibru de gen: păstrat în ansamblu, dar cu cerințe diferite pe segmente – formare tehnică și mobilitate zilnică pentru grupele masculine active; prevenție și sănătate pe termen lung pentru grupele feminine de vârste înalte.

În concluzie, între 2014 și 2024 Cicârlău trece de la o piramidă cu bază satisfăcătoare și centru tânăr la una cu mijloc maturizat și vârf în lărgire, susținută de migrația de proximitate și

frânată de o natalitate moderată. Această configurație oferă o fereastră demografică încă favorabilă pentru dezvoltare, dar reclamă măsuri țintite pentru regenerarea bazei și adaptarea serviciilor la un proces de îmbătrânire care, deși nu este exploziv, se adâncește constant.

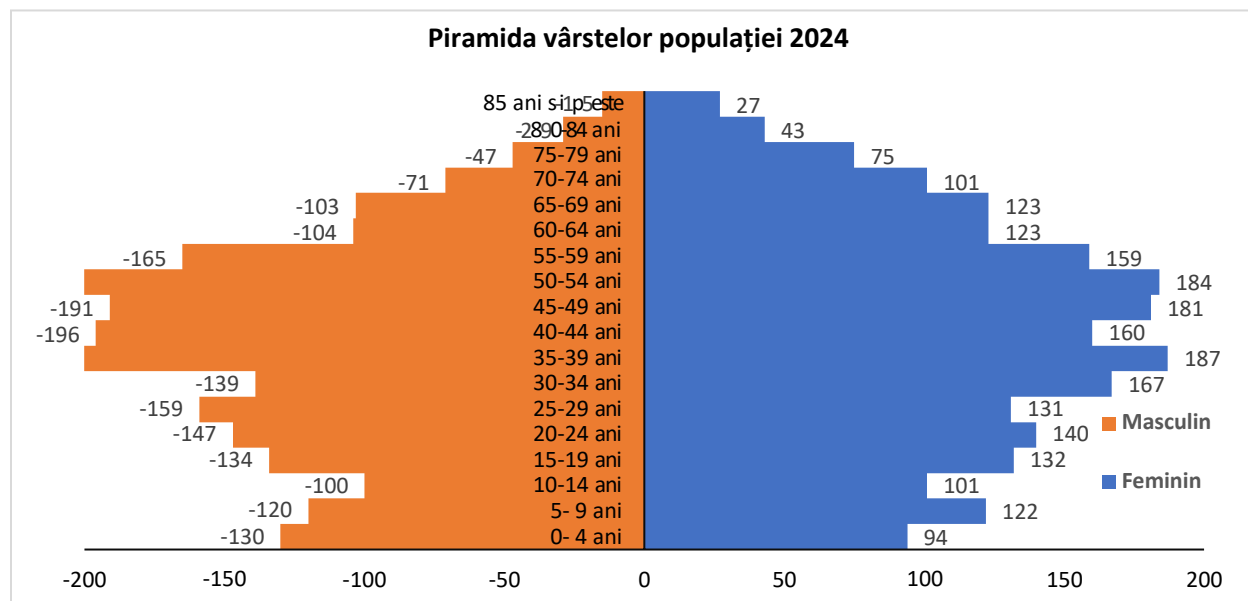

Figure 12 Piramida vârstelor pentru anul 2024
Sursa datelor INS România, Baza Tempo Online

2.6. CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT

2.6.1. Circulația rutieră

Teritoriul administrativ al comunei Cicârlău este structurat de un ax rutier cu rol regional – E58/DN1C – la care se racordează rețeaua de drumuri comunale DC 100, DC 101 și DC 102 și o rețea de străzi locale de penetrare către zonele rezidențiale, gospodăriile agricole și viile de pe versanți. Împreună cu linia ferată 400 (Satu Mare – Baia Mare – Jibou – Dej), acest sistem asigură conectivitatea comună–oraș și circulațiile zilnice de navetă.

Ierarhia și rolul traseelor.

- E58/DN1C traversează comuna pe direcția vest–est, asigurând relațiile rapide cu Seini și Satu Mare spre vest și cu Baia Mare (polul urban al zonei) spre est, respectiv cu punctele de frontieră către Ungaria și Ucraina. Traseul preia trafic mixt, cu pondere ridicată de autovehicule grele și circulație de tranzit interjudețean. Profilul curent este de drum național cu 2×1 benzi, cu viteze de 70–90 km/h în afara localităților și limitări la 50 km/h în intravilan.

- DC 100 – Cicârlău–Bârgău. Asigură distribuția traficului spre satul Bârgău și câmpul agricol din sud; are rol de colector pentru gospodăriile și exploatații.
- DC 101 – Cicârlău Vii – Cicârlău – Ilba (≈ 6 km). Legătură transversală nord–sud între vatra satului, zonele de vii/versanți și localitatea Ilba; preia trafic local, inclusiv utilaje agricole.
- DC 102 – Ilba – Handalu Ilbei (≈ 7 km). Asigură conexiunea est–vest a satelor din nordul comunei, fiind traseul principal pentru accesul la DN1C din Handalu Ilbei.

În interiorul localităților, profilurile stradale sunt heterogene: multe străzi au îmbrăcămînți provizorii (pământ/piatră spartă) și declivități mari pe versanți (Cicârlău–Căliman, Handalu Ilbei, Ilba). Pe timp nefavorabil, accesibilitatea scade (noroi, băltiri, pierderi de material), iar drenajul este adesea neunitar sau lipsă. Trotuarele sunt discontinue ori inexistente, iar parcare are loc aleator la marginea carosabilului.

Racordurile DC–DN1C sunt puncte sensibile prin viteze ridicate ale fluxului principal și manevre lente ale utilajelor agricole. În plus, pe teritoriul comunei există treceri la nivel cu calea ferată pe linia 400 fără bariere și fără instalații automate, aspect care ridică riscuri de siguranță și produce timpi de așteptare în orele de vârf.

Traficul local este dominat de naveta spre/ dinspre Baia Mare și Seini, de transportul de marfă pentru industria prelucrătoare și construcții, dar și de fluxuri sezoniere agricole (campanii, vii). Zonele școlare, dispensarele, căminele culturale și stațiile de transport public sunt puncte generatoare de traversări pietonale.

Cicârlău are o poziție strategică pe E58/DN1C, dar rețeaua internă este neuniformă, cu străzi încă nepavate și probleme de drenaj, ceea ce afectează accesibilitatea și siguranța. Modernizarea etapizată a DC-urilor și a străzilor locale, împreună cu măsuri ferme de siguranță în intersecțiile cu DN1C și la trecerile la nivel cu CF, vor susține mobilitatea zilnică, vor crește calitatea vieții în sate și vor facilita dezvoltarea economică și rezidențială prevăzută în PUG.

Reteaua stradală a localităților aparținătoare comunei este în general alcătuită din strazi cu îmbrăcăminte provizorie - pamant, unele impracticabile în condiții meteo nefavorabile, strazi cu declivitate mare, pentru zonele cu diferențe mari de nivel (Cicârlău, Handalu Ilbei, Ilba). Drumurile locale necesită reabilitări și modernizări în sensul asfaltării, lărgirii carosabilului, realizării de trotuare, a locurilor de parcare și a fașilor plantate de-a lungul arterelor de circulație.

O direcție foarte importantă o reprezintă varianta de ocolire Baia Mare, care este un proiect rutier major ($\approx 31,9$ km + 4 km drumuri de legătură) conceput să scoată traficul de tranzit din zona urbană și să conecteze fluxurile regionale la rețeaua națională prin 8 noduri rutiere, dintre care două cu DN1C/E58 și unul cu DC98 (acces spre Bușag–Merișor). Proiectul a parcurs etapa dezbaterilor publice în localitățile direct afectate – inclusiv în comuna Cicârlău – și a obținut acordul de mediu în iunie 2024; UAT Cicârlău figurează explicit în amplasamentul investiției.

Pentru UAT Cicârlău, impactul direct este dublu. Pe de o parte, pe teritoriul comunei (partea vestică a coridorului) este prevăzut un nod rutier cu DN1C/E58 care preia traficul dinspre Satu Mare și îl transferă pe varianta ocolitoare; în proximitate este indicat și nodul de pe DC98, util pentru distribuția locală a traficului (agro-industrial, servicii), reducând presiunea pe străzile comunale. Pe de altă parte, coridorul tehnic al investiției implică: (i) rezervarea de culoare în PUG și condiționarea acceselor directe la DN1C/E58; (ii) lucrări de traversare/denivelare și rețea de drumuri colectoare pentru menținerea conectivității parcelelor agricole și a DC-urilor; (iii) posibile exproprieri punctuale și măsuri anti-zgomot în zonele sensibile; (iv) oportunități de dezvoltare lângă nod (spații logistice ușoare, servicii pentru șoferi), cu condiția controlului funcțiunilor și al publicității rutiere. Aceste elemente decurg din soluția tehnică și din documentațiile de mediu care prevăd pasaje/viaducte, sisteme de colectare a apelor și panouri fonoabsorbante pe tronsoanele expuse.

Pentru Cicârlău, varianta de ocolire este o șansă clară de a scoate traficul greu din intravilan și de a crește siguranța pe DN1C, dar cere disciplină urbanistică (rezervă de teren, controlul acceselor, ierarhizarea rețelei locale) pentru a valorifica nodul cu E58 fără a genera disfuncționalități noi. În PUG, recomandarea este introducerea culoarului protejat, a regimului de interdicție a acceselor noi directe la DN1C/E58 pe lungimea de influență a nodului și a unui pachet de drumuri colectoare/legături locale etapizate, corelate cu dezvoltările economice permise la intersecție.

2.6.2. Circulația feroviară

Comuna Cicârlău este traversată de Magistrala CFR 400 (Brașov – Deda – Dej – Baia Mare – Satu Mare), unul dintre coridoarele transversale ale Transilvaniei către frontiera de nord-vest. Pe teritoriul UAT, infrastructura feroviară însumează 8,452 km, este neelectrificată, cu ecartament normal și linie simplă, deservită de halte la Cicârlău și Ilba. Linia urmărește valea Someșului și preia atât trafic de călători tip Regio (navetă școlară și de serviciu spre Baia Mare, Seini, Satu

Mare/Dej), cât și trafic de marfă punctual, legat de industria prelucrătoare și materialele de construcții din zonă.

Pe raza comunei există mai multe treceri la nivel cu calea ferată, unele cu dotări minime, ceea ce impune o atenție sporită la siguranță și la managementul intersecțiilor cu drumurile locale și DN1C. Haltele au, în general, amenajări de bază (platformă joasă, copertină, iluminat parțial), necesitând actualizare la standarde de accesibilitate și siguranță. Prin PUG nu se propun căi de acces care intersectează calea ferată.

Prin poziția pe Magistrala 400, Cicârlău dispune de un active strategic pentru naveta zilnică și pentru logistica de proximitate, cu costuri teritoriale reduse față de transportul rutier.

2.6.3. Circulația aeriană

Cicârlău se află în zona de acces direct la Aeroportul Internațional Maramureș (Tăuții Măgherauș), la aproximativ 6 km spre est, conectat rapid prin DN1C/E58. Acest aeroport deservește fluxuri de pasageri (curse regulate/charter în funcție de sezon), aviație generală și business, zboruri medicale/urgență și cargo ușor. Pe o rază mai largă, comuna este conectată și la Aeroportul Internațional „Avram Iancu” Cluj-Napoca (~140 km) și Aeroportul Satu Mare (~50 km), ceea ce extinde opțiunile de mobilitate aeriană pentru rezidenți și pentru mediul de afaceri.

Având în vedere distanța mică față de aeroportul din Tăuții Măgherauș, PUG poate susține o conectivitate multimodală eficientă:

- semnalizare și acces rutier direct din DN1C către aeroport (orientare pentru vizitatori și transport comercial),
- posibilă linie de microbuz sau extensie a transportului județean între centrul comunei și terminal, sincronizată cu orele de vârf ale curselor,
- facilități de taxi/ride-sharing și spații de preluare–debarcare în zonele centrale ale satelor,
- trasee velo și pietonale de agrement pe direcția estică (acolo unde relieful și proprietatea permit), cu rol turistic și de mobilitate locală.

Distanța de cca. 6 km plasează așezările din Cicârlău în afara principalelor coridoare de zgomot asociate operațiunilor curente ale aeroportului; totuși, regimul de înălțime al construcțiilor, amplasarea antenelor/obstacolelor înalte și noile dezvoltări trebuie verificate în raport cu servituțile aeronautice aplicabile zonei.

Proximitatea față de un aeroport funcțional și accesul la două hub-uri regionale (Cluj, Satu Mare) reprezintă o avantaj competitiv pentru comunitate: sprijină naveta pe distanțe mari, turismul și relațiile de afaceri, iar în plan intern justifică investiții punctuale în legături rutiere, stații, parcuri și servicii de mobilitate care să transforme „apropierea de aeroport” într-un beneficiu tangibil pentru locuitori și companii.

Se vor respecta Reglementările Aeronautice Civile Române în conformitate cu Ordinul 735/2015 pentru aprobarea Reglementării aeronautice civile române privind stabilirea zonelor cu servituți aeronautice civile și a condițiilor de avizare a documentațiilor tehnice aferente obiectivelor din aceste zone sau din alte zone în care pot constitui obstacole pentru navigația aeriană și/sau pot afecta siguranța zborului pe teritoriul și în spațiul aerian al României RACR-ZSAC, ediția 1/2015, respectiv prevederile din Codrul Aerian al României (ediția în vigoare):

Extras RACR-ZSAC, ediția 1/2015 (articole și alineate):

”3.5. Spațiul aerian controlat din vecinătatea aerodromurilor

3.5.1.

(1) Cu scopul asigurării controlului traficului aerian din vecinătatea aerodromurilor, în spațiul aerian aferent se stabilesc, în condițiile pct. 3.2.3 și 3.2.4, următoarele structuri de spațiu aerian controlat:

- a) zona de control de aerodrom/CTR (conf. AIP România, secțiunea AD 2);
- b) regiune terminală de control/TMA (conf. AIP România ENR 2.1-3).

(2) Structurile de spațiu aerian controlat, inclusiv cele menționate la alin. (1), fac obiectul reglementărilor aeronautice privind procedurile de navigație aeriană.

3.5.2. În interesul siguranței traficului aerian, al protejării rutelor de plecare/sosire instrumentală standard (SID/STAR), al procedurilor de apropiere instrumentală și de decolare, al MRVA, al MSA, al AMA în structurile de spațiu aerian controlat precizate la pct. 3.5.1 alin. (1) sunt interzise fără avizul AACR:

- a) amplasarea de obstacole/obiective de orice fel care, prin prezență sau funcționare, implică risc de coliziune și/sau pot afecta regularitatea traficului aerian;
- b) concentrarea de obstacole peste limita/densitatea maximă reglementată.

3.5.3. Criteriile de proiectare/protecție a procedurilor de zbor instrumental și altitudinilor

minime MRVA, MSA, AMA sunt cele descrise în ICAO Doc 8168 - PANSOPS.

3.5.4. Propunerile privind modificarea sau anularea procedurilor de zbor instrumentale sau a altitudinilor minime menționate la pct. 3.5.2 pot avea la bază studii aeronautice întocmite doar de către furnizori de servicii de proiectare proceduri de zbor instrumental recunoscuți de către AACR, care îndeplinesc cerințele reglementării RACR-CPPZI și ale reglementărilor ICAO specifice.

4.3.1.4.

(1) Zona IV: - suprafață conică, începând de la extremitatea Zonei III și din care se exclude sectorul Zonei I de la 8.500 m la 15.000 m, după caz; - extindere/distanță orizontală: în orice direcție, până la limita CTR/TMA; - interesează obstacolele cu înălțimi egale sau mai mari de 45,0 m față de cota aerodromului (0,0 m).

(2) Este necesară solicitarea și obținerea avizului AACR pentru toate obstacolele din Zona IV cu înălțimi egale sau mai mari decât cele menționate.

4.4.4. În Zona IV:

a) clădiri (locuințe, depozite, hoteluri), structuri diverse (piloni, coșuri de fum, sonde, turbine

eoliene), care depășesc înălțimea admisibilă;

b) construcții, structuri diverse (piloni, coșuri de fum, sonde, turbine eoliene) care nu depășesc înălțimea admisibilă, dar constituie obstacole locale semnificative pentru navigația aeriană;

c) obiective care atrag și favorizează concentrarea păsărilor sau animalelor sălbatice (unități de morărit, silozuri, depozite, magazine, gropi de gunoi, decantoare);

d) stații radio (radiodifuziune, TV);

e) stații de comunicații (telefonie celulară, radiorelee, translatorii);

f) activități/surse producătoare de perturbații în funcționarea mijloacelor CNS (acționări electrice de forță, sudură electrică);

g) deschidere, dezvoltare sau modernizare de heliporturi, terenuri de aviație generală sau de lucru aerian permanente;

h) instalare sau modernizare de mijloace CNS și meteorologice;

i) trasee pentru autostrăzi/șosele naționale, căi ferate, conducte magistrale, linii electrice aeriene magistrale, rețele de radiorelee;

j) alte obiective care afectează sau pot afecta siguranța zborului.

5.7.

(1) Pentru declararea zonelor cu servituți aeronautice civile și instituirea regimului de protecție corespunzător, autoritățile administrației publice locale vor include aceste zone în planurile de urbanism generale și zonale și vor integra datele specifice referitoare la caracteristici, restricții, obligații, condiții/posibilități de utilizare (inclusiv culturile și lucrările agricole permise pe terenurile limitrofe aerodromurilor, pentru prevenirea pericolului concentrării păsărilor și animalelor sălbatice).

(2) Planurile de urbanism generale și zonale, incluzând zonele cu servituți aeronautice civile, trebuie avizate de către AACR.

(3) Dacă zonele cu servituți aeronautice civile se extind peste mai multe unități administrativ teritoriale, procedura indicată la alin. (1) și (2) trebuie să fie derulată de fiecare dintre autoritățile administrației publice locale implicate, potrivit părții care îi revine, astfel încât să se asigure continuitatea zonelor integrale și unitatea regimului de protecție instituit.”

Extras Codul Aerian la României:

”Art. 85 Limitele zonelor supuse servituților aeronautice civile și restricțiile asociate acestor zone se determină de către administratorul aerodromului civil sau, după caz, de către cel al echipamentelor serviciilor civile de navigație aeriană, în conformitate cu reglementările specifice prevăzute la art. 84, se avizează de către Autoritatea Aeronautică Civilă Română, în exercitarea funcției de supervizare a siguranței ce revine acesteia, 40 și se transmit autorităților administrației publice locale și județene pe teritoriul cărora se extind aceste zone, pentru a fi incluse în documentațiile de urbanism și amenajare a teritoriului, iar pentru informare, și instituției prefectului. Emiterea avizului Autorității Aeronautice Civile Române se realizează în conformitate cu procedura aprobată de directorul general al Autorității Aeronautice Civile Române, publicată pe site-ul acestei autorități.

Art. 87 Prin derogare de la dispozițiile art. 10 lit. b) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările

ulterioare, orice modificare a regulamentului local de urbanism, precum și orice lucrare sau schimbare a destinației și/sau utilizării unui teren în zonele supuse servituților aeronautice civile se fac numai cu avizul Autorității Aeronautice Civile Române, emis în exercitarea funcției de supervizare a siguranței ce revine acesteia, iar în cazul aerodromurilor civile 41 utilizate și ca baze de operare pentru aeronave de stat, cu avizul Autorității Aeronautice Civile Române și al Ministerului Apărării Naționale. Avizului Autorității Aeronautice Civile Române, precum și celui al Ministerului Apărării Naționale nu li se aplică dispozițiile legislației privind aprobarea tacită. (2) Autoritățile administrației publice locale pe raza cărora se găsesc zone supuse servituților aeronautice civile au obligația de a supraveghea respectarea restricțiilor asociate acestor zone și de a transmite Autorității Aeronautice Civile Române, administratorului aerodromului sau al echipamentului de navigație aeriană din zonele respective documentul de recepție a lucrărilor aferente construcțiilor autorizate în baza avizului Autorității Aeronautice Civile Române.

Art. 91 Obligația prevăzută la art. 90 în sarcina administratorului aerodromului se limitează la zonele 2, 3 și 4 astfel cum sunt acestea definite în Anexa nr. 15 - Servicii de informare aeronautică la Convenția de la Chicago și poate fi dusă la îndeplinire prin contractarea unor furnizori de servicii specifice sau prin încheierea, în condițiile legii, a unor aranjamente cu autorități și instituții publice cu atribuții în domeniul colectării și întreținerii bazelor de date de teren și obstaculare la nivel național.

(2) Entitățile care asigură serviciile de proiectare a procedurilor de zbor și, respectiv, de elaborare a hărților aeronautice aferente unui aerodrom au acces la bazele de date de teren și obstaculare, în baza unor aranjamente încheiate cu administratorul aerodromului.

(3) Persoanele fizice și juridice care realizează pe teritoriul României, cu respectarea legislației specifice, construcții cu înălțimea de la sol mai mare sau egală cu 45 de metri au obligația notificării Autorității Aeronautice Civile Române cu privire la natura construcției, înălțimea și coordonatele acesteia, în 42 termene de 48 de ore de la finalizarea construcției. Notificarea se realizează în conformitate cu procedura aprobată de directorul general al Autorității Aeronautice Civile Române și publicată pe site-ul acesteia. Autoritatea Aeronautică Civilă Română informează în mod corespunzător, după caz, administratorul aerodromului civil certificat în vecinătatea căruia este amplasată construcția, precum și Ministerul Apărării Naționale.

(4) Construcțiile prevăzute la alin. (3) trebuie balizate și, după caz, marcate în conformitate cu reglementările specifice emise de Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor, la propunerea Autorității Aeronautice Civile Române.”

2.7. INTRAVILAN EXISTENT. ZONE FUNCȚIONALE. BILANȚ TERITORIAL

Limita teritoriului administrativ și a intravilanului existent au fost corelate cu datele puse la dispoziție de Primăria Comunei Cicârlău și de Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Maramureș.

Suprafața unității administrativ teritoriale Cicârlău este **7475,85** ha.

Intravilanul total existent însumează **594,65** ha (cu toate satele aparținătoare) și reprezintă 11,67% din teritoriul administrativ al comunei

1. Sat de reședință Cicârlău:

Repartiția pe trupuri:

BILANȚ TERITORIAL AL TRUPURILOR DE INTRAVILAN – reședința de comună Cicârlău	
Trupuri intravilan existent	Suprafață existentă (ha)
A1 – TRUP PRINCIPAL DE INTRAVILAN	587,46
A2 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	4,72
A3 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	1,09
A4 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	0,49
A5 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	0,18
A6 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	0,71
TOTAL	594,65

Repartiția pe zone funcționale:

ZONE FUNCȚIONALE	Situația existentă cf. PUG existent	
	Suprafața (ha)	Procente din total (%)
ZONĂ LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE	419,27	70,51%
ZONĂ INSTITUȚII PUBLICE ȘI SERVICII	4,72	0,79%
ZONĂ UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DE DEPOZITARE	56,96	9,58%
ZONĂ UNITĂȚI AGROZOOTEHNICE	0,00	0,00%
ZONĂ MIXTĂ	58,29	9,80%
ZONĂ SPAȚII VERZI, SPORT ȘI AGREMENT	12,01	2,02%
ZONĂ GOSPODĂRII COMUNALE	1,77	0,30%
ZONĂ ECHIPARE TEHNICO-EDILITARĂ	0,00	0,00%
ZONĂ CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORTURI	39,72	6,68%
CĂI DE COMUNICAȚIE RUTIERĂ ȘI AMENAJĂRI AFERENTE	34,66	5,83%
CĂI DE COMUNICAȚIE FERROVIARĂ ȘI AMENAJĂRI AFERENTE	5,06	0,85%
ZONĂ CU DESTINAȚIE SPECIALĂ	1,91	0,32%
TERENURI AGRICOLE	0,00	0,00%
ZONĂ AFLATĂ PERMANENT SUB APE	0,00	0,00%
TOTAL	594,65	100,00%

2.Bârgău:

Repartiția pe trupuri:

BILANȚ TERITORIAL AL TRUPURILOR DE INTRAVILAN – sat Bârgău	
Trupuri intravilan existent	Suprafață existentă (ha)
B1 – TRUP PRINCIPAL DE INTRAVILAN	46,73
B2 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	1,89
B3 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	9,43
B4 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	13,30
B5 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	0,11
B6 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	10,40
TOTAL	81,86

Repartiția pe zone funcționale:

BILANȚUL TERITORIAL AL SITUAȚIEI EXISTENTE – sat Bârgău		
ZONEFUNCȚIONALE	Situația existentă cf. PUG existent	
	Suprafața (ha)	Procente din total (%)
ZONĂ LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE	43.05	52.59%
ZONĂ INSTITUȚII PUBLICE ȘI SERVICII	0.27	0.33%
ZONĂ UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DE DEPOZITARE	1.89	2.31%
ZONĂ UNITĂȚI AGROZOOOTEHNICE	32.43	39.62%
ZONĂ MIXTĂ	0.00	0.00%
ZONĂ SPAȚII VERZI, SPORT ȘI AGREMENT	0.00	0.00%
ZONĂ GOSPODĂRII COMUNALE	0.41	0.50%
ZONĂ ECHIPARE TEHNICO-EDILITARĂ	0.35	0.43%
ZONĂ CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORTURI	3.46	4.23%
CĂI DE COMUNICAȚIE RUTIERĂ ȘI AMENAJĂRI AFERENTE	3.45	4.21%
CĂI DE COMUNICAȚIE FERROVIARĂ ȘI AMENAJĂRI AFERENTE	0.01	0.01%
ZONĂ CU DESTINAȚIE SPECIALĂ	0.00	0.00%
TERENURI AGRICOLE	0.00	0.00%
ZONĂ AFLATĂ PERMANENT SUB APE	0.00	0.00%
TOTAL	81.86	100.00%

3. Ilba

Repartiția pe trupuri:

BILANȚ TERITORIAL AL TRUPURILOR DE INTRAVILAN – sat Ilba

BILANȚ TERITORIAL AL TRUPURILOR DE INTRAVILAN – sat Ilba	
Trupuri intravilan existent	Suprafață existentă (ha)
C1 – TRUP PRINCIPAL DE INTRAVILAN	120,34
C2 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	9,38
C3 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	3,34
C4 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	0,21
C5 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	0,45
C6 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	0,09
C7 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	0,38
TOTAL	134,19

Repartiția pe zone funcționale:

BILANȚUL TERITORIAL AL SITUAȚIEI EXISTENTE – sat Ilba		
ZONE FUNCȚIONALE	Situația existentă cf. PUG existent	
	Suprafața (ha)	Procente din total (%)
ZONĂ LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE	103.30	76.98%
ZONĂ INSTITUȚII PUBLICE ȘI SERVICII	5.37	4.00%
ZONĂ UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DE DEPOZITARE	8.90	6.63%
ZONĂ UNITĂȚI AGROZOOOTEHNICE	0.00	0.00%
ZONĂ MIXTĂ	0.87	0.65%
ZONĂ SPAȚII VERZI, SPORT ȘI AGREMENT	0.27	0.20%
ZONĂ GOSPODĂRII COMUNALE	1.02	0.76%
ZONĂ ECHIPARE TEHNICO-EDILITARĂ	0.35	0.26%
ZONĂ CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORTURI	14.11	10.51%
CĂI DE COMUNICAȚIE RUTIERĂ ȘI AMENAJĂRI AFERENTE	12.20	9.09%
CĂI DE COMUNICAȚIE FERROVIARĂ ȘI AMENAJĂRI AFERENTE	1.91	1.42%
ZONĂ CU DESTINAȚIE SPECIALĂ	0.00	0.00%
TERENURI AGRICOLE	0.00	0.00%
ZONĂ AFLATĂ PERMANENT SUB APE	0.00	0.00%
TOTAL	134.19	100.00%

4. Handalu Ilbei

Repartiția pe trupuri:

BILANȚ TERITORIAL AL TRUPURILOR DE INTRAVILAN – sat Handalu Ilbei	
Trupuri intravilan existent	Suprafață existentă (ha)
D1 – TRUP PRINCIPAL DE INTRAVILAN	61.60
D2 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	0.26
TOTAL	61.86

Repartiția pe zone funcționale:

BILANȚUL TERITORIAL AL SITUAȚIEI EXISTENTE – sat Handalu Ilbei		
ZONEFUNCȚIONALE	Situația existentă cf. PUG existent	
	Suprafața (ha)	Procente din total (%)
ZONĂ LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE	51.34	82.99%
ZONĂ INSTITUȚII PUBLICE ȘI SERVICII	0.59	0.95%
ZONĂ UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DE DEPOZITARE	1.23	1.99%
ZONĂ UNITĂȚI AGROZOOTECHE	0.00	0.00%
ZONĂ MIXTĂ	0.00	0.00%
ZONĂ SPAȚII VERZI, SPORT ȘI AGREMENT	0.00	0.00%
ZONĂ GOSPODĂRII COMUNALE	1.15	1.86%
ZONĂ ECHIPARE TEHNICO-EDILITARĂ	1.99	3.22%
ZONĂ CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORTURI	5.56	8.99%
CĂI DE COMUNICAȚIE RUTIERĂ ȘI AMENAJĂRI AFERENTE	5.56	8.99%
CĂI DE COMUNICAȚIE FERROVIARĂ ȘI AMENAJĂRI AFERENTE	0.00	0.00%
ZONĂ CU DESTINAȚIE SPECIALĂ	0.00	0.00%
TERENURI AGRICOLE	0.00	0.00%
ZONĂ AFLATĂ PERMANENT SUB APE	0.00	0.00%
TOTAL	61.86	100.00%

2.8. ZONE CU RISCURI NATURALE

2.8.1 Riscuri hidrologice – inundațiile

Comuna Cicârlău este așezată în bazinul hidrografic Someș, pe sectorul inferior al râului Someș (ABA Someș–Tisa), cu intravilanul și terenurile agricole dispuse în mare parte pe lunca și terasele joase ale cursului principal. Rețeaua locală (Valea Mare / Valea Cicârlăului și Tăuașul – „Valea Nistrului”, cu afluenți precum Valea Negruții și Pârâul Runcului) descarcă în Someș pe un fond morfologic cu pantă mică și meandrare, fapt care predispune la revărsări, eroziuni de mal și înmlăștinări în punctele joase. Istoricul hidrologic confirmă viituri semnificative pe Someș (de ex. evenimentul din 13–15 mai 1970, când la Cicârlău s-au înregistrat 8,17 m la un prag de inundație de 4 m, cu debit maxim de ordinul miilor de m³/s), iar la scări mai mici apar frecvent băltiri și refulări pe văile locale în timpul ploilor convective de vară-toamnă.

În logica Planului de Management al Riscului la Inundații – ABA Someș–Tisa (PMRI, ciclul 2021–2027), hazardul (probabilitatea depășirii unor debite maxime la 10%, 1%, 0,1%) combinat cu vulnerabilitatea (locuire, infrastructuri, activități economice în luncă) generează riscul hidrologic pentru UAT. Conform PMRI, pe teritoriul Cicârlău nu sunt inventariate explicit lucrări de apărare prin îndiguire; cu toate acestea, noul PUG propune îndiguirea integrală a malului drept al Someșului pe sectorul care mărginește comuna, ca măsură structurală pentru reducerea frecvenței inundațiilor de mică și medie amploare în intravilan și pe terenurile agricole riverane.

Particular pentru Cicârlău, factorii favorizanți ai inundațiilor sunt: panta mică și meandrarea Someșului (cu eroziuni pe malurile concave), efectele de remuu (ape ținute „în spate”) la confluențele Valea Mare/Tăușul cu Someșul, secțiuni hidraulice constrânse (poduri/podețe, terasări de mal, colmatări), nivel freatic ridicat în luncă (1–3 m, până la 0,5–1 m în microdepresiuni), plus intensificarea ploilor scurte și puternice asociate schimbărilor climatice. De aceea, chiar în prezența unor diguri noi, riscul rezidual rămâne non-nul pentru viituri excepționale, remuuri, refulări pe rețeaua de evacuare pluvială ori eroziuni localizate.

În acest context, îndiguirea propusă a malului drept va trebui dimensionată și autorizată exclusiv pe baza studiilor hidrologice/hidraulice avizate de Administrația Bazinală de Apă Someș–Tisa, pentru probabilități de depășire adecvate (de regulă 1%/0,1%), și corelată cu:

- asigurarea secțiunilor de scurgere la poduri/podețe și a drenajului pluvial (șanțuri, rigole pereate, guri cu clapet anti-refulare către Someș);
- drum de întreținere pe coronamentul digului, parapete în zonele expuse și protecții de mal (apărări de mal, acolo unde eroziunea este activă);
- pasaje/lucrări de descărcare pentru văile laterale (Valea Mare, Tăușul), astfel încât riscul să nu fie transferat în amonte sau pe afluenți;
- măsuri non-structurale: zone de protecție ale albiei majore, interdicții/reglementări de construire în lunca inundabilă conform HHRI/PMRI, întreținerea vegetației ripariene (benzi tampon), sisteme de avertizare timpurie și planuri locale de intervenție.

Concluzie: Cicârlău rămâne expus la riscuri hidrologice inerente poziționării pe lunca Someșului și la confluența cu văile locale, iar PMRI nu inventariază lucrări de îndiguire existente pe raza UAT. PUG-ul propune o îndiguire completă a malului drept, ca măsură structurală pentru reducerea frecvenței inundațiilor curente; succesul acesteia depinde de dimensionarea corectă, corelarea cu rețeaua pluvială și cu văile laterale, păstrarea coridorului de scurgere și respectarea servituților de apă. Chiar și cu diguri, riscul rezidual nu dispare (viituri excepționale, remuuri, colmatări), astfel că soluția optimă este pachetul integrat de măsuri structurale + non-structurale, aliniat PMRI/HHRI și coordonat cu ABA Someș–Tisa, pentru a proteja intravilanul, terenurile agricole și infrastructura, fără a transfera hazardul în amonte sau în aval.

2.8.2 Riscuri geomorfologice - alunecări de teren

Diagnosticul pentru comuna Cicârlău se bazează pe „Macrozonarea teritoriului din punct de vedere al riscului la alunecări de teren” (GEOTEC SA, 1998) – studiu-suport al PATN, Secțiunea V – Zone de risc natural. La scara comunei, configurația reliefului (luncă–terase joase ale Someșului, glacisuri și conuri de dejecție la contactul cu piemontul, versanți colinari și prelungiri ale masivelor vulcanice Igriș) generează trei situații recurente de hazard; vulnerabilitatea este dată de amplasarea locuirii pe luncă și pe talazul inferior al versanților, de lucrările locale (drumuri, rețele) și de istoricul minier (Ilba, Handalu Ilbei).

1) Terenuri cu eroziune slabă–moderată, risc redus de alunecare, dar risc ridicat de accentuare a eroziunii prin apă.

Apar preponderent pe pajiști cu pante >15% în zona colinară și pe pante >30% în zona montană, inclusiv pe versanți utilizați ca vii/ fânețe (ex. versanții dintre Cicârlău și Ilba, către dealurile Căliman–Pâlcău). Supraîncărcarea prin pășunat abuziv, deșțeleniri fără măsuri de stabilizare sau ruperea continuității covorului vegetal accelerează eroziunea de suprafață și pot iniția eroziuni de adâncime în ravene. Pentru construcții, limitările țin de pantă, de geometria versantului și de sensibilitatea la scurgerea pluvială.

2) Terenuri moderat stabile, cu eroziune moderată–puternică, alunecări vechi/stabilizate, cu risc de reactivare.

Sunt tipice reliefului piemontan și podișurilor fragmentate de văi (Valea Mare/„Valea Cicârlăului”, Tăuașul – „Valea Nistrului”, afluenți ca Valea Negruții și Pârâul Runcului). În ani ploioși sau în urma schimbărilor de folosință (defrișări, deșțeleniri, terasări necontrolate) se pot reactiva corpuri de alunecare vechi; în timpul viiturilor apar atât eroziuni verticale, cât și laterale pe talveg. Nivelul freatic se poate afla la <5 m în talazul inferior, ceea ce reduce rezistența la forfecare a pachetelor deluviale (argile/argilo–nisipoase) și sporește riscul de alunecări de mică adâncime pe planuri de stratificație/gleizare.

3) Terenuri montane înclinate–accidentate (>15%), predominant sub pădure, slab afectate de eroziune, cu fenomene locale de prăbușiri/căderi de blocuri.

Pe ravenele adânci și pe abrupturile din petrografie vulcanogenă (andezite, tufuri) pot apărea căderi de pietre și surpări locale. În perimetrele miniere părăsite (Ilba, Handalu Ilbei) sunt frecvente rupturi de echilibru gravitațional: surpări, tasări diferențiate și apariția la suprafață a

gropilor circulare/longitudinale (goluri subterane, galerii colmatate parțial), generând un relief haotic, vălurit, cu instabilități punctuale.

Cicârlău prezintă un hazard geomorfologic variabil, de la eroziuni superficiale pe pante colinare la reactivări ale alunecărilor vechi pe talazul piemontan și prăbușiri/tasări în perimetre miniere. Riscul devine relevant acolo unde vulnerabilitatea este ridicată (locuire pe versanți, drumuri pe talveg, rețele îngropate, lucrări miniere abandonate). PUG-ul trebuie să opereze cu zonare dedicată, condiționări geotehnice și măsuri de gospodărire a apelor, astfel încât noile dezvoltări să nu reactiveze instabilități și lucrările propuse (drumuri, rețele, îndiguiri) să nu transfere hazardul pe alte sectoare. Înțelegerea și administrarea integrată a acestor riscuri asigură reziliența locală și siguranța investițiilor pe termen lung.

2.9. ECHIPARE EDILITARĂ:

21 Gospodărirea apelor:

La nivelul comunei Cicârlău nu există sistem centralizat de canalizare; evacuarea apelor uzate menajere se face, în prezent, preponderent prin soluții individuale (fose septice/mini-stații), iar apele pluviale sunt conduse neunitar prin șanțuri de acostament, rigole sau șiroiri la suprafață. Contextul hidromorfologic (luncă joasă a Someșului, nivel freatic adesea <3 m în terasa de luncă, pante mici și meandrare, văi laterale – Valea Mare și Tăuașul) impune o abordare separată a rețelelor și o măsură riguroasă a evacuărilor, pentru a evita refulările și bălțirile în intravilan.

Principii pentru PUG (sinteză operațională):

- Sistem separat pentru ape uzate/ape pluviale; interzicerea racordării pluvialului la viitoarele conducte de canalizare.
- Ape uzate menajere: până la realizarea rețelei centralizate, soluții conforme (fose etanșe/mini-stații certificate), cu vidanjare în puncte autorizate; pentru agenți economici – pretratare și limitarea poluanților la sursă, în acord cu NTPA-001/002.
- Ape pluviale: rețea coerentă de rigole pereate/șanțuri de gardă pe străzi și la baza versanților, guri de scurgere cu clapete antiretur la descărcarea în emisar (Someș/văi locale), bazine de retenție/detenție în zonele joase și infiltrație controlată pe platouri (acolo unde geotehnic este posibil).

- Siguranță la inundații: corelare cu măsurile propuse la capitolul de risc hidrologic (îndiguirea malului drept al Someșului, pasaje hidraulice pentru văile laterale, refacerea secțiunilor la poduri/podețe), pentru a nu transfera hazardul în amonte/aval.
- Protecția freaticului: zona de protecție sanitară pentru izvoare/fântâni, interzicerea infiltrațiilor necontrolate de ape uzate, controlul depozitării materialelor susceptibile de a contamina solul/apa.
- Exploatare și întreținere: curățarea periodică a șanțurilor și rigolelor, colmatări/podețe remediate, controlul descărcărilor accidentale, program de inspecții sezoniere.

Prin aceste măsuri, gospodărirea apelor urmărește reducerea riscurilor de refulare, erodare și inundații locale, protejând totodată calitatea apelor subterane – sursă majoră pentru alimentarea cu apă a gospodăriilor.

2.9.2. Alimentarea cu apă:

Comuna nu dispune, la acest moment, de rețea centralizată la scara întregului UAT. Alimentarea se face din surse proprii, aproximativ 94% din fântâni, 4% din bazine mici de acumulare și 2% din puțuri forate. Există numeroase izvoare de coastă; izvorul Secătura a fost captat într-un bazin de mică capacitate și alimentează ~30 gospodării, însă extinderile improvizate au diminuat debitele și o parte dintre primii consumatori au rămas fără apă. Microrețeaua datează din anii '70 și este degradată. În centrul localității Cicârlău există un foraj geologic la 188 m, parțial echipat, care alimentează sala de sport și poate deservi clădirile edilitare din centru.

În Ilba, funcționează o rețea veche (≈ 3 km) realizată în 1970 de fosta Companie Națională a Mineritului (active REMIN), alimentată din trei puțuri săpate prin stație de pompare, cu bazin de stocare și o stație menționată ca „de epurare/tratare” nefuncțională; nu este autorizată, necesită reparații capitale și automatizare. În Bârgău și Handalu Ilbei nu există alimentare centralizată.

Proiectul de dezvoltare (Eptisa România & Eptisa Servicios de Ingeniería). Propune extinderi noi ale rețelei de distribuție pe o lungime totală de ≈ 27.508 m, dimensionate conform NP 133-2013 și SR 4163-2:1995, pe zone de presiune ($\approx 2-5$ bar), cu echipamente de reglaj în căminele de presiune sau la branșamentele individuale. Conductele proiectate sunt din PEID PE100, PN6, cu diametre 75–160 mm (distribuție), iar branșamentele sunt De25 mm.

Statia de pompare SP1 – Cicârlău. Pentru asigurarea presiunii în zona nordică (relief ascendent) și pentru compensarea pierderilor pe aducțiunea dinspre rezervorul de înmagazinare din Ilba, proiectul prevede SP1 ($Q \approx 1,80$ l/s, $H \approx 77$ mca).

Rețeaua include cămine de vane pentru sectorizare/închidere (minimizarea sectoarelor afectate la avarii), hidranti Dn80 (conform NP 133/2013 și SR EN 14384), bransamente cu contor citibil la distanță. În zonele cu presiune >5 bar (izolate) se prevăd reducătoare de presiune în căminele de apometru sau pe conductele principale.

PUG recomandă: corelarea calendarului de lucrări cu intervențiile rutiere (asfaltări/rigole), instituirea zonelor de protecție sanitară pentru sursele de apă, monitorizarea calității apei la consumatori și interzicerea racordării apelor pluviale la rețeaua de apă/viitoare canalizare. Astfel, sistemul propus devine coloana vertebrală a serviciilor de apă, compatibil cu dezvoltarea rezidențială și economică preconizată.

2.9.3. Canalizarea:

În prezent, niciuna dintre localitățile comunei nu are sistem centralizat de canalizare. Apele uzate menajere se colectează, în cel mai bun caz, în bazine vidanjabile individuale, însă în multe gospodării se folosesc încă toalete de curte, fără etanșare și fără controlul infiltrațiilor. În contextul local (lunca Someșului, nivel freatic adesea ridicat, soluri hidromorfe pe terasele joase), această situație sporește riscul de contaminare a pânzei freatice și menține vulnerabilități sanitare (nitrați, bacteriologie), mai ales în gospodăriile care folosesc fântâni pentru băut.

Pentru PUG, direcția este clară: trecerea la sistem separativ (ape uzate $\neq$ ape pluviale), cu colectoare gravitaționale pe văi și străzi principale și stații de pompare (SPAU) acolo unde pantele nu permit gravitația, plus epurare centralizată înainte de descărcare în emisar (Someș sau afluenți), în conformitate cu normativele naționale (NTPA-001/002). În mod firesc, traseele colectoare vor urma coridoarele naturale de scurgere (Valea Mare/Valea Cicârlăului, Tăuașul – „Valea Nistrului”, cu racorduri din Ilba, Bârgău și Handalu Ilbei), evitând zonele de hazard la inundații și respectând servituțile de apă.

2.9.4. Alimentare cu gaz metan:

Comuna Cicârlău este deservită parțial de sistemul de distribuție a gazelor naturale. În localitățile Cicârlău și Bârgău există rețea de distribuție a gazelor naturale, construită în localitățile Cicârlău și Bârgău există rețea de distribuție a gazelor naturale, construită în anul 2000 din

contribuția financiară a cetățenilor și a autorităților publice locale. În localitatea Bârgău rețeaua de distribuție este realizată în proporție de 90%, fiind necesare extinderi doar pe străzile secundare, ce au o lungime relative mica, iar în localitatea Cicârlău rețeaua de gaze naturale exista în zona central, fiind necesare de asemenea extinderi pe străzile secundare.

În localitatea Cicârlău extinderile de rețea se realizează din contribuția locuitorilor, existând până în acest moment rețea de distribuție a gazelor naturale pe o lungime de aproximativ de 8 km. Sunt necesare extinderi pe străzile Sub- Coaste, Valea Mare. Numărul actual de abonați este de 105.

Localitatea Ilba nu deține licența pentru alimentarea cu gaze naturale și nici SRM. În momentul de față este întocmit un studiu de fezabilitate și s-au început demersurile pentru obținerea licenței. Rețeaua actuală are o lungime de 3 km, existând posibilitatea extinderii pe o distanță de 9 km. În localitatea Handalu Ilbei nu există rețea de distribuție a gazelor naturale.

2.9.5. Alimentare cu energie electrică:

Alimentarea cu energie electrică a comunei Cicârlău este asigurată prin rețelele operatorului zonal de distribuție (grupul Electrica – rețelele de distribuție sunt operate astăzi de Distribuție Energie Electrică România/DEER), pe trei niveluri de tensiune: rețele de 110 kV (subtransmisie) care alimentează stațiile de transformare din zona Baia Mare, rețele de medie tensiune (20 kV) care preiau energia către localități și rețele de joasă tensiune (0,4 kV) care deservesc consumatorii finali (casnici, agenți economici, instituții publice, iluminat public). Pe piața concurențială, furnizorul poate fi Electrica Furnizare sau oricare alt furnizor licențiat, însă infrastructura de distribuție rămâne a operatorului de rețea.

Rețele 110 kV (subtransmisie). Alimentarea zonei se face din stațiile de 110/20 kV aferente municipiului Baia Mare, cu cuplaje radiale care urmăresc coridorul Baia Mare – Seini – Roșiori; rolul acestor linii este să asigure transferul de putere către barele de 20 kV. Caracterul predominant radial al alimentării impune, la planificare, menținerea coridoarelor de servitute pentru rețelele aeriene 110 kV și posibilitatea introducerii de puncte de secționare/rezervă care să limiteze întreruperile (reconfigurări la avarie sau lucrări).

Rețele de medie tensiune (20 kV). Din stațiile zonale, circuite MV alimentează satele Cicârlău, Ilba, Bârgău și Handalu Ilbei, în principal prin linii aeriene, cu posturi de transformare 20/0,4 kV de tip aerian (PTA pe stâlp) și, local, posturi compacte la sol (în special în zonele centrale). În capetele de rețea și pe străzile cu consum mic și traseu lung apar, la orele de vârf,

căderi de tensiune și sensibilități la vânt/îngheț (vegetal aproape de conductoare). De aici rezultă necesitatea unui program de reabilitare: cabluri torsadate pe tronsoanele expuse, posturi noi sau modernizate cu telecontrol (reclosere/întreruptoare telecomandate), puncte de manevră pentru sectorizare, și recalcularea secțiunilor conductorilor astfel încât tensiunea la capăt de linie să rămână în limitele normativului ($230/400\text{ V} \pm 10\%$).

Rețele de joasă tensiune (0,4 kV). Rețelele JT sunt aeriene în majoritate, cu conductoare clasice pe stâlpi de beton; în zonele centrale există și cabluri torsadate (tip „funie”), iar punctual se întâlnesc stâlpi de lemn în zone periferice. Multe posturi de transformare au durata de viață depășită sau necesită reparații capitale (RK), situație similară pentru segmentele JT vechi (izolații îmbătrânite, împământări neconforme, console uzate). Este recomandată o modernizare etapizată: înlocuirea conductoarelor subdimensionate, trecerea la torsadat JT în intravilan, refacerea prizelor de pământ, schimbarea separatorilor și a elementelor de protecție (siguranțe/fuzii) cu echipamente noi, precum și separarea circuitelor de iluminat public de cele de consum casnic, cu panouri de comandă dedicate și telegestiune (dimming pe timp de noapte).

Consum și categorii de utilizatori. Structura consumului este mixată: gospodării (consum casnic în creștere prin dotări electrice și prosumatori fotovoltaici), iluminat public, instituții publice (școli, dispensare, primărie) și agenți economici (industrie prelucrătoare, construcții, depozitare/comerț). Creșterea rezidențială din ultimul deceniu, plus apariția de prosumatori PV (acoperișuri rezidențiale/hală) și stații de încărcare pentru vehicule electrice, determină vârfuri de zi (injecție PV) și de seară (consum), ceea ce cere adaptarea protecțiilor și, unde e cazul, reglaje pentru funcționarea în prezența producției distribuite (control de tensiune/Q, schimbarea raportoarelor în PT, măsură bidirecțională).

Iluminatul public. Rețeaua este alimentată din JT și prezintă discontinuități și lămpi eterogene (sodiu, mercur, CFL), cu consum peste potențialul optim. În PUG se recomandă trecerea integrală la LED (temperatură de culoare moderată 3000–4000 K), senzori crepusculari, telegestiune pe segmente (dimming), și aliniamente de stâlpi corelate cu profilul străzilor reabilite (siguranță pietonală și zebra iluminată).

2.9.6. Telefonie

Infrastructura de telefonie din comuna Cicârlău este mixtă, bazată pe rețele mobile celulare (2G/4G – cu acoperire bună pe coridorul DN1C/E58 și în vetrele satelor; 5G prezent în proximitatea polului Baia Mare, cu posibilă propagare pe direcțiile deschise) și pe rețele fixe

(cupru istoric pentru telefonie clasică/xDSL, respectiv fibră optică FTTH/FTTB introdusă gradual în ultimele cicluri de investiții). Traficul de voce fixă migrează accelerat către VoIP peste internet, astfel că banda largă (FTTH/ coaxial/ xDSL) devine esențială atât pentru gospodării, cât și pentru agenții economici și instituții (școli, dispensare, primărie).

Relieful colinar-vălurit al comunei, cu sate dispuse pe versanți (Cicârlău–Căliman, Ilba, Handalu Ilbei, Bârgău), poate genera zone de umbră radio (shadowing) în spatele pantelor sau în văi adânci, deși pe arterele principale (DN1C/E58; străzile colectoare) nivelul de semnal este în general stabil. Pentru continuitatea serviciului, este utilă colocarea operatorilor pe aceleași structuri (piloni/turnuri, acoperișuri publice) și asigurarea back-up-ului energetic (UPS/grup electrogen) în punctele de importanță (site-uri macro, noduri de fibră, echipamente pentru instituții critice).

2.9.7. Alimentarea cu căldură

În comuna Cicârlău nu există sistem centralizat de termoficare (SACET). Încălzirea se asigură preponderent individual, prin soluții la nivel de locuință sau de clădire publică, în funcție de resursele disponibile și de puterea economică a gospodăriei/administratorului.

Situația curentă – locuințe și spații mici comerciale

- Combustibil solid (lemn, brichete, peleți): rămâne sursa principală în satele comunei (sobe de zidărie/teracotă, centrale pe lemn/peleți cu radiatoare). Avantajul este accesibilitatea locală a resursei lemnoase; dezavantajele sunt emisii ridicate (PM, NOx) la echipamente vechi, randamente scăzute și depozitare/manipulare anevoioasă.
- Electric: utilizat pentru încălzire punctuală (convectoare/panouri) sau apă caldă menajeră (boilere). În ultimii ani apar pompe de căldură aer-apă/aer-aer în locuințe renovate, mai ales acolo unde anvelopa a fost termoizolată și există fotovoltaiice pentru autoconsum.
- GPL/combustibili lichizi: soluții dispersate (butelii, rezervoare GPL, motorină pentru centrale), uzuale la clădiri izolate sau în perioade scurte de vârf; costuri variabile, logistică specifică și cerințe de siguranță.
- Apă caldă menajeră (ACM): preponderent electric (boilere) sau pe lemn (serpentine în centrale/sobe), sporadic instant (GPL). Unde există panouri solare termice, acestea acoperă sezonier nevoia de ACM.

Clădiri publice (școli, grădinițe, dispensare, primărie, cămine culturale)

- Încălzire în general cu centrale termice individuale (combustibil solid sau electric) ori sobe, în funcție de vechimea clădirii și de lucrările de reabilitare efectuate. În lipsa unei rețele de gaz natural și a SACET, soluțiile se dimensionează autonom pe fiecare clădire.
- Probleme recurente: randamente scăzute la echipamente vechi, pierderi pe distribuție (instalații interioare neechilibrate), control slab al temperaturii (lipsa automatelor/programatoare), costuri fluctuante ale combustibililor.

Provocări și impact

- Calitatea aerului iarna: arderile necontrolate în sobe vechi cresc particulele în suspensie (PM2,5/PM10), în special în vetrele satelor și în nopțile reci fără vânt.
- Eficiență energetică: clădiri vechi cu anvelope neizolate generează consum mare de energie și disconfort termic (supraîncălzire locală lângă sursă, camere reci la capete).
- Costuri și vulnerabilitate: gospodăriile cu venituri reduse sunt expuse sărăciei energetice; dependența de lemn, fără echipamente performante, menține costuri ascunse (timp, sănătate, întreținere).
- Siguranță la incendiu: coșuri de fum neetanșe, distanțe insuficiente față de materiale combustibile, lipsa reviziilor periodice.

2.9.8. Gospodărie comunală:

În comuna Cicârlău, serviciile de gospodărie comunală acoperă ansamblul activităților de salubritate, întreținere a domeniului public, gestionare a spațiilor verzi și a cimitirelor, dezapezire/antiderapant, precum și intervenții periodice de deratizare–dezinsecție–dezinfecție (DDD). Organizarea curentă este specifică mediului rural periurban: operațiunile de bază sunt delegate unui operator licențiat (conform contractului județean în cadrul sistemului integrat de management al deșeurilor – SMID), iar lucrările punctuale de întreținere se realizează direct de către UAT sau prin contracte sezoniere.

- Salubritate și deșuri

Colectarea deșeurilor menajere se face din fața proprietăților sau din platforme de colectare amplasate pe domeniul public, cu colectare separată pentru fracțiunile reciclabile (hârtie/carton, plastic/metal, sticlă) și pentru deșeurile biodegradabile (unde sunt puse la dispoziție recipiente/ saci specifici ori sunt încurajate compostarea la sursă și predarea la campaniile sezoniere). Pentru deșeurile voluminoase (mobilier, saltele), DEEE (electrice/ electronice) și deșeurile periculoase din gospodărie (vopsele, uleiuri, baterii), operatorul desfășoară colectări

periodice cu puncte mobile; pentru deșeurile verzi (cosit, toaletări) este recomandată colectarea separată și compostare locală. Deșeurile din construcții–demolări (C&D) se predau numai în containere autorizate (nicio depozitare pe maluri sau în zonele de protecție ale apelor). Toate activitățile se desfășoară în conformitate cu legislația specifică (Legea 211/2011 și actele subsecvente).

- Întreținerea domeniului public.

Primăria asigură curățarea șanțurilor și rigolelor, toaletarea vegetației la aliniamente, cosirea spațiilor verzi, reparații curente la mobilierul urban (bănci, coșuri stradale), refacerea semnalizării rutiere orizontale/verticale, precum și spălarea/igienizarea zonelor centrale și a stațiilor de transport. În zonele joase și la contactul cu versanții, curățarea periodică a podețelor și colmatărilor este esențială pentru scurgerea apelor pluviale.

- Dezăpezire și combaterea poleiului

În sezonul rece, se acționează cu utilaje contractate și material antiderapant pe DN1C/E58, DC-uri și străzile principale, urmate de străzile secundare; se mențin stocuri minime și trasee prioritare către școli, dispensare, primărie, stații și trecerile la nivel cu calea ferată. După topiri, se trece la curățarea rigolelor și spălarea carosabilului în zonele centrale.

- Spații verzi și cursuri de apă

UAT întreține aliniamentele plantate și zonele verzi publice, cu lucrări de toaletare/îndesire acolo unde vegetația are rol de ecranare la praf sau zgomot (în special pe DN1C/E58). Pe malurile Someșului și de-a lungul văilor locale (Valea Mare, Tăuașul), se recomandă benzi ripariene și igienizare periodică, fără depozități de materiale ori deșeuri.

- Cimitire și servicii conexe

Fiecare sat dispune de cimitir propriu; Primăria asigură împrejmui, alei, punct de apă, organizarea parcarului și registrul locurilor de înhumare, precum și întreținerea spațiilor comune. Activitățile comerciale adiacente (piatră funerară, servicii) se autorizează în condiții de ordine și igienă publică.

- Controlul vectorilor (DDD)

Se efectuează deratizări și dezinsecții programate în spațiile publice și instituțiile comunei, cu intensificări în sezonul cald (combaterea țânțarilor) și la solicitarea unităților de învățământ/medicale. Se menține legătura cu operatorii autorizați pentru colectarea cadavrelor de animale și pentru intervenții punctuale în focare.

2.10. PROBLEME DE MEDIU

Poziționată pe lunca și terasele joase ale Someșului, cu sate extinse pe versanți colinari și istorice activități miniere în Ilba și Handalu Ilbei, comuna Cicârlău se confruntă cu un mix de presiuni difuze și punctuale asupra mediului: lipsa unui sistem centralizat de canalizare, utilizarea intensivă a fântânilor și a foselor individuale, eroziunea pe terenurile în pantă, depozitări necontrolate în zone periferice, încălzirea pe combustibil solid iarna, traficul greu pe DN1C/E58 și vulnerabilitatea naturală la inundații și alunecări. În același timp, dezvoltarea economică recentă, migrația rezidențială periurbană și proiectele de apă–canal, drumuri și protecție la inundații creează oportunități de corectare a disfuncționalităților și de ridicare a standardului de mediu. PUG propune o abordare integrată – prevenție, conformare, monitorizare – pentru apă, aer, sol, biodiversitate și riscuri naturale, corelată cu investițiile edilitare și cu reglementările naționale (gestionarea deșeurilor, protecția apelor, riscuri naturale).

Conform Planului Județean de Gestionare a Deșeurilor, pe teritoriul UAT se generează anual >800 t deșeuri, preponderent menajere și agricole (inclusiv deșeuri zootehnice), la care se adaugă fluxuri industriale și de construcții–demolări. Calitatea factorilor de mediu este astfel direct dependentă de disciplinarea colectării, de tratarea apelor uzate, de protecția cursurilor de apă și de reducerea emisiilor din încălzirea gospodăriilor și din trafic.

2.10.1 Calitatea solului și subsolului

Solurile comunei sunt variate – de la aluviale hidromorfe în luncă, la brune de pădure pe versanți – și sensibile la eroziune și tasări în zonele cu pante și freatic ridicat. Principalele presiuni provin din infiltrațiile din fose neetanșe, depuneri necontrolate de deșeuri în marginea intravilanului și practicile agricole (fertilizare, depozitare neconformă a gunoiului de grajd), care pot conduce la încărcări cu nitrați/fosfați și la degradarea structurii solului. În perimetrele miniere părăsite există risc de contaminare istorică (metale) și instabilitate locală (surpări, goluri subterane), necesitând investigare punctuală înainte de orice nouă utilizare.

Pe termen scurt, sunt prioritare: eliminarea depozitărilor necontrolate, platforme conforme pentru gunoiul de grajd, interzicerea puțurilor absorbante, studii geotehnice în zonele cu istoric minier și pe versanții înclinați, precum și măsuri anti-erozionale (ierbări, terase agricole stabilizate, rigole).

2.10.2 Calitatea apelor de suprafață și a apelor subterane

Râul Someș și văile locale (Valea Mare/Valea Cicârlăului, Tăuașul) preiau scurgerile din intravilan și din terenurile agricole. Lipsa canalizării centralizate și utilizarea fântânilor cresc vulnerabilitatea atât a apelor subterane (nitrați, bacteriologie), cât și a apelor de suprafață (materii în suspensie, nutrienți). Zonele cu nivel freatic ridicat din luncă sunt deosebit de sensibile la contaminare difuză. Episoadele de ploi intense pot declanșa spălări de pe versanți (sedimente, humus) și refulări ale șanțurilor în punctele joase.

Direcțiile principale sunt: sistem separativ pentru ape uzate și pluviale, zone de protecție sanitară pentru captări și fântâni, benzi ripariene vegetale de-a lungul cursurilor, controlul descărcărilor industriale/zootehnice și monitorizare periodică ($N-NO_3$, NH_4^+ , E. coli, turbiditate) la puncte reprezentative.

2.10.3 Calitatea aerului

Iarna, încălzirea pe combustibil solid (lemn, cărbune/derivate) generează particule ($PM_{10}/PM_{2,5}$) și compuși de ardere care afectează calitatea aerului în vetrele satelor, mai ales în condiții de inversiune. Pe tot parcursul anului, traficul pe DN1C/E58 și drumurile neasfaltate contribuie la NO_x , PM și la pulberi sedimentabile, iar arderea resturilor vegetale creează vârfuri episodice de poluare și mirosuri.

Reducerea presiunii se bazează pe modernizarea încălzirii (echipamente eficiente, peleți/pompe de căldură unde e posibil), reabilitarea termică a clădirilor, asphaltarea/stabilizarea traseelor rutiere cu praf, măturat mecanizat și interzicerea strictă a arderilor în aer liber, completate de aliniamente verzi în intravilan.

2.10.4 Calitatea vegetației și a faunei

Coridorul Someșului și pădurile colinare adăpostesc o faună bogată (căpriori, mistreți, carnivore mici, avifaună forestieră/ripariană). Presiunile dominante sunt fragmentarea habitatelor de infrastructura rutieră/feroviară, tăieri necorespunzătoare, poluări difuze și depozități în zonele verzi periferice, precum și apariția unor specii invazive pe luncă. O gestionare deficitară a deșeurilor atrage fauna oportunistă și degradează zonele ripariene.

PUG susține menținerea benzilor ripariene, reîmpăduriri/îndesiri pe versanți erodați, coridoare ecologice compatibile cu infrastructura, igienizarea malurilor și restricții la defrișări fără compensații, alături de educație civică și control.

2.10.5 Nivelul actual de zgomot

Zgomotul ambiental provine cu precădere de la traficul rutier pe DN1C/E58 și de la traficul feroviar pe Magistrala 400; local, activități industriale/ateliere pot genera zgomot punctual. În vetrele satelor, nivelul sonor crește la orele de vârf și în zonele cu trasee de tranzit.

Măsurile recomandate includ calmarea traficului în intravilan (viteze, treceri pietonale, limitatoare), alinamente vegetale ca ecranare, reabilitarea carosabilului (reduce zgomotul de rulare) și planificarea funcțiunilor generatoare de zgomot la distanță rezonabilă de locuire.

2.10.6 Zone inundabile

Lunca Someșului este o zonă natural inundabilă, cu istoric de viituri (inclusiv evenimente excepționale), iar văile laterale produc frecvent bălțiri în punctele joase. Lipsa canalizării și existența foselor în luncă sporesc riscurile sanitare în caz de inundație. PUG prevede îndiguirea malului drept (măsură structurală), drenaj pluvial coerent, clapete antiretur, interdicții de construire în albia majoră și zone de protecție conform hărților de hazard/PMRI – cu acceptarea unui risc rezidual la evenimente excepționale.

2.10.7 Zone cu alunecări de teren

Versanții colinari și talazul piemontan prezintă alunecări vechi/stabilizate cu potențial de reactivare în ani ploioși ori prin schimbarea folosinței (defrișări, terasări) și intervenții necontrolate. În perimetrele miniere părăsite apar surpări, tasări și relief vălurit. PUG instituie zonare de risc, condiționări geotehnice la autorizare, interzicerea terasărilor empirice și măsuri de gospodărire a apelor (șanțuri de gardă, rigole), pentru a preveni reactivările și a proteja noile investiții.

2.11. DISFUNCȚIONALITĂȚI

2.11.1 Privind activitățile economice

- ❖ Insuficienta valorificare a resurselor turistice ale cadrului natural (lunca Someșului, dealuri viticole, peisaj colinar).
- ❖ Lipsa inițiativelor turistice (capacități reduse de cazare, alimentație publică și agrement; absența unui punct/centru info-turistic, a unor trasee tematice/cicloturistice marcate).

- ❖ Lipsa unui „brand” local și a pachetelor integrate (turism de weekend, agro-turism, turism viticol/slow).
- ❖ Subutilizarea platformelor și a activelor industriale vechi (inclusiv perimetre miniere) – lipsă programe coerente de reconversie
- ❖ Pondere scăzută a întreprinderilor mici și a start-up-urilor locale; acces dificil la spații de producție ușoară/depozitare în regim urbanistic clar.
- ❖ Dependință ridicată de navetă și de câteva domenii CAEN; diversificare economică redusă și corelare slabă între oferta de locuri de muncă și competențele locale.
- ❖ Absența rețelei de distribuție **gaz natural** limitează anumite investiții productive și HoReCa.

2.11.2 Privind structura populației

- ❖ Rezidență scăzută și mobilitate ridicată (migrație sezonieră/externală a populației active).
- ❖ Îmbătrânire demografică în creștere (indicele de îmbătrânire apropiat de **~95% în 2024**, cu scăderea ponderii 0–14 ani).
- ❖ Procent relativ mare al pensionarilor în cadrul populației inactive; presiune asupra serviciilor socio-medicale.
- ❖ Procent relativ scăzut al studenților în cadrul populației inactive; participare redusă la formare profesională continuă.
- ❖ Pondere modestă a salariaților în totalul populației cu vârstă activă; ocupare informală încă prezentă.

2.11.3 Privind căile de circulație

- ❖ Există prea multe accese la străzi direct din drumul european DN1C/E58 (conflicte de trafic, siguranță rutieră redusă).
- ❖ Legătură dificilă între comuna Cicârlău și comuna Pomi (SM) – lipsa unui pod rutier peste Someș pentru DC 100.
- ❖ Drumuri locale neasfaltate sau cu îmbrăcămînți provizorii; necesită reabilitare/modernizare, trotuare continue și locuri de parcare la dotările publice.
- ❖ Suprafețe mari de teren intravilan fără acces corespunzător la drum public sau la rețele edilitare; lipsă servituți reglementate.

- ❖ Acces dificil la unele proprietăți și străzi cu declivitate mare (în special în Cicârlău și Handalu Ilbei); probleme de aderență/drenaj.
- ❖ Lipsa fâșiilor plantate de-a lungul carosabilului (ecranare praf/zgomot, siguranță pietonală).
- ❖ Circulația animalelor/atelajelor pe drumul european.
- ❖ Treceri la nivel cu calea ferată fără semnalizare automată/bariere – risc rutier ridicat.
- ❖ Lipsa traseelor pietonale/velo continue și a stațiilor amenajate pentru transport public; lipsa Park&Ride/Bike&Ride la haltele CF.
- ❖ Viitoarea Varianta de ocolire Baia Mare necesită rețea colectoare locală și controlul acceselor la DN1C (altfel se generează noi conflicte de trafic).

2.11.4 Privind fondul construit si utilizarea terenurilor:

- ❖ Zone intravilane utilizate încă preponderent agricol și cu disfuncții ale rețelei de circulații locale (străzi neamenajate, capete de stradă „oarbe”).
- ❖ Clădirile monument și **patrimoniul vernacular** nu au instituit **zone de protecție** și **regulament** dedicat; lipsesc programe de reabilitare/finanțare.
- ❖ Intravilanul stabilit în 1990 nu a ținut seama de limitele proprietăților/teritoriului administrativ; parcelări cu fronturi neconforme și acces dificil.
- ❖ Dotări publice insuficiente (educație, sănătate, sport, cultură) și distribuție inegală pe sate.
- ❖ Amplasări neconforme ale unor clădiri pe lot (retragere mare față de stradă, ocupare haotică a curții), afectând coerența frontului construit.
- ❖ Extinderi în **zone de risc** (luncă, versanți instabili) fără studii geotehnice/hidrologice; lipsa PUZ pentru extinderile semnificative.
- ❖ Situri arheologice identificate (Cetatea Teilor, Ciurgăul lui Tulvai etc.) fără perimetre de protecție operaționalizate în urbanism.

2.11.5 Echipare edilitară

- ❖ Insuficiența sistemului centralizat de **alimentare cu apă** (acoperire parțială; presiune neuniformă; microrețele vechi – Izvor Secătura, Ilba – neautorizate).

- ❖ Lipsa unui **sistem centralizat de canalizare** și a unei **stații de epurare** funcționale pentru toate localitățile.
- ❖ Rețea de **drenaj pluvial** discontinuă (șanțuri/rigole colmatate, lipsa clapetelor antiretur la emisar).
- ❖ Utilizarea unei cantități importante de **lemn** pentru încălzire (emisii ridicate, randamente reduse; clădiri publice cu echipamente depășite).
- ❖ Rețele **electrice** MV/JT și posturi de transformare cu durată de viață depășită; iluminat public eterogen, fără telegestiune.
- ❖ Lipsa **rețelei de gaze naturale** la nivel comunal.
- ❖ Infrastructură **telecom** cu zone de umbră și lipsa canalizațiilor tehnice standard în reabilitările rutiere.
- ❖ Insuficiența hidranților exteriori și a buclelor de alimentare pentru **stingere incendii** în toate satele.
- ❖ Lipsa **stațiilor de încărcare vehicule electrice** și a pre-echipării pentru prosumatori la clădiri publice.

2.11.6 Protecția mediului

- ❖ Poluare din cauza **vecinătății** zonelor de locuințe cu zone de activități productive; lipsă ecranări verzi și reguli de zgomot/miros.
- ❖ Existența unor **surse istorice** potențial poluante (perimetre miniere abandonate) – risc de metale grele/surpări; lipsă investigare și plan de reconversie.
- ❖ Poluare a aerului – surse **tipic rurale** (arderile de lemn/reziduuri, trafic pe DN1C/E58, drumuri prăfoase); episoade de ardere a resturilor vegetale.
- ❖ Poluarea apei – deversări necontrolate, **lipsa canalizării**, fose neetanșe în luncă; depozitare neconformă a deșeurilor pe maluri/șanțuri.
- ❖ Poluarea solului – depozități necontrolate, platforme improvizate pentru gunoiul de grajd; risc de nitrați/fosfați în zone cu freatic ridicat.
- ❖ **Eroziune de mal și înmlăștinări** locale pe luncă (pante mici, meandrare Someș); degradarea benzilor ripariene.
- ❖ **Zgomot** ridicat pe coridorul DN1C/E58 și pe magistrala CF; lipsa ecranelor vegetale/acustice.
- ❖ Prezența **speciilor invazive** pe luncă și igienizare deficitară a spațiilor verzi periferice.

2.11.7 ANALIZA SWOT¹

Situația demografică și forța de muncă

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- menținerea populației în limite apropiate în condițiile unei ușoare tendințe de scădere demografică; - echilibru între numărul de plecări și sosiri pe teritoriul comunei; - existența unei infrastructuri bune a învățământului și rata scăzută a abandonului școlar - apropierea comunei de municipiul Baia Mare și de orașele Tăuții Măgherauș și Seini, care oferă oportunități de angajare; - perspectiva unor investiții de amploare, care oferă locuri de muncă (MasterPrint, 500 locuri) - derularea programelor de pregătire a forței de muncă în cadrul POSDRU - crearea condițiilor pentru dezvoltarea a 2 zone industriale și oferirea de facilități fiscale investitorilor - pregătirea profesională de calitate a persoanelor care se duc la lucru în străinătate și revin în comună - disponibilitatea administrației locale de a susține programele de pregătire profesională	- închiderea minelor și a întreprinderilor de exploatare geologice ceea ce a dus la disponibilizări mari; - lipsa de inițiativă anteprenorială locală; - lipsa formelor asociative care să permită dezvoltarea unor afaceri; - existența pieței negre a forței de muncă; - disponibilitate scăzută pentru participarea la activități de formare profesională; - numărul redus de unități economice și gradul redus de diversificare a activității acestora; - tendința de a pleca la muncă în străinătate la activități meșteșugărești și prestări de servicii; - rata scăzută a natalității și îmbătrânirea populației;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- menținerea populației comunei și creșterea acesteia prin încurajarea dezvoltării urbanistice, crearea utilităților de bază; - crearea de locuri de muncă prin creșterea acesteia prin încurajarea dezvoltării urbanistice, crearea utilităților de bază; - diversificarea ofertei de muncă prin creșterea diversității investițiilor; - desfășurarea de către administrația locală a unor programe de pregătire profesională și de	- scăderea treptată a populației prin natalitate scăzută, plecarea la muncă în străinătate, întârzierea programelor de dezvoltare ale comunei. - depopularea unor localități (Bârgău, Handalu Ilbei) - creșterea gradului de sărăcie în condițiile menținerii situației de criză; - scăderea capacității de sprijin social a populației cu nevoi de susținere socială;

¹ Planul Strategic de Dezvoltare Socio-Economică al comunei Cicârlău

consiliere în cadrul ADI ZMBM și GAL MM Vest sau la nivelul primăriei ; - menținerea ridicată a ofertei de locuri de muncă în localitățile învecinate, ca urmare a dezvoltării economice ; - reducerea ridicată a ofertei de muncă în localitățile învecinate, ca urmare a dezvoltării economice ; - reducerea treptată a muncii ilegale sau la negru ; - posibilitatea revigorării unei meserii tradiționale (țesătoria, împletiturile, prelucrarea tradițională a lemnului, etc.)	- scăderea capacității populației de achitare a impozitelor și taxelor și taxelor locale cu efecte negative asupra bugetului cu dezvoltare al comunei
---	--

Economia comunei

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- apropierea de Municipiul Baia Mare - apartenența la ADI ZMBM - apartenența la ADI rețele de apă și canalizare - apartenența la ADI GIDM; ---apartenența la ACOR; - potențialul de dezvoltare economică prin investiții în două zone industriale; - potențialul de dezvoltare turistică; potențialul agricol, pomicol, zootehnic și viticol; - existența culturilor intensive de viță de vie hibridă; - existența resurselor minerale de balast și roca vulcanică; - posibilitatea redeschiderii exploatareilor miniere; - potențialul silvic și existența firmelor de exploatare forestieră și prelucrare a lemnului; - accesibilitate facilă în comună, datorită tranzitării de către drumul național DN1C	- lipsa rețelelor de alimentare cu apă și canalizare; - fărâmițarea proprietăților și nivelul redus de actualizare a situației cadastrale; numărul scăzut de întreprinderi mici și mijlocii, care să valorifice potențialul local; - nivelul redus de accesare a fondurilor structurale de către administrația locală și de către persoanele juridice de pe raza comunei; - incidența ridicată a familiilor sărace; bugetul local insuficient satisfacerii necesităților de dezvoltare a comunei; spiritului antreprenorial slab dezvoltat al cetățenilor comunei; - tendința de migrație a forței de muncă spre oraș sau în străinătate; - situarea comunei într-o regiune cu localități urbane care polarizează industria și serviciile;

(DE E 58), tranzitării de către linia ferată Baia Mare – Satu Mare, și apropierii de aeroportul internațional Tăuții Măgherauș; - existența rețelei de alimentare cu gaze naturale în majoritatea localităților din comună; - existența unor suprafețe de teren disponibile pentru activități industriale, unități agricole; - existența infrastructurii de comunicații de voce și date, fixe și mobile; atractivitatea comunei din perspectiva dezvoltării imobiliare; - existența forței de muncă calificată; potențialul de creștere a nivelului de trai prin veniturile obținute la prestarea unor activități în strainatate; starea bună a infrastructurii de transport; infrastructura de învățământ, asistența medicală, cultura și sport existentă;	- restricțiile urbanistice impuse de legislația drumurilor europene și a magistralelor de gaz; - calitatea scăzută a parametrilor de furnizare a energiei electrice; renunțarea treptată la datini și obiceiuri; degradarea obiectelor de uz gospodăresc tradiționale; - gradul ridicat de poluare al apelor; - existența unor zone inundabile sau alunecări de teren; - depozitarea necontrolată a deșeurilor și poluarea cursurilor de apă cu deșuri diferite; - gradul redus de mecanizare a agriculturii și folosirea la scară largă a tehnicilor agricole neperformante; folosirea la scară largă a erbicidelor și pesticidelor; - rata scăzută a natalității în comună;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- investiții în 2-3 mari obiective industriale de producție sau depozitare care să creeze locuri de muncă, să crească veniturile la bugetul comunei și să permită dezvoltarea infrastructurii locale; creșterea numărului de investiții în întreprinderi mici și mijlocii în zonele industriale create într-un ritm de 2-6 investiții pe an; dezvoltarea unor tranzacții imobiliare care să ducă la creșterea suprafeței proprietăților; - creșterea suprafețelor agricole exploatate în arenda și cu nivel ridicat de mecanizare; realizarea proiectelor de apă și canalizare prin accesarea de fonduri structurale și în cadrul asociațiilor de dezvoltare intercomunitară; dezvoltarea urbanizată în noile zone intravilane prin creșterea atractivității comunei pentru populația urbană;	- scăderea ritmului de dezvoltare al localității prin prelungirea perioadei de criză; - reducerea posibilității de accesare a fondurilor structurale pentru proiecte locale în favoarea proiectelor zonale sau regionale; - neasigurarea fondurilor pentru realizarea infrastructurii de apă și canalizare cu consecințe grave asupra sănătății și confortului populației și asupra mediului; - îmbătrânirea populației comunei datorită scăderii natalității, migrației spre oraș; - comunale și strazilor prin folosirea necorespunzătoare a acestora de către cei care exploatează diferite resurse;

realizarea in localitati a centrelor civice care sa ofere conditii decente pentru prestarile de servicii si pentru recreare; posibilitatea dezvoltarii unor investitii in energie regenerabila (cel putin 2-4 parcuri fotovoltaice); constructia unor obiective turistice care sa ofere posibilitati de cazare si servicii; - implementarea unui sistem de management integrat al deseurilor in cadrul programului judetean	- cresterea riscului de inundatii in lipsa unor lucrari de amenajare a cursurilor de apa; - renuntarea treptata la viticultura pe considerente de eficienta in absenta programelor de reconversie a viilor; - degradarea pajistilor si pasunilor prin neefectuarea lucrarilor de catre crescatorii de animale care le concesioneaza; - extinderea pasunii impadurite in lipsa unui program de exploatarea ritmica a lemnului;lipsa lucrărilor de defrișare - cresterea gradului de poluare cu metale grele a apelor prin desfasurarea necorespunzatoare a procesului de inchidere a minelor
--	---

Activitățile turistice

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- dispunerea geografica a comunei L A confluenta a doua zone recunoscute in mod traditional ca fiind zone turistice: Maramuresul si Tara Oasului; - apropierea de municipiul Baia Mare, important centru cultural si dispunand de potential turistic; - posibilitatea racordarii comunei la proiecte turistice regionale si zonale; - posibilitatea realizarii cel putin a unei zone turistice de interes local; - desfasurarea unor evenimente culturale, care pot fi valorificate si din punct de vedere turistic (festivalul national de folclor “Alina-te dor , alina”,festivalul de literatura “Vasile Lucaciu”; - reputatia culturala a comunei data de Nicolae Sabou și posibilitatea valorificarii turistice a muzeului NicolaeSabou; - posibilitatea infiintarii unui muzeu al satului, care sa prezinte si interes turistic; - posibilitatea transformarii unor locuri atractive in terenuri de picnic pentru zona metropolitana Baia Mare ;	- lipsa de interes pentru desfasurarea unor activitati turistice; - lipsa de experiență și tradiție locală în activitatea turistică; - nivelul ridicat de degradare a mediului ca urmare a fostelor activitatea turistică - nivelul ridicat de degradare a mediului, ca urmare a fostelor activități miniere; - poluarea cursurilor de apă; - lipsa infrastructurii de alimentare cu apă și canalizare; - gradul scăzut de asociere în vederea desfășurării unor activități turistice;

- posibilitatea extinderii numărului de pensiuni turistice și a înființării unor ferme agroturistice	
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- realizarea unei zone turistice de interes local, inclusiv pentru petrecerea timpului liber de către investitorii și angajații străini care vor lucra în comună; - construcția a 5-7 pensiuni turistice, care să intre în circuitele turistice din nordul țării; - realizarea unui complex turistic multifuncțional de interes local (restaurante,bowling, centru spa, etc.)	- lipsa de interes și încredere față de proiectele turistice - excluderea zonei din proiectele de dezvoltare a turismului dacă nu se vor desfășura proiectele de ecologizare a fostelor permitere miniere și nu se vor înlătura riscurile pentru turiști; - polarizarea activităților turistice în municipiul Baia Mare, în lipsa unor dezvoltări imediate pe plan local

Infrastructura

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
drumul național DN 1C (E 58), drumurile comunale DC 100; DC 101 și DC 102; - lucrarile de reabilitare a DE 58; - calea ferată Baia Mare – Satu Mare; - apropierea de aeroportul Baia Mare - existenta a peste 12 km de drumuri comunale si strazi asfaltate; - existența rețelei de distribuție a energiei electrice; - posibilitatea alimentarii cu apa din rețeaua metropolitana; - existența unei surse de apa la Ilba; - apropierea de magistralele de gaz; - existența rețelei de alimentare cu gaze naturale în majoritatea localităților; - rețeaua de iluminat public; - existența rețelei de comunicații de voce și date, fixe și mobile, în toate localitățile comunei; - existența studiilor de fezabilitate pentru rețelele de alimentare cu apă, canalizare,	- lipsa rețelei de alimentare cu apă în sistem centralizat în satele comunei; - lipsa rețelei de canalizare în satele din comună; - sistemul de colectare a deșeurilor menajere nu acoperă suprafața întregii comune; - inexistența unui sistem de transport în comun prin operatori privați; - lipsa modernizarilor in alimentarea cu energie electrica (transformatoare; echilibrare linii de distributie); - administrarea majoritatii drumurilor de exploatare forestiera de catre ROMSILVA si disponibilitatea scazuta a acestuia de a moderniza aceste drumuri; - desfiintarea statiei de cale ferata pentru transportul de marfuri; - cresterea traficului greu pe drumurile comunale si strazi cu depasirea tonajului si accentuarea degradarii acestuia;

stație de epurare și drumurile de interes local; - apartenența la ADI apă și canalizare; ADI-deseuri solide; ADI Zona Metropolitană Baia Mare și posibilitatea promovării unor proiecte de dezvoltare a infrastructurii prin aceste asociații de dezvoltare intercomunitară; - intrarea într-un nou ciclu de finanțare din fonduri europene; - existența capelilor mortuare în fiecare localitate; - implementarea sistemului de colectare selectiv; - drumuri agricole modernizate; - obținerea licenței pentru gaz și extinderea sistemului de distribuție	- nivelul scăzut de dezvoltare a utilitatilor în zonele industriale; - lipsa aleilor pietonale și pistelor pentru bicicliști; - existența unor rețele de medie și înaltă tensiune care afectează posibilitățile de dezvoltare urbanistică a unor zone; starea de insolvență a REMIN și întârzierea preluării unor active necesare comunității
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- realizarea proiectului de bază de alimentare cu apă și canalizare în cadrul ADI apă și canalizare; - promovarea unor proiecte de dezvoltare a infrastructurii în cadrul Programului Național de Dezvoltare PNRR; -modernizarea managementului deșeurilor solide prin implementarea proiectului la nivel județean; - realizarea unui sistem modern de transport a persoanelor în cadrul proiectului realizat de zona metropolitană Baia Mare; - realizarea unor proiecte mici de infrastructură prin GAL MM Vest; - existența posibilităților de finanțare a proiectelor de infrastructură din fondurile structurale ale UE și fondurile guvernamentale; - valorificarea unor terenuri în scop economic și imobiliar;	- bugetul local insuficient susținerii investițiilor în infrastructură; întârzierea în realizarea integrală a rețelelor de alimentare cu apă și canalizare în localitățile comunei și poluarea mediului; - costurile mari pentru reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport rutier la nivelul comunei; lipsa de atractivitate pentru investitori în cazul întârzierii modernizării infrastructurii;

- dezvoltarea rețelilor de utilități prin investitori mari din comuna;	
--	--

Servicii publice de colectare a deșeurilor, salubritate și iluminat public

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
Colectarea deșeurilor și salubritatea -apartenența comunei la ADI GIDM; - apropierea de municipiul Baia Mare; -existența unei infrastructuri constând în recipiente și platforme de colectare la toate gospodăriile; -implementarea parțială a colectării selective; Iluminatul public - derularea în ultimii ani a lucrărilor de modernizare a rețelei de iluminat; - existența rețelei de alimentare cu energie electrică; - posibilitatea promovării unor proiecte de dezvoltare a iluminatului public prin programe de finanțare din fonduri nerambursabile; - existența planului urbanistic general, care oferă perspectiva dezvoltării zonelor care necesită iluminat public;	Colectarea deșeurilor și salubritatea - limitările rezultate din contractul de delegare, constând în neacoperirea zonelor greu accesibile; ritmul scăzut de colectare; -nefolosirea pe scară largă a valorificării resturilor vegetale în gospodării, prin compostare; -lipsa unui serviciu de salubritate a localităților comunei; Iluminatul public - lipsa unui serviciu de iluminat public sau a delegării acestui serviciu; - lipsa unui studiu și a unei strategii de dezvoltare a iluminatului public; - acoperirea redusă din punct de vedere al timpului de funcționare a iluminatului; - constrângerile de ordin financiar; -lipsa unui sistem propriu de iluminat festiv și ornamental; -dispersarea zonelor locuite și în zone greu accesibile realizării iluminatului public;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
Colectarea deșeurilor și salubritatea -modernizarea serviciului de gestionare integrată a deșeurilor menajere în cadrul programului ADI MMGIDM; -realizarea unor obiective din domeniu în cadrul ADI ZMBM; -amenajarea unor platforme de colectare a deșeurilor din construcții; -realizarea colectării selective a deșeurilor prin măsurile restrictive ale legislației; -realizarea obiectivelor din domeniu	Colectarea deșeurilor și salubritatea - întârzierea implementării programului județean al ADI GIDM; - menținerea monopolului unor firme în lipsa unor programe regionale sau județene; - creșterea gradului de poluare a mediului, în principal a cursurilor de apă; - creșterea gradului de poluare în

inclusiv prin programele de protectie a mediului - producerea unor ingrasaminte ecologice prin compostarea resturilor vegetale din gospodarii; -implicarea populatiei in programe educative din domeniu; - infiintarea unui compartiment de salubritate in cadrul administratiei locale sau delegarea serviciului de salubritate; Iluminatul public -realizarea unui serviciu modern de iluminat public in cadrul unei ADI; - modernizarea iluminatului public in cadrul unui program cu finantare europeana; - realizarea unor parteneriate public-privat pentru realizarea iluminatului public, in special in zonele industriale	conditiile depozitarii necontrolate a resturilor vegetale si a deseurilor din constructii Iluminatul public - reducerea posibilitatii de acoperire a cheltuielilor si nevoia de instituire a unei taxe speciale de iluminat public, ceea ce ar creste nemulțumirea populatiei;
---	---

Viața socială

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- existența grădinițelor și școlilor 2 localități: Cicârlău și Ilba; - dotarea bună a școlilor din localitățile comunei; - existența căminelor culturale în toate localitățile comunei; - existența unui serviciu social în cadrul Primăriei; - existența fondurilor pentru susținerea venitului minim garantat și pentru ajutorul de încălzire; - existența serviciilor de sănătate publică; - existența sălii de sport în localitatea Cicârlău - existența bisericilor pentru confesiunile existente;	- locuințele sociale sunt insuficiente; - lipsa facilităților de divertisment și relaxare; - lipsa unor săli de sport; - educație civică privind protecția mediului insuficientă;

- buna conviețuire a cetățenilor aparținând diverselor etnii și confesiuni din comună existența festivalului „Alină-te dor, alină” - existența Cenaclului Vasile Lucaciu și a festivalului de literatură „Vasile Lucaciu”;	
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- persepectiva înființării unei grădinițe cu program prelungit în Cicîrlău; - existența unei săli de sport și a unei baze sportive; - înființarea unor spații verzi amenajate pentru joacă și recreere; - perspectiva înființării unui cabinet psihologic la nivelul școlilor; - existența fondurilor structurale ale UE pentru dezvoltarea resurselor umane; - înființarea unor puncte de acces internet (HotSpot-uri Wireless);	- migrația populației tinere; - incoerența și inconsecvența legislației în domeniu;

Protecția mediului

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- disponibilitatea administratiei locale de a promova o politica eficienta in domeniul protectiei mediului local; - absenta pe raza de administrare a unor obiective semnificative , care sa reprezinte un pericol grav pentru mediu; - apartenenta comunei la ADI MM GIDM; ADI MM apa si canalizare; ADI ZMBM; GAL MMV, care ofera posibilitatea promovarii unor proiecte in domeniul protectiei mediului; - lipsa ariilor semnificative cu nivel de poluare ridicat;	- perceptia slaba in randul populatiei a importantei protectiei mediului; - existenta unor zone poluate, surse de poluare prin incetarea activitatii miniere; - lipsa unei strategii sectoriale de protectie a mediului la nivel local; - lipsa sistemului centralizat de alimentare cu apa si canalizare; - folosirea pe scara larga in gospodariile individuale a ingrasamintelor chimice, pesticidelor si insecticidelor; - preocuparea scazuta pentru poluarea cu nitrati si nitriti in activitatile agricole; - depozitarea necontrolata a deseurilor menajere pe cursurile de apa, in ape si pe locuri virane;

	- abandonarea pe teritoriul comunei unor deșeuri provenind din mediul urban; - lipsa unor locuri desemnate pentru depozitarea și valorificarea deșeurilor rezultate din construcții; - răspândirea unor boli și dăunători ai coniferelor; - gradul redus de reciclare a deșeurilor; - folosirea pe scara largă a sobelor cu lemne și a incinerării resturilor vegetale care emit cantități însemnate de gaze;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- îmbunătățirea condițiilor de mediu prin derularea unor programe de protecție a mediului finanțate din fonduri europene; - derularea programelor județene inițiate de asociațiile de dezvoltare intercomunitară în domeniul gestionării deșeurilor, alimentării cu apă și canalizării; - derularea unor programe de hidroamelioratii de către administrațiile bazinale, de care să beneficieze și comuna; - dezvoltarea spiritului civic al cetățenilor în domeniul protecției mediului;	- întârzierea alimentării cu apă și canalizare a comunei, cu consecințe grave asupra mediului; - continuarea poluării apelor de pe raza comunei prin procesul de inundare a minelor și în absența măsurilor de protecție a haldelor de steril; - posibilitatea apariției unor zone mari de depozitare necontrolată a deșeurilor; - distrugerea pădurilor de conifere în absența unor măsuri urgente de combatere a bolilor și dăunătorilor; - blocarea cursurilor de apă cu depuneri din carierele de piatră și deșeuri de lemn rezultate din exploatarea forestieră; - degradarea accentuată a mediului în absența unor măsuri de limitare a tăierii pădurilor și exploatării carierelor; - degradarea accentuată a solurilor și terenurilor prin neglijența lor;

Administrația publică locală

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
- desfasurarea activitatii administratiei locale pe baza de planuri strategice si strategii sectoriale ; - relatia optima intre consiliul local si aparatul administrativ al primarului ; - continuarea implementarii sistemului de control managerial/intern ; - colaborarea bună între instituții la nivel local și județean; - comunicarea bună a autorităților locale cu cetățenii; - dotare bună a instituțiilor publice cu mijloace de informare; - existența unui serviciu pentru situații de urgență si a unei formatii voluntare; transparența la nivel decizional; - existența paginii web a comunei si folosirea acesteia in mod curent si eficient; - gradul ridicat de clarificare a aspectelor legate de domeniul public al comunei ; - existenta PUG si PUZ actualizate ; - calitatea personalului din aparatul administrativ ; - administrarea corespunzatoare a pajistilor si padurilor comunale ;	- absenta stimulentei si motivarii personalului din administratia locala; programelor; - insuficiența personalului necesar asistenței sociale; - insuficiența măsurilor de protecție a personalului din administrația locală și expunerea la diferite riscuri; - nefinalizarea controlului managerial intern; - dezvoltarea economică scăzută a comunei, cu efecte negative asupra bugetului; - gradul de sărăcie al populației și reticența în indeplinirea obligațiilor financiare; - nefinalizarea aplicării legilor fondului funciar; - inexistența cadastrului comunal; - neclaritățile și disfuncțiile în delimitarea adiminstrativ-teritoriale - insuficienta fondurilor pentru gestionarea situatiilor de urgenta; - Acumularile de debite din amenzi si insolventa unor firme; Imperfectiunile legislative; - Gradul scazut de implicare a populatiei in treburile cetatenesti; - Existenta unor litigii cu grupuri de cetateni pe probleme patrimoniale;
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Dezvoltarea autonomiei si descentralizarii pe fondul proceselor care au loc la nivel national;	- Blocarea programelor de dezvoltare locala prin nealocarea fondurilor guvernamentale defalcate;

- Dezvoltarea capacitatii administrative in cadrul unor programe cu finantare europeana; - Dezvoltarea capacitatii administrative prin incheierea unor parteneriate public – privat; - Implementarea conceptului dezvoltarii locale plasate sub responsabilitatea comunitatii; - Perfectionarea sistemului de informare prin infiintarea unor infochioscuri; - Îmbunătățirea sistemului de evaluare a calitatii administratiei locale;	- Neasigurarea veniturilor proprii pentru asigurarea functionarii optime a administratiei locale; - Dezvoltarea economica lenta a comunei concomitent cu cresterea gradului de saracie al populatiei; - Cresterea nevoilor de asistenta sociala peste posibilitatile locale; - Aparitia unor crize prin derularea unor proiecte de reorganizare administrativa care ar ameninta existenta comunei; - Producerea unor dezastre de tipul inundatiilor, alunecarilor sau surparilor de teren in fostele zone miniere;
--	--

Tabel 5 Analize SWOT

2.12. NECESITĂȚI ȘI OPORTUNITĂȚI ALE POPULAȚIEI

Propunerile PUG pentru comuna Cicârlău au fost fundamentate pe dinamica demografică recentă (trend de creștere până la 4.536 loc. în 2024), pe poziționarea strategică în coridorul DN1C/E58–Magistrala CF 400, pe vecinătatea municipiului Baia Mare și pe consultările purtate cu autoritățile locale, mediul economic și comunitatea. Nevoile populației vizează, în primul rând, creșterea confortului locuirii, conectivitatea și siguranța mobilității, accesul la utilități, diversificarea locurilor de muncă și valorificarea identității locale; oportunitățile rezultă din accesibilitatea foarte bună, rezerva de teren intravilan/extravilan cu potențial de urbanizare, proiectele de infrastructură în derulare și cererea în creștere pentru locuire periurbană în proximitatea Băii Mari.

Direcții rezultate din consultări și analiză:

a) Locuire și calitatea vieții

- includerea în intravilan a gospodăriilor și dotărilor existente în extravilan, precum și delimitarea zonelor cu potențial de dezvoltare rezidențială și mixtă, corelate cu scenariul moderat de creștere propus în PUG;
- parcelări ordonate și reglementări care să păstreze specificul Chioarului (alinierea la stradă, relația casă–șură, învelitori cu pantă mare, materialele locale), cu ghid de arhitectură pentru construcțiile noi și reabilitări;

- modernizarea fondului existent (termică, seismică, eficiență energetică) și creșterea confortului prin dotări de proximitate: spații verzi de cartier, locuri de joacă, terenuri sportive, mici piețe agroalimentare.

b) Mobilitate și conectivitate

- modernizarea tuturor arterelor comunale și locale: asfaltare, lărgiri punctuale, poduri/podețe, trotuare continue, rigole și guri de scurgere; organizarea acceselor la DN1C/E58 și calmarea traficului în zonele locuite;
- piste velo utilitare între satele componente și spre stațiile CF; stații de transport public reamenajate, refugii pietonale, treceri iluminate;
- consolidarea legăturii cu Pomi (SM) printr-un pod rutier peste Someș pe DC 100 – soluție etapizată, însoțită de studiu de fezabilitate;
- corelarea cu proiectele regionale de mare infrastructură (varianta/centura Baia Mare, conexiunea la E58 în UAT Cicârlău): protecția coridoarelor, măsuri anti-zgomot și de siguranță;
- mutarea tabelelor de intrare în localități la noile limite propuse ale intravilanului.

c) Utilități publice

- apă: punerea în funcțiune a proiectului de extindere a rețelei ($\approx 27,5$ km), reabilitarea/automatizarea captărilor locale, SP1 Cicârlău pentru echilibrarea presiunilor, contorizare inteligentă;
- canalizare și apă uzată: sistem centralizat pe tronsoane prioritare (Cicârlău–Ilba–Bârgău–Handalu Ilbei), cu stație/trepte de epurare dimensionate etapizat; riguroasă separare a apelor pluviale;
- energie electrică: reabilitarea rețelelor JT/MT și a posturilor de transformare depășite, iluminat public LED, pregătirea pentru prosumatori și stații de încărcare e-vehicule;
- managementul apelor: rigole, șanțuri cuvețe și noduri de preluare în zonele de pantă; lucrări de protecție a malului drept al Someșului (îndiguiri/întăriri), corelate cu PMRI; microdepozite de materiale pentru intervenții la viituri.

d) Economie și locuri de muncă

- noi unități în sectoarele cu tracțiune locală: industria prelucrătoare, construcții, transport–depozitare, mici logistică; zone de activități bine conectate la DN1C și CF;

- conversia platformelor miniere/industriale dezafectate (Ilba) în hub-uri de producție ușoară, ateliere, depozite sau servicii;
- turism rural și de weekend: agropensiuni, trasee cicloturistice pe luncă, punerea în valoare a caselor și șurilor tradiționale, evenimente și târguri tematice.

e) Mediu, risc și spații verzi

- coridor verde–albastru al Someșului cu promenadă/pistă velo, perdele forestiere de protecție la DN1C/E58, spații verzi de cartier conform normativelor;
- prevenirea riscurilor: lucrări anti-erozionale pe versanți, controlul torenților, evitarea construirii în zone cu alunecări; regulament clar pentru zonele inundabile (HHRI/PMRI);
- salubritate: platforme închise, colectare separată, compostare pentru biodegradabile, igienizarea siturilor abandonate post-industriale.

f) Servicii comunitare

- educație: creșă și extinderi la grădinițe/școli (inclusiv program „after-school”), modernizări energetice și digitale;
- sănătate: consolidarea cabinetului medical, posibil centru de permanență la nivel intercomunal, farmacie, servicii de prevenție;
- social: centru de zi pentru vârstnici, servicii la domiciliu, consiliere pentru tineri și familii; spații culturale moderne (casă de cultură, bibliotecă), terenuri de sport multifuncționale.

g) Patrimoniu și identitate

- inventarierea și protejarea caselor tradiționale și a șurilor; premii de arhitectură locală, ghid pentru renovări, tururi tematice „Țara Chioarului”;
- păstrarea elementelor tradiționale la clădirile publice modernizate, cu materiale și cromatică compatibile.

h) Guvernanță și finanțare

- parteneriate cu Baia Mare, Seini, Tăuții Măgherauș și Pomi pentru mobilitate, servicii medicale și educaționale, managementul apelor;
- etapizare prin PUZ-uri de dezvoltare, corelate cu scenariul moderat al prognozei PUG; prioritizare investiții: apă–canal, mobilitate sigură, zone de activități și dotări de proximitate;

- valorificarea programelor de finanțare (PNRR, POR NV, AFIR, AFM) pentru utilități, eficiență energetică, digitalizare și economie locală.

Sintetizând, comunitatea solicită creșterea confortului locuirii, a siguranței și a accesului la utilități, alături de noi locuri de muncă. Poziția excelentă a comunei pe axa Baia Mare–Satu Mare, coridorul E58/DN1C și potențialul de reconversie a terenurilor oferă oportunitatea de a transforma Cicârlău într-un pol periurban bine conectat, cu servicii de calitate, identitate locală păstrată și economie diversificată. PUG propune instrumentele urbanistice pentru a prinde aceste nevoi și oportunități într-un parcurs coerent, etapizat.

3. PROPUNERI DE ORGANIZARE URBANISTICĂ

3.1. STUDII DE FUNDAMENTARE

La întocmirea Planului Urbanistic General al Comunei Cicârlău s-au întocmit într-o fază premergătoare studii complementare, pe domenii, care să constituie fundamentul P.U.G.:

- **1. Studii de fundamentare analitice:**
 - Actualizarea suportului topografic
 - Condiții geotehnice și hidrogeologice
 - Organizarea circulației și a transporturilor
 - Protecția mediului, riscuri naturale și antropice
 - Studiu istoric (inclusiv studiu arheologic)
 - Tipuri de proprietate
 - Infrastructură tehnico-edilitară
 - Studii pedologice
- **2. Studii de fundamentare consultative:**
 - Analiza factorilor interesați, anchete sociale
- **3. Studii de fundamentare prospective:**
 - Evoluția activităților economice
 - Evoluția socio-demografică
 - Mobilitate și transport
 - Impactul schimbărilor climatice

Concluziile studiilor de fundamentare:

3.1.1 Actualizarea suportului topografic

În urma efectuării reambulării imobilelor din cadrul UAT Cicârlău și în urma consultării datelor oficiale din registrele Oficiului de Cadastru Maramureș cu privire la limitele de intravilan în vigoare și raportările cu parcelele cu numere cadastrale, care dispun de geometrie, s-au constatat următoarele:

- Limitele intravilanului sunt cele stabilite prin planul urbanistic general elaborat în anul 2010. Perimetrele construibile în vigoare nu mai corespund cu realitatea din teren și nici cu tendințele de dezvoltare ale comunei.
- Zonele de intravilan actuale nu dispun de terenuri libere pentru viitoare construcții

3.1.2 Condiții geotehnice și hidrogeologice

Propuneri. Recomandări.

- Orice lucrări de construire în comuna Cicârlău avea la bază un studiu geotehnic din care să rezulte dacă și în ce condiții se pot realiza viitoarele construcțiile.
- În zonele identificate cu probabilitate mare de producere de alunecări de teren, administrația publică locală va lua măsuri de prevenire și atenuare a riscurilor (consolidări de versant, împăduriri, etc), iar autorizația de construire în aceste zone se poate emite numai după înlăturarea riscului, cu avizul Inspectoratului pentru Situații de Urgență.
- În zonele identificate cu risc de inundabilitate, administrația publică locală va lua măsuri de prevenire și atenuare a riscurilor (regularizări, îndiguiri, decolmatări, etc), iar autorizația de construire în aceste zone se poate emite numai după înlăturarea riscului, cu avizul Sistemului de Gospodărire al Apelor și al Inspectoratului pentru Situații de Urgență.
- Terenul bun de fundare îl constituie în general formațiunea de argilă
- Adâncimea de fundare a construcțiilor se va face sub adâncimea de îngheț (peste -0,90m)
- Nivelul hidrostatic este fluctuabil, influențat de nivelul pâraielor și de regimul precipitațiilor, iar acesta poate fi interceptat la adâncimi începând cu -1,50 m.
- În jurul construcțiilor se vor prevedea drenuri de colectare a apelor de precipitații cu dirijare în afara amplasamentului pentru a evita patrunderea apei în terenul de fundare.

3.1.3 Relații periurbane

Disfuncționalități

- Accesări directe și neordonate la DN1C/E58 din incinte private; lipsa drumurilor colectoare pentru zonele economice.
- Halta CFR și stațiile de transport public sunt subutilizate / neechipate (lipsă Park&Ride, adăposturi, informare), orare necorelate.
- Profiluri stradale incomplete în intravilan: trotuare discontinue, traversări nesigure, lipsa conexiunilor velo între sate și coridorul economic.
- Legătură insuficientă cu aeroportul (fără linie dedicată, orare nesincronizate, semnalizare slabă); servituți aeronautice comunicate/înscrise neuniform.
- Presiune de trafic în centrele de sat (parcări improvizate, ocuparea trotuarelor), tranzit de trafic greu pe străzi locale.
- Extinderi rezidențiale dispersate (L2) fără PUZ și fără utilități prelabile; lotizări insulare greu de deservit.
- Platforme economice (M1) cu fronturi dezordonate, accese multiple la drumurile principale, lipsă ecranări verzi și management pluvial.
- Fragmentare peisageră și coridoare verzi nefuncționale între Someș și fondul forestier; acces limitat la maluri.
- Turism de proximitate subdezvoltat: lipsă trasee tematice, puncte de belvedere, centre de informare.
- Coordonare instituțională limitată (UAT–CJ–aeroport–operatori utilități–administratori de drumuri); proiecte necorelate ca etapizare și buget.
- Lipsă integrare tarifară/digitală pentru transport (bilet unic, informare în timp real); monitorizare deficitară a indicatorilor (timp de călătorie, încărcare P&R, utilizare transport public).
- Rezervă de culoar pentru proiecte regionale (ex. V.O.B.M.) incomplet instituită; risc de conflicte cu investiții private.

Propuneri:

- Instituirea de drumuri colectoare paralele cu DN1C/E58; interzicerea racordurilor directe noi la DN; reconfigurarea nodurilor principale.

- Modernizarea haltei CFR și a stațiilor (adăposturi, iluminat, informare), implementarea Park&Ride și a unui sistem de wayfinding metropolitan.
- Linie dedicată (sau contract de operare) către Aeroportul Internațional Maramureș, cu orare sincronizate curselor; semnalizare din DN1C.
- Profiluri multimodale în intravilan: trotuare continue, traversări la standard, trasee velo care leagă satele, coridorul economic și rutele de agreement.
- Managementul parcării în centre (reglementare durată, parcări de preluare la marginea nucleelor), calmare trafic și rute școlare sigure.
- Plan de deviere a traficului greu pe trasee adecvate; interdicții temporare în fazele de șantier.
- Ghid de fronturi și organizare a incintelor în M1 (încărcare/descărcare în interior, parcări în incintă, ecranări verzi spre spațiul public).
- Servituți aeronautice clar înscrise în documentații și în RLU (înălțimi, obstacole, zone de zgomot); verificare la autorizare.
- Rezervă de culoar pentru proiecte regionale (inclusiv V.O.B.M.), cu interdicții temporare și conectori care evită efectul de barieră.
- Etapizare a dezvoltărilor: utilități și acces înaintea noilor autorizări; corelare cu capacitățile operatorilor.
- Dezvoltarea platformelor M1 curate (industrie ușoară, servicii, logistică de ultim kilometru) lângă colectoare și stații de transport public.
- Servicii conexe aeroportului: cazare, alimentație, închirieri auto, centre de transfer; puncte de informare și bilete integrate.
- Centre de colectare/prelucrare pentru lanțuri scurte agroalimentare (Cicârlău–Seini–Baia Mare), spații pentru micro-antreprenoriat / incubare.
- Integrare tarifară (bilet unic) și platformă digitală pentru informare (orar, poziție vehicule, alerte).
- Acord-cadru inter-instituțional (UAT–CJ–aeroport–administrator drumuri–operatori utilități–orașe vecine) cu calendar comun de proiecte.
- Comitet tehnic pentru relații periurbane (monitorizare indicatori, prioritizare anuală, ajustare etapizare).

- Pachete de proiecte eligibile (mobilitate, platforme economice, coridoare verzi, turism) cu surse de finanțare identificate (local, județean, programe naționale, fonduri europene) și mecanisme PPP acolo unde e oportun.

3.1.4 Organizarea circulației și a transporturilor

Disfuncționalități

- DN1C/E58 = axă de tranzit cu many accese directe din curți și funcțiuni mărunte, viraje stânga neprotejate, treceri de pietoni neamenajate uniform → conflicte între tranzit și trafic local, risc rutier crescut în intravilan.
- Rețea comunală eterogenă (străzi neasfaltate/înguste, rigole discontinue, trotuare lipsă, iluminat parțial), mai ales în Cicârlău–Handalu Ilbei–Ilba; traversări CF la nivel fără bariere automate.
- Mobilitate nemotorizată slabă: lipsesc coridoare continue pietonale/velo, „rute sigure la școală” și conexiuni verzi spre lunca Someșului.
- Transport public modest integrat: stații neuniforme pe DN1C, fără P+R/P+B la haltele CF (Cicârlău, Ilba) și fără legături dedicate către satele laterale.
- Trafic greu/agricol pe DN1C din lipsă de rute colectoare/ocolitoare; străzi locale suprasolicitate structural.
- Lacune strategice privind Varianta de ocolire (VO) Baia Mare care debutează în UAT Cicârlău:
 - coridorul tehnic al VO și zonele de protecție nu sunt încă rezervate în mod unitar în documentațiile locale;
 - lipsă drumuri colectoare/bretele planificate care să facă tranziția dintre intravilan și nodul de descărcare;
 - neprevăzute măsuri de protecție (zgomot, scurgeri pluviale, garduri, ecrane verzi) pentru fronturile locuite expuse;
 - risc de congestie temporară și conflicte de trafic pe durata execuției (șantier, devieri), plus risc de presiune imobiliară necontrolată în proximitatea nodului.

Propuneri (măsuri etapizate și integrate în PUG/RLU)

- Stabilirea ierarhiei stradale: drum de tranzit (DN1C/E58), străzi colectoare (axe principale din Cicârlău–Ilba–Bârgău), străzi locale.

- Modernizare integrală a colectoarelor și a străzilor locale prioritare: lățimi minime 6,0–6,5 m (colectoare) / 4,5–5,5 m (locale), trotuare 1,5–2,0 m ambele sensuri, rigole betonate, iluminat LED și aliniamente plantate.
- Acces controlat la DN1C/E58: închidere treptată a intrărilor directe, realizare drumuri de serviciu/bretele, intersecții canelate sau cu benzi de stocaj; treceri pietonale cu insule și iluminat dedicat.
- „Porți de intrare în localitate” pe DN1C/E58 (insule separatoare, marcaje vibro, radare pedagogice), limitare 50→40 km/h la zonele sensibile.
- Treceri pietonale ridicate în proximitatea școlilor, grădinițelor, dispensarelor; stații de autobuz cu alveole, refugii, iluminat.
- Restricții de tonaj și trasee dedicate pentru transportul greu; programe de întreținere periodică a podețelor/șanțurilor.
- Parcări: on-plot la locuințe; parcări publice de tip „pocket” la școli, cimitire, cămine culturale; zonă de parcare pentru camioane la marginea DN1C, în afara locuirii.
- Rețea pietonal–velo comună:
 - trotuare continue pe axele principale;
 - pistă/bandă velo Cicârlău – Ilba – Bârgău (legături la haltele CF);
 - traseu verde–albastru pe malul Someșului (promenadă, biciclete, puncte de belvedere) conectat la parcurile locale.
- Program „Rute sigure la școală” (marcaje, garduri direcționale, voluntariat).
- Rețea de autobuze pe coridorul DN1C/E58 (Baia Mare – Cicârlău – Seini) cu frecvență-șintă 30–60 min în orele de vârf; stații standardizate (refugiu, info orar, iluminat).
- Serviciu de tip „transport la cerere” pentru Handalu Ilbei și cătune în orele cu cerere redusă.
- Haltele CF Cicârlău și Ilba: peron, iluminat, parcări P+R/P+B (biciclete), corelare orare tren–autobuz.
- Modernizarea trecerilor la nivel: semnalizare luminoasă și bariere automate pe toate intersecțiile rutiere cu linia 400.
- Pod peste Someș spre Pomi (SM) – studiu de fezabilitate cu două etape:

- pasarelă pietonal–velo (scurt termen, mobilitate zilnică);
- pod rutier (mediu–lung), integrat cu DC 100 și rețeaua județeană.
- Coordonare cu proiectele CNAIR/CFR: varianta de ocolire/îmbunătățiri pe DN1C și programul de siguranță a trecerilor la nivel.
- Inventar GIS al activelor rutiere; contoare de trafic pe DN1C și pe colectoare; plan de iernare și intervenții la inundații.
- Reguli RLU: profile transversale minime, distanțe de retragere, interzicerea noilor accesuri directe la drumurile de tranzit, obligativitatea trotuarelor la noile dezvoltări.

3.1.5 Protecția mediului, riscuri naturale și antropice

Disfuncționalități

Calitatea mediului

- Ape: lipsă canalizare și epurare → evacuări în bazine vidanjabile/toalete de curte; risc crescut de poluare difuză a apelor subterane și deversări accidentale în emisari. Rigole discontinue și colmatate; bălțiri pe luncă.
- Aer: încălzire domestică preponderent pe lemn/ cărbune → emisii de particule în sezonul rece; arderi necontrolate ale resturilor vegetale în extravilan.
- Sol: depozități neconforme, platforme de colectare insuficient amenajate; pasive miniere/industriale (Ilba, Handalu Ilbei) cu potențial de contaminare punctiformă; eroziuni pe versanți cultivați.
- Zgomot/vibrații: expunere crescută în culoarele DN1C/E58 și Magistrala CF 400; lipsă ecrane fonoabsorbante, traversări feroviare la nivel.
- Biodiversitate: coridorul riparian al Someșului fragmentat; tăieri punctuale de arbori maturi; lipsă zone verzi publice suficient dimensionate.

Riscuri naturale și antropice

- Hidrologic: luncă inundabilă a Someșului; malul drept insuficient protejat; viituri rapide pe Valea Mare și văile secundare; evacuare pluvială deficitară.
- Geomorfologic: versanți colinari cu alunecări potențiale și eroziune accelerată în urma defrișărilor, terasărilor și pășunatului abuziv.
- Seismic: zonare P100-1 — $ag=0,10$ g, $Tc=0,7$ s (cerințe de proiectare neaplicate uniform în fondul construit vechi).

- Accidental/Tehnologic: transport de substanțe periculoase pe DN1C/E58 și CF; fose neetanșe; depozitări deșeuri periculoase gospodărești; lipsă proceduri publice clare de avertizare/evacuare

Propuneri

Apă-sol-aer (măsurile de protecție)

- Canalizare separativă + stație de epurare (modulară) la nivel comunal; contracte de vidanșare și registru al foselor; interzicerea puțurilor absorbante.
- Rețea pluvială continuă cu rigole, guri de scurgere, decantoare și bazine de retenție; descărcări controlate în emisari; interzicerea deversărilor din curți.
- Program „Case cu emisii reduse”: înlocuirea sobelor ineficiente, pompe de căldură/biomasă procesată, panouri solare termice și micro-PV; interzicerea arderilor în aer liber, platforme municipale pentru resturi vegetale/compost.
- Platforme de colectare închise, supravegheate; punct de aport voluntar pentru voluminoase/DEEE; scheme locale pentru textile/uleiuri uzate; plan anual de salubritate a cursurilor de apă.
- Inventarierea și neutralizarea pasivelor miniere/industriale (Ilba, Handalu Ilbei) – studii de contaminare, perimetre de excludere, lucrări de ecologizare/recultivare.

Riscuri hidrologice (adaptare climatică)

- Întărirea/îndiguirea malului drept al Someșului pe sectoarele intravilane, corelată cu PMRI – ABA Someș-Tisa; întreținerea anuală a secțiunilor de scurgere.
- Culoare de scurgere neconstruibile în intravilan (zonă de protecție pe talveguri), cote de fundare minime, pardoseli la +Hmax calculat; PUG/RLU: interdicții de construire în zonele de hazard.
- Sistem de avertizare timpurie (sirene/localizare SMS), rute și puncte de adăpostire; exerciții anuale cu populația.

Riscuri geomorfologice

- Condiționare urbanistică: studiu geotehnic + stabilitatea versanților la autorizare; lucrări de drenaj, ziduri de sprijin, rigole unde pantele >15–20%.
- Reîmpăduriri/plantări pe coame și benzi anti-erozionale pe versanți; interzicerea excavării necontrolate de agregate.

Zgomot și vibrații

- Ecrane fonoabsorbante/plantate și distanțe de protecție la DN1C/E58 & CF; restricții de viteză/tălpi fonoabsorbante în traversări; trotuare și piste pentru reducerea traficului auto local.

- Reglementare RLU pentru amplasarea locuințelor noi în afara zonelor cu $L_z >$ limitele STAS; izolare acustică la clădirile sociale expuse.

Natură urbană și spații verzi

- Coridor verde-albastru al Someșului: perdele ripariene, alei pietonale/velo, interzicerea gardurilor opace pe mal;
- Minim 26 m²/loc. spațiu verde în noile PUZ (STAS 10144/1-90) + arbori de aliniament pe toate străzile modernizate; inventar/Regulament pentru arbori remarcabili.

Seismic și protecția la incendiu

- Aplicarea P100-1 la toate investițiile noi/majorări; expertizare/întărire clădiri publice vechi.
- Hidranți DN80 conform NP 133; verificarea acceselor autospecialelor; plan comunal de prevenire/ stingere a incendiilor de vegetație.

Guvernanță, monitorizare, finanțare

- Actualizarea Registrului local de riscuri (Legea 481/2004) și integrarea hărților HHRI/PMRI în PUG; condiționări explicite în RLU (distanțe, cote, studii).
- SCADA pentru apă/canal; monitorizare calitate aer (senzori low-cost în școli) și ape subterane (puțuri martor).
- Finanțare: POIM/Programul Dezvoltare Durabilă, PNRR/AFM (apă-canal, energie), POR NV (verde urban, mobilitate), buget local + parteneriate.

Indicatori țintă (orizont 2030–2035)

- $\geq 80\%$ populație racordată la canalizare; 100% bazine vidanjabile etanșe, cu contract.
- 15–20 km rigole/colectori pluviali noi; 2 bazine de retenție operaționale.
- Reducere cu $\geq 30\%$ a plângerilor privind miros/poluări difuze; $> 55\%$ reciclare fracții valorificabile.
- 100% clădiri publice critice expertizate; 2–3 imobile întărite structural.
- ≥ 26 m²/loc. spațiu verde în noile dezvoltări; 1 coridor verde-albastru amenajat pe Someș.

Rezultat așteptat: un sistem teritorial mai rezilient la inundații și alunecări, cu presiune redusă asupra resurselor de apă și aer, spații verzi funcționale și mecanisme clare de prevenire-intervenție, capabil să susțină scenariul de creștere moderată propus prin PUG.

3.1.6 Studiu istoric

Conform Listei Monumentelor Istorice 2015 pe teritoriul comunei Cicârlău nu există nici un monument istoric sau sit arheologic clasat. Cu toate acestea, în urma actualizării suportului topografic aferent PUG și în urma elaborării studiului arheologic, s-a determinat faptul că *Situl arheologic Cicârlău – Pe Tog* (cod LMI MM-I-s-B-04379, cod RAN 106504.02) este amplasat pe teritoriul comunei Cicârlău și nu a satului Bușag din UAT Tăuții Măgherauș, așa cum apare în Lista Monumentelor Istorice 2015.

Din punct de vedere etnografic, comuna Cicârlău face parte din Țara Chioarului.

În comuna Cicârlău se pastrează câteva clădiri (case și șuri), construcții cu valoare istorică sau arhitecturală deosebită specifică Țării Chioarului. Acestea au fost identificate pe planșele de reglementări urbanistice anexate și după adresele poștale.

Zona de protecție propusă pentru obiectivele "Cetatetea Teilor" și "Ciurgăul lui Tulvai":

- La Nord - limita nordică a parcelelor de la nord de situri (la aproximativ 150m nord de limita nordică a siturilor)
- La Est – limita estică a parcelelor de la est de obiectivul nr.2 (aproximativ 50m est de limita estică a siturilor)
- La Sud – limita sudică a parcelelor de la sud de situri (aproximativ 60m sud de limita sudică a siturilor)
- La Vest – limita vestică a parcelelor de la vest de obiectivul nr.1 (aproximativ 90m vest de limita vestică a sitului)

Zona de protecție propusă pentru obiectivul "Olos"

- La Nord – limita nordică a parcelelor de la nord de la sit (aproximativ 116m nord de limita nordică a sitului)
- La Est – limita estică a teritoriului comunei Cicârlău (aproximativ 50 m est de limita estică a sitului)
- La Sud – limita sudică a parcelelor de la sud de sit (aproximativ 45m sud de limita sudică a sitului)

- La Vest – limita vestică a parcelelor de la vest de sit (aproximativ 60m vest de limita vestică a sitului)

Zona de protecție propusă pentru obiectivul ”Pe Tog”

- La nord – est – E58, la aproximativ 160 m NE de limita nordică a sitului
- La sud – est – limita de sud-est a parcelelor de la sud-est de sit, la aproximativ 210 m SE de limita estică a sitului
- La sud – vest - limita de sud-vest a parcelelor de la sud-vest de sit, la aproximativ 180 m SV de limita sudică a sitului
- La nord – vest - limita de nord-vest a parcelelor de la nord-vest de sit, la aproximativ 340 m NV de limita vestică a sitului

Pe teritoriul comunei Cicârlău se suprapune parțial și zona de protecție aferentă sitului arheologic ”*Curtea fam. Zoicaș*” localizat pe teritoriul UAT-ului vecin Orașul Tăuții Măgherauș.

Delimitarea zonei de protecție s-a făcut în raport cu parcelele cadastrale. Zona este stabilită pentru a păstra nealterată percepția asupra sitului și ținând cont de faptul că descoperirile arheologice ar putea să se întindă pe o suprafață mai mare decât cea delimitată pe baza cercetărilor arheologice.

3.1.7 Studiu Tipuri de proprietate

În cadrul Unității Administrativ Teritoriale Cicârlău se întâlnesc următoarele tipuri de proprietate asupra terenului:

Proprietate publică:

1. Terenuri proprietate publică de interes național

Pe teritoriul unități administrative teritoriale Cicârlău se regăsesc următoarele terenuri proprietate publică de interes național:

- Drumul național DN1C
- Rețele de transport al energiei electrice.
- Spectre de frecvență și rețelele de transport și de distribuție de telecomunicații.

2. Terenuri proprietate publică de interes local

- Drumurile comunale și străzile;
- Piețele publice, comerciale și parcurile publice, precum și zonele de agrement;
- Rețelele de alimentare cu apă, canalizare, termoficare, stațiile de tratare și

epurare a apelor uzate, cu instalațiile, construcțiile și terenurile aferente;

- Terenurile și clădirile în care își desfășoară activitatea Consiliul Local și Primăria, precum și instituțiile publice de interes local, cum sunt: teatrele, bibliotecile, muzeele, spitalele, policlinicile și altele asemenea;
- Statuile și monumentele, dacă nu au fost declarate de interes public național;
- Bogățiile de orice natură ale subsolului, în stare de zăcământ, dacă nu au fost declarate de interes public național;
- Terenurile cu destinație forestieră, dacă nu fac parte din domeniul privat al statului și dacă nu sunt proprietatea persoanelor fizice ori a persoanelor juridice de drept privat;
- Cimitirele comunale

Terenurile ce aparțin domeniului privat

Comuna CICÂRLĂU deține bunuri ce aparțin domeniului privat.

Terenurile care aparțin persoanelor fizice și juridice ocupă cea mai mare suprafață la nivelul comunei CICÂRLĂU și sunt localizate atât în extravilan, cât și în intravilan. Ponderea cea mai mare a terenurilor se regăsește, însă predominant în extravilan și predomină categoria de folosință a fânețelor. Terenurile din intravilan, însă, proprietate privată a persoanelor fizice și juridice, au predominat categoria de folosință curții construcții, dar se regăsesc și într-un procent destul de ridicat și terenuri neconstruite cu categoria de folosință arabil.

Disfuncționalități

- Insuficiența terenurilor aflate în domeniu public sau privat al Unității Administrative Teritoriale a comunei CICÂRLĂU, necesare pentru extinderea dotărilor publice existente sau pentru realizarea unor dotări noi.
- Situația neclară a regimului juridic anumitor proprietăți, din cauza inexistenței cadastrului și a intabulării a O.C.P.I a acestora.

Propuneri de eliminare a disfuncționalităților

Prin elaborarea studiului de fundamentare a fost evidențiată situația actuală a tuturor tipurilor de proprietate asupra terenurilor din cadrul UAT al comunei. Cea mai importantă operațiune care este necesară la nivelul proprietăților comunei CICÂRLĂU este clarificarea situației juridice privind tipul de proprietate asupra terenurilor. De asemenea sunt necesare intervenții la nivelul

proprietăților comunei CICÂRLĂU pentru noile obiective de interes local, care presupun circulație terenurilor în scopul:

- Terenuri din domeniul privat de interes local desinate concesiunii fie pentru realizarea de locuințe, fie pentru desfășurarea și dezvoltarea activităților economice din comună,
- Terenuri din proprietatea privată a persoanelor fizice și juridice în domeniul public de interes local în vederea lărgirii prospectului drumurilor
- Treceți din proprietatea privată a persoanelor fizice și juridice în domeniul public de interes local a terenurilor în vederea dezvoltării unor drumuri noi pentru completarea tramei stradale acolo unde este necesar.

3.1.8 Infrastructura tehnico-edilitară

Disfuncționalități:

Apă potabilă

- Lipsă sistem centralizat în majoritatea satelor; alimentarea preponderent din fântâni/puțuri, cu vulnerabilitate la secetă și contaminare.
- Microrețeaua „Secătura” – subdimensionată, degradată (ani ’70), cu pierderi și debite insuficiente în vârf de consum.
- La Ilba există o rețea veche (≈ 3 km) și bazin, dar fără autorizații și cu grad mare de uzură; funcționare neconformă, automatizări lipsă.

Canalizare și apă uzată

- Lipsă rețea centralizată în toate satele; evacuare în bazine vidanjabile/toalete de curte.
- Stația de epurare din Ilba – nefuncțională și subdimensionată; nicio treaptă de tratare pentru extinderea la nivel de comună.
- Infiltrații și riscuri de poluare difuză a solului și apelor subterane.

Ape pluviale și protecția față de inundații

- Drenaj pluvial discontinuu pe străzi; șanțuri/rigole colmatate, lipsă captări și descărcări controlate.
- Zone joase pe luncă cu bălțiri frecvente; eroziuni pe malul drept al Someșului.

Energie electrică și iluminat public

- Posturi de transformare și linii JT/MT cu durată de viață depășită; necesar de RK.

- Iluminat public eterogen, consum energetic ridicat; lipsă telegestiune.
- Capacitate redusă pentru noi consumatori industriali/prosumatori în unele puncte.

Telefonie/Date

- Acoperire mobilă și internet neuniformă în zone marginale; lipsă infrastructură de fibră optică pe toate străzile noi.

Alimentare cu căldură

- Încălzire preponderent pe lemn; presiune pe fondul forestier și emisii locale; lipsă soluții alternative eficiente (pompe de căldură, gaze lichefiate/biomasă procesată).

Gospodărie comunală/Deșeuri

- Puncte de colectare insuficiente și uneori neîngrădite; discipline reduse la colectarea separată.
- Lipsă soluții locale pentru biodegradabile (compostare) și pentru nămoluri/vidanjări.

Propuneri

Apă potabilă

- Implementarea proiectului tehnic existent: $\approx 27,5$ km extensii distribuție (Cicârlău, Ilba, Bârgău, Handalu Ilbei), ≈ 1.170 – 1.200 branșamente, hidranți DN80 la pasul normativ; punerea în funcțiune a SP1 Cicârlău ($Q \approx 1,8$ l/s; $H \approx 77$ mCA) pentru zona nordică cu presiuni joase.
- Reabilitarea/automatizarea captărilor locale (izvoare, puțuri) și a bazinelor; contorizare inteligentă și reducerea pierderilor.
- Autorizarea și preluarea în operare publică a rețelei Ilba sau înlocuirea cu tronsoane noi; SCADA pentru monitorizare presiuni/debite.
- Țintă: $\geq 90\%$ populație racordată la apă până în 2030; calitate conform Legea 458/2002.

Canalizare și apă uzată (sistem separativ; NTPA-001/002)

- Etapa I (2026–2030): rețea gravitațională + stații de pompare în Cicârlău–Ilba, stație de epurare nouă (sau reabilitare completă Ilba) dimensionată modular pentru extindere comunală.
- Etapa II (2030–2035): extindere în Bârgău și Handalu Ilbei, racordare instituții și agenți economici; contractare serviciu vidanjare pentru zonele greu racordabile.

- Separarea apelor meteorice de menajere; guri de scurgere, decantoare și deversoare de avarie.

- Țintă: $\geq 80\%$ populație racordată la canalizare până în 2035.

Ape pluviale și protecții

- Rețea pluvială continuă pe străzi (rigole carosabile, tuburi, cămine de vizitare) cu bazine de retenție în punctele joase; descărcări controlate în emisari.

- Întăriri/îndiguiri mal drept Someș pe sectorul intravilan, corelate cu PMRI (ABA Someș–Tisa) și cu proiectele de drum; întreținere periodică a lucrărilor.

- Tratamente anti-erozionale pe versanți; interdicții de construire în zonele de risc.

Energie electrică și iluminat

- RK/modernizare linii JT/MT și posturi de transformare; capacități suplimentare pentru zonele de activități și prosumatori (PV pe clădiri publice).

- Iluminat public LED cu telegestiune; puncte de încărcare e-vehicule la primărie/școli.

- Program de cablare subterană în centrele satelor la reabilitări stradale.

Telefonie și date

- Extinderea fibrei optice pe străzile noi; sprijin pentru noi stații de bază (acoperire 4G/5G); dotarea clădirilor publice cu Wi-Fi comunitar.

- Canalizații tehnice comune la reabilitări pentru prevenirea spargerilor ulterioare.

Alimentare cu căldură/eficiență energetică

- Program local „Case eficiente”: pompe de căldură/biomasă procesată, panouri solare termice și fotovoltaice; înnoirea sobelor cu randament scăzut.

- Reabilitarea energetică a clădirilor publice (nZEB) + micro-PV cu stocare.

Gospodărie comunală și deșeuri

- Platforme închise, supravegheate; puncte de aport voluntar pentru voluminoase/DEEE; contracte ferme pentru vidanjare și tratare nămoluri.

- Compostare pentru biodegradabile (gospodării și instituții); campanii de educare; curățarea siturilor miniere/industriale abandonate.

- Țintă: $>55\%$ reciclare fracții valorificabile până în 2030.

Guvernanță și finanțare

- Delegarea/actualizarea serviciilor către operator regional; SCADA integrat pentru apă/canal; reguli clare de racordare în PUZ-uri noi.
- Surse: POIM & succesoare, PNRR/AFM (apă, canal, energie), POR NV, AFIR; cofinanțare locală etapizată.

Indicatori de rezultat (orizont 2030–2035)

- Racordare apă $\geq 90\%$; canalizare $\geq 80\%$; pierderi rețea $\leq 25\%$.
- Iluminat 100% LED; $\leq 15\%$ întreruperi/an în rețelele JT/MT.
- 15–20 km rigole/colectori pluviali noi; 2 bazine de retenție.
- 2–3 stații încărcare EV; ≥ 10 clădiri publice cu PV.
- $\geq 55\%$ colectare separată; 1 punct aport voluntar funcțional.

Prin aceste măsuri, infrastructura tehnico-edilitară trece de la un model fragmentat, cu alimentări individuale și vulnerabilități majore, la un sistem public, scalabil și rezilient, capabil să susțină scenariul de creștere moderată al PUG și să ridice calitatea vieții în toate satele comunei.

3.1.2 Evoluția activităților economice

Disfuncționalități

- Localizare economică fragmentată: funcțiuni productive/comerciale împrăștiate, multe accesuri directe la DN1C/E58, fără drumuri colectoare și fără profil de stradă adecvat traficului greu.
- Zone de activități sub-echipate: lipsuri/inechități la apă–canal, capacități JT/MT îmbătrânite (posturi de transformare vechi), fibră optică neuniformă; iluminat public neomogen.
- Subutilizarea căii ferate: haltele Cicârlău și Ilba nu au P+R/P+B, nici facilități minime pentru micro-logistică.
- Forță de muncă: pondere modestă a salariaților în populația activă; migrație a tinerilor; deficit de competențe (producție ușoară, logistică, electric, IT de bază).
- Lipsă loturi „site-ready”: terenuri nepregătite (parcelare, servituți, avize, utilități la limită), brownfield-uri (platforme miniere/industriale) cu posibile pasive de mediu care întârzie reconversia.
- Lanț agri-food incomplet: colectarea/condiționarea/procesarea primară slab organizate; depozitare la rece insuficientă; vânzare preponderent brută.

- Turism rural incipient: puține structuri de cazare, lipsă rute tematice și centre de vizitare; patrimoniu vernacular insuficient valorificat (case/șuri Chioar).
- Riscuri de mediu: surse punctiforme moștenite, poluare difuză (încălzire pe lemn, deșeuri), care pot afecta atractivitatea investițională.
- Guvernanță economică: absența unui „ghișeu unic” pentru investitori și a unui portofoliu de loturi cu fișe tehnice; acces intermitent la finanțări.

Propuneri (măsurile PUG/RLU + politici locale)

- Zonă economică prioritară la nodul Variantei de Ocolire Baia Mare (VO) în UAT Cicârlău
 - Rezervă de teren cu regim clar (POT/CUT, înălțimi, interdicție locuire), buffer verde spre zonele rezidențiale.
 - Drumuri colectoare către DN1C/VO, benzi de stocaj, acces controlat pentru vehicule grele.
 - Pachet utilități la limită de parcelă: apă–canal, PT nou (MT/JT), fibră optică, iluminat LED, zone P/întoarcere TIR.
- Reconversie brownfield (Ilba, Handalu Ilbei)
 - Audit de mediu, ecologizare etapizată, perimetre de excludere acolo unde e cazul.
 - Reutilizare ca parc de producție ușoară/makerspace + ateliere reparații (metal, lemn, electrice).
- Parc de activități IMM (loturi 0,3–1,0 ha) în zona nodului VO
 - Profil: industria prelucrătoare, construcții, transport–depozitare (cross-dock, „last-mile”), servicii B2B.
 - Regulamente pentru fațade, împrejurimi, zgomot, pluvial (bazine de retenție).
- Punct de staționare camioane la marginea DN1C (în afara locuirii), cu platforme de încărcare pentru operatori agricoli; rute dedicate utilajelor agricole.
- Centru de colectare/condiționare (fructe, legume, lapte) + depozit frigorific și procesare primară (sucuri/gemuri/lactate).

- Piață agroalimentară de proximitate și brand local (viticultură/ livezi); cooperative și platformă digitală de vânzare.
- Rute velo/pietonale pe lunca Someșului (coridor verde–albastru), legate de centrele satelor și de haltele CF.
- Agropensiuni și calendar de evenimente (meșteșug, gastronomie), ghid de arhitectură pentru reabilitarea caselor/șurilor tradiționale.
- Parteneriate educaționale cu Baia Mare: cursuri scurte (stivuitorist, operator CNC, electrician, logistică, HSE), ucenicie la firmele locale.
- Mini-granturi de digitalizare (ERP, e-commerce, marketing digital) și „hub digital comunal”; Wi-Fi public în clădiri comunitare.
- P+R/P+B la haltele CF Cicârlău și Ilba; bariere/semnalizări la toate trecerile la nivel; sincronizare bus–tren pentru navetă.
- Stații de autobuz standardizate pe DN1C, cu frecvență 30–60 min în vârf; „transport la cerere” pentru Handalu Ilbei.
- Ghișeu unic pentru investitori (PUZ, avize, utilități, calendar); catalog de loturi „site-ready” cu fișe tehnice.
- Facilități: scutiri parțiale de taxe la investiții prioritare (utilități/locuri de muncă), acorduri de parteneriat pentru utilități.
- Finanțare: POR NV, PNRR/AFM (energie/apă–canal/eficiență), AFIR (agri-food), programe ADR NV; PPP acolo unde e justificat.

3.1.10 Evoluția socio-demografică

Disfuncționalități:

- Numeric, populația comunei Cicârlău este angajată pe un trend ascendent (1,3% între ultimele două recensăminte), în comparație evoluția descendentă a populației rurale a României (–9,6%).
- Natalitatea, dă anumite semne de revigorare, se menține la valori destul de mari (cca 3,41‰ – media ultimului deceniu).
- Mortalitatea se află pe o traiectorie ascendentă, dar ușor sub media rurală națională.
- Bilanțul demografic natural, cu tendință descendentă, a înregistrat valori negative, ceea ce înseamnă pierdere de populație pe cale naturală.

- Emigrația, privită prin prisma plecărilor cu domiciliu, este prezentă cu valori ce depășesc 4,04%, însă bilanțul demografic migratoriu, privit în ansamblu, este ușor pozitiv.
- Bilanțul demografic general, este negativ pe parcursul anilor analizați, cu tendință descendentă, ceea ce confirmă procesul de diminuare a populației comunei.
- Modificările în cadrul grupelor majore de vârstă, precum și ponderile ce le caracterizează, evidențiază o populație îmbătrânită demografic, cu perspective deloc favorabile.
- Proiecția populația, în toate cele trei variante ale sale, indică faptul că populația comunei va continua să scadă pe termen mediu și lung.
- Deși rata de ocupare a resurselor de muncă evidențiază o tendință ușor ascendentă, există potențial aflat în așteptarea unei mai bune valorificări ale sale, astfel încât numărul șomerilor să-și urmeze trendul descendent.
- Calitatea resursei umane prin prisma nivelului educațional superior, dar nu numai, poate fi îmbunătățită. Identificăm ponderi mari ale populației fără școală absolvită în comparație cu cele ale ruralului maramureșean.
- Deși nu intră neapărat în atribuțiunile autorităților locale, se dorește o asistență medicală asigurată și prin intermediul sistemului public; nici măcar la nivelul personalului sanitar mediu nu identificăm vreun reprezentant.

Recomandări:

Având în vedere tendințele de evoluție a populației și disfuncționalitățile identificate, obiectivele de dezvoltare socio-economică a comunei Cicârlău ar trebui să aibă în vedere:

- Atragerea persoanelor calificate în structurile administrative locale cu expertiză în demararea unor proiecte capabile să atragă fonduri structurale europene destinate dezvoltării;
- Creșterea competitivității capitalului uman pe piața muncii prin asigurarea oportunităților de învățare pe tot parcursul vieții prin intermediul unor proiecte locale
- Susținerea inițiativelor antreprenoriale locale, care să permită dezvoltarea unei piețe a muncii capabile să mențină populația tânără în areal;
- Îmbunătățirea accesului la piața forței de muncă pentru categorii vulnerabile;
- Colaborarea administrației locale cu Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă pentru a facilita ocuparea forței de muncă disponibile;

- Îmbunătățirea calității și creșterea accesului la serviciile publice.

3.1.11 Impactul schimbărilor climatice

Din categoria măsurilor ce se pot lua pentru reducere efectelor negative ale schimbărilor climatice se impune conștientizarea populației în ceea ce privește efectele potențiale negative asupra calității vieții omenești, asupra sănătății populației din cadrul comunei, a modificărilor posibile la nivelul vegetației, faunei și mai ales la nivelul măsurilor agrotehnice.

Pentru reducerea efectelor negative manifestate asupra plantelor și a animalelor de la nivel comunal se impune realizarea studiilor de evaluare a vulnerabilității diferitelor ecosisteme afectate de către schimbările climatice precum și aplicarea unor măsuri specifice de prevenire și îndepărtare a speciilor invasive în perioadele de exces de precipitații și de caniculă.

Din categoria măsurilor aplicate la nivelul vegetației forestiere este nevoie de promovarea unor arbori din amestecuri mozaicate cu specii autohtone adaptate schimbărilor climatice, dar ținând cont de efectele nedorite ale carpinizării, extragerea arborilor afectați, căzuți și atacați de dăunători.

În cazul manifestării unor cantități de precipitații extreme există riscul declanșării unor noi alunecări de teren ori de reactivare a alunecărilor vechi ceea ce reclamă realizarea măsurilor de ordin structural în ceea ce privește diminuarea efectelor negative induse de acestea.

Pe fondul unor secete prelungite există riscul de uscure parțială a unor arbori fiind astfel nevoie de intervenția în teritoriu pentru îndepărtarea acestor arbori, scăderea numărului de arbori având efecte asupra sănătății și a confortului termic a acesteia.

Informarea populației asupra riscurilor la care se expune în perioada cu temperaturi caniculare poate reduce numărul persoanelor expuse unor cantități ridicate de radiații în perioada critică din cadrul zilelor caniculare prin realizarea activităților specifice în agricultură.

3.2. DIAGNOSTICUL GENERAL ȘI PROSPECTIV

Comuna Cicârlău face parte din Zona metropolitană a municipiului reședință de județ, Baia Mare, prin urmare reprezintă o arie strategică deosebit de importantă din punct de vedere al investițiilor și al dezvoltării urbane.

Dispune de un potențial real pentru dezvoltarea pieței imobiliare pentru locuințe, activități economice în domeniul industrial și terțiar și totodată, dispune de numeroase obiective turistice și

de patrimoniu care fac ca zona să fie atractivă din punct de vedere turistic. Este o comună care oferă o perspectivă de dezvoltare economică și un mediu propice antreprenoriatului, prin urmare este necesară asigurarea unei infrastructuri adecvate mediului de afaceri.

Elementele cadrului natural condiționează conturarea zonelor propice pentru construcții (în afara zonelor de risc, în afara terenurilor agricole fertile, în afara fondului forestier, etc)

Din punct de vedere al infrastructurii tehnico-edilitare, comuna dispune de curent electric și gaz în majoritatea zonelor cu construcții, nu dispunde de alimentare cu apă și canalizare în sistem centralizat, însă există proiecte în curs de implementare pentru lucrări de realizare de utilități. Majoritatea zonelor cu construcții dispun de infrastructură de acces modernizată.

DIAGNOSTICUL PROSPECTIV:

Comuna Cicârlău are în curs de finanțare mai multe proiecte ce țin de dezvoltarea infrastructurii de bază, precum: extinderi de rețele, asfaltări de drumuri, amenajarea de spații verzi, amenajarea centrului civic al comunei etc

O dată cu realizarea investițiilor în infrastructura de bază, se preconizează investiții private în domenii precum:

- unități de cazare (agropensiuni, pensiuni).
- servicii conexe turismului: alimentație publică, comerț
- noi construcții de locuințe și case de vacanță, având în vedere creșterea atractivității zonei
- activități industriale
- ferme agrozootehnice

3.2.1 PREVEDERI ALE PLANULUI DE AMENAJARE A TERITORIULUI NATIONAL – pentru Comuna Cicârlău:

Secțiunea I – REȚELE DE TRANSPORT:

Nu sunt prevederi pentru comuna Cicârlău.

Secțiunea a II-a – APA:

Nu sunt prevederi pentru comuna Cicârlău.

Secțiunea a III-a – ZONE PROTEJATE:

Pe teritoriul administrativ al comunei Cicârlău sunt identificată următoarele arii naturale protejate: Rezervația Rozeta de Piatră și Rezervația Arboretelor de Castani Comestibili.

Secțiunea a IV-a – REȚEAUA DE LOCALITĂȚI:

Comuna are în componență localitățile: Cicârlău– sat reședință de comună, Ilba, Bârgău, Handalu Ilbei

Secțiunea a V-a – ZONE DE RISC NATURAL:

Comuna Cicârlău este încadrată în categoria localităților cu risc scăzut de producere a fenomenelor de inundabilitate sau alunecări de teren.

Secțiunea a VI-a – ZONE TURISTICE:

Comuna Cicârlău este identificată ca o unitate administrativ – teritorială cu concentrare mare de resurse naturale și antropice, dar cu probleme ale infrastructurii turistice și tehnice.

3.2.2 PREVEDERI ALE PLANULUI DE AMENAJARE A TERITORIULUI JUDEȚEAN MARAMURES – pentru Comuna Cicârlău:

Pentru comuna Cicârlău sunt prevăzute următoarele:

- execuția de rețele de canalizare și stații de epurare;
- înființare rețele de apă potabilă în comuna Cicârlău;
- conceperea și dezvoltarea unor rețele performante de turism rural;
- stoparea depozitării necontrolate a deșeurilor în zona inundabilă și pe malurile albiilor râurilor;
- reabilitarea infrastructurii rutiere rurale;
- reabilitarea infrastructurilor școlare din mediul rural;
- implementarea sistemului selectiv de management al deșeurilor;
- înființarea unor microareale specializate în culturi vegetale ecologice;
- înființarea de locuri de cazare;
- lucrări de apărare împotriva inundațiilor.

3.3. OPTIMIZAREA RELAȚIILOR ÎN TERITORIU

Pentru optimizarea relațiilor în teritoriu, pe baza studiilor efectuate privind teritoriul administrativ și a relațiilor de interdependență dintre localități și vecinătăți, se propun:

- valorificarea amplasării localității în contextul cadrului natural;

- colaborarea cu localitățile învecinate pentru realizarea unor obiective legate de valorificarea potențialului natural și protecția mediului, cum ar fi folosirea resurselor de apă, gospodărirea deșeurilor, zone de agrement, etc.;
- controlul modului de folosință a teritoriului, corecta gestionare și oprirea tendințelor de folosire excesivă a acestuia;
- corecta extindere a localității prin realizarea în prealabil a studiilor de infrastructură și de utilități necesare pentru evitarea disfuncționalităților;
- respectarea zonificării funcționale și a limitei intravilanului propus.

3.4. DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚILOR. STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ

3.4.1. Profil urban–rural al comunei și premisele dezvoltării spațiale

Comuna Cicârlău prezintă un profil rural dominant, conturat de ponderea ridicată a spațiilor naturale și agricole și de structura locuirii în sate cu țesuturi compacte, completate de zone de locuire dispersă. În același timp, poziționarea la coridorul rutier și feroviar regional induce tendințe periurbane în proximitatea axelor de acces, cu efecte vizibile asupra mobilității, cererii de servicii și presiunii de construire.

Din punct de vedere morfologic, nucleele de locuire constituite se evidențiază prin trame relativ coerente, aliniamente recunoscutibile și lotizări care permit completări controlate. În afara acestora, apar areale de locuire neconstituită sau fragmentată, unde caracterul rural este puternic, dar infrastructura tehnico-edilitară este discontinuuă și necesită etapizare și condiționare a dezvoltărilor. Pe ansamblu, matricea teritorială este marcată de relația dintre axa albastră a Someșului, fondul forestier și suprafețele agricole, ceea ce conferă un potențial eco-peisager însemnat.

În plan funcțional, comuna combină activități agro-zootehnice, mici ateliere și servicii de proximitate, cu apariția unor funcțiuni economice în coridorul principal de acces. Această structură susține o economie mixtă: producție locală, servicii distribuite în centrele de sat și oportunități de turism și agrement ancorate în resursele peisajere și culturale.

Din perspectiva mobilității, accesibilitatea la drumul național și la calea ferată determină fluxuri cotidiene de navetă, orientate către polii urbani din vecinătate. Rețeaua stradală locală necesită modernizări punctuale, completări de trotuare și siguranță rutieră, precum și profiluri

multimodale care să acomodeze mersul pe jos, bicicleta și transportul public, în special pe axele ce conectează satele la coridorul principal.

În ceea ce privește echiparea tehnico-edilitară, nucleele constituite dispun de rețele de bază într-un grad mai bun, în timp ce arealele periferice și noile extinderi reclamă planificare etapizată a rețelilor și corelarea strictă a noilor autorizări cu capacitatea sistemelor de apă, canalizare, energie și iluminat public. Aceste diferențe de dotare sunt definitorii pentru profilul urban–rural și trebuie reflectate în modul de reglementare pe UTR.

Pe componenta de mediu și peisaj, existența ariilor cu sensibilități natural–științifice și a coridoarelor ecologice impune un regim precaut al dezvoltării: controlul intensității construite, limitarea intervențiilor în zonele vulnerabile, completate de coridoare verzi care să lege spațiile riverane Someșului de masivele împădurite. Aceste măsuri consolidează identitatea rurală și cresc atractivitatea pentru turismul de natură.

Sinteza acestor observații conturează un diagnostic urban–rural util pentru fundamentarea strategiei: un teritoriu rural prin structură și identitate, dar cu inserții periurbane pe coridorul de acces; un sistem de așezări cu nuclee consolidate care pot prelua dotări publice și servicii; zone economice care trebuie gestionate prin reguli clare de amplasare și protecție; și areale sensibile în care calitatea peisajului devine resursă de dezvoltare.

3.4.2. Conceptul obiectiv de dezvoltare și modelul spațial

Pornind de la diagnosticul urban–rural prezentat anterior, strategia propune un concept de dezvoltare orientat spre consolidarea rurală și conectivitatea regională, cu o economie locală diversificată și o utilizare responsabilă a resurselor naturale. Viziunea urmărește o comună coezivă, accesibilă și rezilientă, în care locuirea, activitățile productive și turismul se sprijină reciproc, iar peisajul și patrimoniul cultural sunt valorificate ca avantaje competitive.

Modelul spațial susține această viziune printr-o rețea policentrică de sate (nuclee de locuire constituite) conectate de axa principală rutier–feroviară, unde se concentrează funcțiuni economice și servicii. În jurul acestor nuclee, dezvoltările rezidențiale se realizează etapizat și condiționat de capacitatea rețelilor edilitare și de calitatea acceselor, iar arealele cu sensibilități de mediu beneficiază de regimuri de protecție și de coridoare verzi care articulează Someșul cu zonele împădurite.

Politicile pe UTR dau conținut practic modelului:

- L1 – locuire constituită: completări controlate în țesutul existent, diversificarea dotărilor de proximitate, modernizarea spațiilor publice și a profilurilor stradale, încurajarea funcțiunilor compatibile la parter (servicii de cartier).
- L2 – locuire neconstituită: dezvoltare exclusiv pe bază de PUZ, cu parcelare coerentă, accesuri reglementate, racordare prealabilă la utilități și respectarea tipologiilor constructive locale; se evită extinderile dispersate și fragmentarea peisajului.
- M1 – industrie și servicii la coridorul principal: localizare judicioasă a investițiilor, acces controlat la drumurile superioare ierarhic, protecții sanitare, integrare peisageră și reguli pentru fronturi și parcuri în incintă; se favorizează activități nepoluante, logistică ușoară și servicii suport.
- M2 – turism și agrement: dezvoltare pe baza tipologiilor compatibile cu specificul local, densități reduse, soluții constructive care pun în valoare peisajul; se creează micro-poli turistici legați de trasee tematice și de rețeaua de spații verzi–albastre.

Mobilitatea susține modelul printr-o ierarhie clară a rețelei rutiere și profiluri multimodale: trotuare continue în intravilan, piste/benzi pentru biciclete pe axele strategice, stații de transport public bine amplasate, parcuri integrate în centre și la capetele traseelor turistice. Se prioritizează siguranța rutieră, calmarea traficului în zonele rezidențiale și conectivitatea între sate și coridorul economic.

Echiparea tehnico-edilitară este planificată etapizat: în nucleele constituite se urmărește modernizarea și capacitatea sistemelor, iar în arealele noi autorizarea depinde de asigurarea prealabilă a utilităților. Se promovează soluții eficiente energetic, integrarea surselor regenerabile la scară locală, managementul apelor pluviale și platforme pentru colectarea selectivă și valorificarea deșeurilor din construcții.

Structura verde–albastră este tratată ca infrastructură strategică: protejarea malurilor, a zonelor ripariene și a peisajelor deschise, crearea de fâșii plantate și perdele forestiere de protecție, amenajarea de parcuri locale și rute verzi care leagă așezările de zonele naturale și de traseele turistice. Măsurile de reducere a riscurilor naturale (inundații, eroziune) sunt corelate cu regimul de construire și cu lucrări de protecție.

Economia locală este orientată către un mix echilibrat: agricultură și zootehnie modernizate, mici ateliere și servicii în centrele de sat, activități de producție și servicii la coridorul economic, plus turism de proximitate (agroturism, agrement, meșteșuguri). Se încurajează

inițiativele antreprenoriale prin spații pentru piețe locale, centre de colectare și prelucrare, incubare de afaceri și evenimente identitare.

Identitatea construită se consolidează prin reguli tipologice clare: volumetrie și materialitate adecvate, fronturi coerente la stradă, integrarea anexelor și a împrejurimilor, tratarea peisagistică a curților și a spațiilor publice. Aceste principii sunt detaliate în RLU și corelate cu autorizațiile, astfel încât investițiile private să ridice calitatea cadrului construit.

Implementare și etapizare. Conceptul se pune în operă prin: (i) intervenții imediate în centrele de sat și pe axele de mobilitate; (ii) proiecte de utilități care condiționează extinderile; (iii) PUZ-uri prioritare pentru arealele L2, M1 și M2; (iv) programe de spațiu public, peisaj și turism; (v) mecanisme de coordonare interinstituțională și parteneriate public–private. Monitorizarea se face pe baza unui set sintetic de indicatori (mobilitate, utilități, calitatea spațiilor publice, mediu, economie locală), cu posibilitatea ajustării etapizării în funcție de performanță.

3.4.3. Direcții de dezvoltare pe zone funcționale (UTR) și politici operationale

Direcțiile de mai jos traduc conceptul obiectiv de dezvoltare în politici diferențiate pe UTR, asigurând trecerea de la analiza urban–rurală la intervenții concrete în teritoriu. Ele sunt corelate cu reglementările RLU și cu piesele desenate ale PUG.

- L1 – Locuire constituită (nuclee de sat)

Obiectiv: consolidarea țesutului existent și creșterea calității locuirii.
Politici: completări punctuale pe loturi existente; menținerea/coerența fronturilor; stimularea funcțiunilor compatibile la parter (servicii de proximitate); modernizarea spațiilor publice; profiluri stradale cu trotuare continue și vegetație; prioritizarea siguranței rutiere. Priorități: reabilitarea centrului civic, rețele edilitare modernizate, spații verzi de cartier, trasee pietonale și velo între nucleu și echipări.

- L2 – Locuire neconstituită / extinderi

Obiectiv: dezvoltare etapizată, ordonată, evitată dispersia.
Politici: PUZ obligatoriu înainte de autorizare; parcelare coerentă; străzi dimensionate corect cu trotuare/pietonal; racordare prealabilă la utilități; evitarea lotizărilor insulare; integrare peisageră.

Priorități: conectivitate directă la rețeaua ierarhizată; programarea etapelor în funcție de capacitatea sistemelor (apă, canal, energie); spații publice minime încă din prima etapă.

Priorități: amenajarea malurilor și a spațiilor ripariene; perdele verzi; ghiduri tipologice pentru construcții mici în peisaj; coordonare cu avizele de mediu și patrimoniu.

- M1 – Industrie și servicii la coridorul principal

Obiectiv: creșterea economică într-un cadru controlat.

Politici: localizare în relație directă cu axele de acces; acces controlat la drumurile de rang superior; protecții sanitare; parări și încărcare/descărcare în incintă; fronturi ordonate spre spațiul public; integrare peisageră a platformelor; preferință pentru activități curate, logistică ușoară și servicii suport.

Priorități: profiluri rutiere adecvate transportului de marfă și mobilității angajaților; noduri de transport public; soluții pentru managementul apelor pluviale; digitalizare/energie regenerabilă la scară de incintă.

- M2 – Turism și agrement

Obiectiv: valorificarea peisajului și a identității locale prin turism de proximitate.

Politici: tipologii compatibile cu specificul local (gabarite moderate, materiale naturale, implantare pe curbe de nivel); densități reduse; trasee tematice (natur, patrimoniu, gastronomie); parări dispuse la intrarea în areale; legături velo și pietonale cu satele; zone de belvedere și puncte de informare.

Priorități: amenajări minimale, reversibile; parteneriate public–privat pentru micro-poli turistici; evenimente identitare anuale ca vector de promovare.

3.4.4. Prevederi de dezvoltare durabilă a comunei cu orizontul de timp 2021 – 2027 Strategia de dezvoltare a comunei Cicârlău (extras)

Modernizarea DC 101–102 și a străzilor comunale, cu trotuare continue, rigole și semnalizare unitară; refacerea/execuția de poduri–podețe, amenajarea de parări și piste velo pe axele lungi. Rețelele locale se racordează ordonat la DN1C/E58 și la varianta de ocolire Baia Mare (care începe în UAT Cicârlău) prin drumuri colectoare; se redeschid legături de străzi acolo unde sunt fundături. Se achiziționează utilaje pentru dezăpezire/întreținere, se modernizează stațiile de autobuz și se extinde transportul public județean; se pregătesc stații de încărcare EV și puncte de alimentare clasice.

Rețea comunală de apă (surse–tratare–distribuție) și canalizare separativă cu stație de epurare modulară; extindere gaze în zonele compacte și viitoarele arii economice. Iluminat public LED cu telegestiune; parc fotovoltaic (și, unde e cazul, eolian) pentru consum instituțional. Se

extinde supravegherea video, se instituie colectarea separată (inclusiv platformă pentru deșeuri din construcții) și se operaționalizează servicii publice de interes local.

Mediu. Sistem integrat de deșeuri corelat cu infrastructura județeană; îndiguiiri pe sectoarele vulnerabile ale Someșului și rețele pluviale cu bazine de retenție. Împăduriri pe terenuri degradate, lucrări de îmbunătățiri funciare (regularizări, drenaje, benzi anti-erozionale). Se amenajează parcuri și trasee turistice (Drumul Maramureșului) și se valorifică lunca Someșului ca coridor verde–albastru pietonal–velo.

Reabilitarea căminelor culturale, a școlilor și grădinițelor; construire grădiniță cu program prelungit și creșă. Amenajarea centrelor civice, spațiilor de recreere și a locurilor de joacă în fiecare sat; reabilitarea capelilor. Se asigură servicii bancare (unități/bancomate) și acces universal pentru persoane cu dizabilități în clădirile publice modernizate.

Zonă de activități lângă nodul VO/DN1C, cu utilități la limită de parcelă și acces controlat pentru trafic greu; reconversie brownfield (Ilba, Handalu Ilbei) către producție ușoară/makerspace. Incubator de afaceri și centru de consultanță; piață agroalimentară, centru de colectare–depozitare la rece–procesare (legume, fructe, lapte). Diversificare prin agropensiuni, artizanat/confecții metalice, brutărie, păstrăvărie/pescării și un calendar de evenimente (ex. festival al vinului); servicii suport (notariat, topografie, agenție imobiliară).

Centru de îngrijire pentru vârstnici și persoane cu dizabilități; reabilitarea și dotarea dispensarului și a punctelor sanitare, asigurând personal. Cabinet psihologic pentru elevi și club al pensionarilor; eficientizarea asistenței sociale pentru servicii proactive la domiciliu.

Fazare. (i) intervenții rapide: siguranță rutieră, asfaltări, rigole, LED, colectare separată; (ii) infrastructură majoră: apă–canal–epurare, îndiguiiri, utilități zone economice, parcuri/centre civice; (iii) consolidare: incubator, agri-food, turism local, servicii sociale. Coordonare strânsă cu varianta de ocolire Baia Mare pentru a transforma investițiile într-un lanț coerent: mobilitate sigură → utilități complete → mediu curat → economie diversificată → servicii publice de calitate.

3.4.5. Priorități investiționale, etapizare și mecanisme de implementare

Transformarea conceptului obiectiv de dezvoltare într-un set coerent de proiecte presupune prioritizare, etapizare și mecanisme clare de implementare. Secțiunea de față corelează direcțiile pe UTR (L1/L2/L3, M1/M2) și Programul de dezvoltare pe domenii (preluat din Strategie) cu instrumentele urbanistice și instituționale necesare.

- Principii de prioritizare
 - Calitatea vieții în nucleele L1 – intervenții rapide asupra spațiilor publice, mobilității pietonale/velo și dotărilor de proximitate.
 - Condiționalitatea utilităților – noile dezvoltări (în special L2) se autorizează numai corelate cu capacitatea rețelelor și cu accesul ierarhizat.
 - Protecție și valoare pentru peisaj – în L3 și pe coridoarele verzi, investițiile sunt orientate spre amenajări cu impact redus și către creșterea rezilienței.
 - Economie locală curată, aproape de coridorul principal – M1 se dezvoltă controlat (acces, protecții, integrare peisageră), pentru a susține ocuparea fără a degrada mediul și fronturile.
 - Turism de proximitate – M2 se structurează în micro-poli ușor accesibili, cu tipologii compatibile și trasee tematice legate de rețeaua verde–albastră.
- Etapizare orientativă (programare pe orizonturi)
 - Scurt termen – proiecte „câștig rapid”: modernizarea spațiilor publice din L1, trotuare continue, siguranță rutieră, stații de transport public, trasee velo pe segmente-cheie; pregătirea documentațiilor (PUZ-uri prioritare pentru L2/M1/M2), inventarul terenurilor publice centrale și demararea lucrărilor tehnico–edilitare critice.
 - Mediu termen – extinderi de rețele și creșterea capacităților, modernizarea drumurilor comunale ierarhizate, piețe locale și centre de colectare, amenajări de parcaje integrate, primele amenajări în M2 (puncte de belvedere, trasee tematice), perdele verzi și lucrări de reducere a riscurilor.
 - Lung termen – proiecte structurante: consolidarea completă a coridorului economic M1 (inclusiv profiluri rutiere multimodale), materializarea coridorului verde strategic, lucrări majore de protecție împotriva riscurilor naturale, completarea rețelei de dotări publice la nivel de rang.

Etapele se deschid condiționat (ex.: nu se trece la extinderi rezidențiale dacă rețelele și accesul nu sunt operaționale; investițiile din M1/M2 se programează odată cu lucrările de acces, utilități și măsurile de protecție).

- Mecanisme urbanistice și instituționale

- PUZ-uri prioritare pentru L2 (lotizări coerente, rețea stradală și utilități), pentru M1 (organizare incinte, protecții, accese controlate) și pentru M2 (tipologii admise, regim de ocupare, parări la intrare).
- Regulamentul Local de Urbanism – aplicat unitar, cu condiții explicite privind retrageri, Rh/POT/CUT, tipologii, protecții, coridoare verzi, publicitate vizuală; în zonele sensibile se utilizează formulări standard pentru avize și descărcare arheologică.
- Servituți și rezervații de utilitate publică pentru culoare de infrastructură, spații verzi și trasee velo; corelare cu actele cadastrale.
- Acorduri inter-instituționale (UAT – Consiliul Județean – operatori de utilități – administratori drumuri – autorități de mediu/patrimoniu) pentru calendar comun de avizare și execuție.
- Parteneriate public–privat pentru piețe locale, centre de colectare, spații de servicii și micro-poli turistice; clauze de întreținere și performanță.
- Finanțare și programare bugetară
 - Surse publice: buget local și județean, programe naționale, fonduri europene multianuale, instrumente financiare pentru eficiență energetică și mediu.
 - Surse private: investiții directe în M1/M2, dezvoltări imobiliare condiționate de utilități și de spații publice; scheme de stimulente pentru renovări și eficiență energetică.
 - Pachete de proiecte: gruparea intervențiilor în proiecte integratoare (ex.: „L1 – spații publice & mobilitate”, „Coridor M1 – acces & utilități”, „M2 – trasee & noduri turistice”, „Structură verde–albastră & reziliență”), pentru a facilita finanțarea etapizată.
- Monitorizare, indicatori și ajustare
 - Indicatori de implementare: conectivitate (lungime trotuare/piste realizate), accesibilitate la utilități, suprafețe amenajate în coridorul verde, capacități educaționale/sanitare, investiții atrase în M1/M2, număr de inițiative antreprenoriale locale, calitatea spațiilor publice.
 - Calendar de raportare: revizuire anuală a portofoliului de proiecte; ajustări ale etapizării în funcție de performanță, finanțare și capacitate administrativă.
 - Transparență și co-participare: informare publică, consultări tematice cu mediul de afaceri și operatorii de utilități, ghiduri ușor de utilizat pentru investitori și proprietari.
- Gestionarea riscurilor

- Riscuri de finanțare – se creează variante de etapizare și proiecte „câștig rapid” pentru a nu bloca dinamica locală.
- Capacitate administrativă – unitate de implementare la nivelul UAT, asistență tehnică și standarde pentru documentații.
- Riscuri de mediu și patrimoniu – planificare preventivă (coridoare verzi, perdele de protecție, lucrări de apărare), avizare coordonată și condiții clare în RLU și PUZ.
- Riscuri juridice/cadastrale – clarificări de proprietate și constituirea servituților înaintea licitațiilor de execuție.

Prin corelarea diagnosticului urban–rural, a conceptului spațial, a direcțiilor pe UTR, a programului pe domenii și a mecanismelor de implementare, capitolul 3.4 transformă strategia într-un cadru operațional: dezvoltări etapizate și condiționate de utilități, protecția arealelor sensibile și coridoare verzi, consolidarea nucleelor de sat și activarea coridorului economic, respectiv tipologii compatibile pentru turism și agrement. Reglementările RLU și piesele desenate asigură aplicarea unitară la nivel de UTR, iar monitorizarea pe indicatori permite ajustarea în timp a etapizării și a portofoliului de proiecte. În această configurație, capitolul soluționează cerința pct. 14 din adresa MDLPA, demonstrând că strategia este fundamentată pe caracteristicile urban–rurale și conduce la un concept obiectiv de dezvoltare.

3.4.5. Prognoză demografică și economică

3.4.5.1. Premise și metodologie

Baza de calcul utilizată este anul 2024, cu o populație rezidentă de 4.536 locuitori și aproximativ 1.745 locuințe ($\approx 2,6$ persoane/locuință). Evoluția demografică din ultimul deceniu (2014–2024) indică o tendință de creștere lentă, dar constantă, populația crescând cu circa 9%. Acest trend reflectă poziționarea strategică a comunei Cicârlău în coridorul E58/DN1C și pe magistrala CF 400, proximitatea de municipiul Baia Mare, precum și dinamica recentă în modernizarea infrastructurii edilitare.

Pornind de la această bază, sunt evaluate trei scenarii de creștere netă a populației:

- Scenariul de stabilizare – creștere anuală medie de +0,3%, reflectând o migrație netă scăzută și o creștere naturală redusă;
- Scenariul moderat – creștere anuală medie de +0,8%, considerat scenariul-țintă realist pentru PUG, bazat pe extinderea infrastructurii de apă-canal, consolidarea conexiunilor rutiere și diversificarea economică locală;

- Scenariul accelerat – creștere anuală medie de +1,5%, presupunând investiții semnificative în platforme economice, locuințe și servicii publice.

Pentru gospodării, se prevede o scădere treptată a mărimii medii la 2,5 persoane/locuință în 2035 și 2,4 persoane/locuință în 2045, în linie cu tendințele naționale. Țintele pentru locuri de muncă în UAT sunt calibrate pe profilul rural–periurban: 18–20 joburi/100 locuitori (stabilizare), 20–22 (moderată) și 22–25 (accelerată).

3.4.5.2. Rezultatele prognozei

Pe termen mediu (orizont 2035), comuna Cicârlău poate atinge o populație între 4.680 și 5.270 locuitori, în funcție de scenariul de dezvoltare. În scenariul moderat, populația prognozată este de ≈ 5.000 locuitori, ceea ce presupune un necesar de ≈ 260 locuințe noi față de 2024 și o creștere a cererii de locuri de muncă până la 1.000–1.100 joburi la nivel local. În scenariul accelerat, pragul poate depăși 5.270 locuitori, cu o cerere corespunzătoare mai mare pentru dotări publice, infrastructură și servicii.

Pe termen lung (orizont 2045), scenariul moderat indică o populație de ≈ 5.500 locuitori, cu un necesar total de ≈ 500 locuințe noi față de 2024. Scenariul accelerat proiectează peste 5.900 locuitori, ceea ce ar presupune ≈ 640 – 650 locuințe suplimentare și o țintă de 1.300–1.475 locuri de muncă în comună. În scenariul de stabilizare, creșterea ar fi mai lentă (≈ 4.670 locuitori în 2045), necesitând ≈ 250 locuințe noi și având un impact mai redus asupra echipării.

Recomandarea PUG este scenariul „moderată”: susține un echilibru fezabil între capacitatea de absorbție edilitară (apă–canal, rețele), ritmul de construire și diversificarea economică rezonabilă (rezervă de terenuri pentru activități, acces bun la E58/DN1C), fără a supra-dimensiona dotările de rang superior deja accesibile în Baia Mare.

Indicator	2035 – Stabilizare	2035 – Moderată	2035 – Accelerată	2045 – Stabilizare	2045 – Moderată	2045 – Accelerată
Populație estimată (loc.)	≈ 4.680	≈ 5.000	≈ 5.270	≈ 4.670	≈ 5.500	≈ 5.900
Locuințe totale	≈ 1.870	≈ 2.000	≈ 2.110	≈ 1.950	≈ 2.250	≈ 2.390
Locuințe vs. 2024	+ ~ 125	+ ~ 260	+ ~ 365	+ ~ 205	+ ~ 500	+ ~ 645
Țintă locuri de muncă în UAT	845–935	1.000–1.100	1.160–1.320	840–930	1.200–1.320	1.300–1.475

Tabel 6 Prognoza pe termen mediu și lung a populației și indicatori adiacenți

3.5. EVOLUȚIA POPULAȚIEI

În dinamica actuală a comunei Cicârlău, înțelegerea evoluției demografice este esențială pentru calibrarea deciziilor de urbanism, utilități și servicii publice. Analiza ultimului deceniu (2014–2024) arată un tablou cu două mișcări simultane: pe de o parte, îmbătrânirea lentă a structurii pe vârste și un spor natural preponderent negativ; pe de altă parte, stabilizarea și ușoara creștere a populației rezidente în anii recenți, susținute de migrația de proximitate (atractivitatea coridorului DN1C/E58, accesul feroviar pe Magistrala 400 și proximitatea de Baia Mare).

La nivel de mărime, Cicârlău înregistrează în 2024 o populație rezidentă de 4.536 locuitori ($\approx 60,5$ loc./km² raportat la 75 km²). În paralel, populația „după domiciliu” indică 3.041 locuitori ($\approx 40,6$ loc./km²), diferența dintre cele două registre semnalând că presiunea reală pe servicii și infrastructuri este mai apropiată de valoarea rezidentă, nu de evidențele de domiciliu. Din perspectiva structurii pe vârste, ponderea copiilor 0–14 ani a scăzut de la 16,25% (2014) la 14,70% (2024), iar ponderea vârstnicilor 65+ a crescut de la 11,58% la 13,98%. În consecință, rata de dependență demografică urcă de la 38,56% la 40,22%, iar indicele de îmbătrânire (65+/0–14) avansează de la 71,30% la 95,05% — semne clare ale maturizării demografice. Structura pe sexe rămâne echilibrată, cu ușoară prevalență feminină la vârste înaintate, ceea ce reclamă servicii sanitare și sociale adaptate.

Componenta naturală (nașteri/decedați) rămâne, în majoritatea anilor, negativă, cu un vârf al dezechilibrului în 2020 (context pandemic), urmat de o atenuare parțială în 2021–2022, fără revenire pe plus. Componenta migratorie a acționat însă ca amortizor: schimbările de reședință spre comunele periurbane ale Băii Mari, valorificarea accesului la DN1C/E58 și la calea ferată, împreună cu costurile locuirii mai accesibile, au adus intrări nete sau echilibru în anii recenți, suficient cât să stabilizeze efectivul și, pe finalul intervalului, să genereze o ușoară creștere a populației rezidente. Cu alte cuvinte, Cicârlău crește „funcțional” (rezidenți și navetiști), în timp ce creșterea naturală rămâne scăzută.

Aceste realități confirmă utilitatea prognozei demografice ca instrument de planificare: în proiectarea PUG au fost luate în calcul cele două abordări consacrate — tendențială (prelungirea tendințelor observate) și normativă (alinieri graduală la traiectorii demografice din spații mai dezvoltate) —, cu scenarii diferențiate de evoluție pe termen mediu (2035) și lung (2045), folosite apoi la dimensionarea dotărilor conform Legii nr. 350/2001 și Legii nr. 351/2001 (cap. 3.4.5 – Prognoză; cap. 3.12 – Necesare de echipamente).

În plan operațional, evoluția populației impune un pachet coerent de politici:

- sprijin pentru familii tinere (locuire accesibilă, grădiniță cu program prelungit/creșă, servicii de îngrijire copii);
- servicii medicale și sociale orientate spre vârstele înaintate (medicină de familie, recuperare, îngrijiri la domiciliu, centru de zi);
- diversificarea locurilor de muncă și formare profesională pentru a consolida migrația pozitivă de proximitate;
- calibrarea utilităților la populația efectiv rezidentă și la fluxurile diurne (navetă), nu doar la evidențele de domiciliu;
- mobilitate sigură și competitivă (conectarea ordonată la DN1C/E58 și la varianta de ocolire a Băii Mari, transport public cu frecvență rezonabilă, rute pietonale/velo).

Concluzie. Cicârlău se află într-o tranziție demografică moderată: îmbătrânirea structurală este vizibilă, dar migrația de proximitate și statutul de comună periurbană pe un coridor major de acces susțin stabilizarea și ușoara creștere a populației rezidente. În aceste condiții, programele de locuire, utilități, educație, sănătate și economie locală trebuie să mizeze pe atractivitate și calitatea vieții — premisele care pot transforma stabilizarea demografică într-o creștere sustenabilă în orizontul PUG.

3.6. ORGANIZAREA CIRCULAȚIEI

Poziția Cicârlăului pe axa DN1C/E58 și pe Magistrala CFR 400 îi conferă un profil de mobilitate periurban-regional: fluxurile de tranzit (Baia Mare-Seini-Satu Mare) traversează aceeași arie în care se desfășoară deplasările zilnice ale locuitorilor spre școală, servicii și locurile de muncă. Ținta PUG este clară: separarea tranzitului de traficul local, creșterea nivelului de siguranță rutieră, asigurarea accesului echitabil la echipamente publice și încurajarea deplasărilor pietonale și velo, fără a frâna dinamica economică a comunei.

În această logică, DN1C/E58 rămâne culoarul de tranzit cu regim de viteză și capacitate specifice, în timp ce conexiunile din interiorul UAT sunt reorganizate prin drumuri colectoare care preiau accesele din proprietăți și le descarcă în intersecții amenajate (benzi de stocaj, raze conforme, insule de calmare, treceri pietonale iluminate). Rețeaua comunală – DC 100 Cicârlău–Bârgău, DC 101 Cicârlău Vii–Cicârlău–Ilba (~6 km) și DC 102 Ilba–Handalu Ilbei (~7 km) – devine scheletul de legătură între sate și către DN/VO, cu profiluri modernizate (carosabil 6–6,5

m pe colectoare, trotuare 1,5–2,0 m, rigole închise, iluminat LED). Pe străzile locale, unde morfologia o permite, se asigură carosabil de 5,5–6,0 m, trotuar continuu (min. 1,5 m) pe cel puțin o latură, treceri înălțate în zona școlilor și tratamente antiderapante pe rampe (în special în Cicârlău și Handalu Ilbei).

Un rol strategic revine Variantei de ocolire a municipiului Baia Mare, al cărei traseu debutează în UAT Cicârlău. PUG rezervă coridorul și zonele tehnice aferente, propune conectarea nodului rutier prin colectoare bine dimensionate la DC-uri și instituie perdele verzi/ecrane fonoabsorbante către fronturile locuite, precum și rigole și bazine de retenție pentru a gestiona apele pluviale generate de noua infrastructură. Odată operațională, varianta preia o parte semnificativă a tranzitului greu, degajând intravilanul și făcând loc măsurilor de calmare și de îmbunătățire a calității vieții în interiorul satelor.

Mobilitatea cotidiană se sprijină pe transport public competitiv și previzibil. Stațiile de autobuz de pe DN și pe colectoare se standardizează (alveole, refugii, iluminat, informare), iar frecvențele se calibrează pe fluxurile reale de navetă către Baia Mare și Seini; pentru Handalu Ilbei este justificat un serviciu la cerere (microbuz) în orele de vârf. În paralel, se activează potențialul feroviar: la haltele CFR Cicârlău și Ilba se propun P+R/P+B (parcare auto/biciclete) și o corelare minimă a graficului de microbuz cu trenurile, însoțite de modernizarea trecerilor la nivel (bariere/semnalizare) și împrejmuiți punctuale pentru siguranță.

Pentru a echilibra conviețuirea dintre locuire și economie, circulația traficului greu și a utilajelor agricole este ordonată prin rute dedicate (drumuri de câmp/serviciu) și restricții de tonaj pe străzile sensibile, cu o platformă de staționare camioane la marginea DN-ului și platforme de încărcare pentru operatorii agricoli în afara zonelor rezidențiale. În interior, parcare se rezolvă prin spații publice în centrele civice și lângă echipamente (școală, dispensar, cămine culturale) și prin reguli clare pe străzile înguste (parcare pe o singură latură), iar proiectele noi respectă norme minime de parcaj și folosesc soluții „verzi” (pavaje permeabile, arbori de umbră).

Dimensiunea pietonal–velo trece din registrul de „opțiune” în cel de infrastructură de bază. Se realizează trotuare continue pe axele generator–atractor (școală–centru–servicii), cu „rute sigure la școală” (treceri înălțate, garduri de dirijare, iluminat), iar rețeaua velo propune o legătură Cicârlău–Ilba–Bârgău (benzi/piste în funcție de lățimi) conectată cu promenada Someșului – un coridor verde–albastru pietonal/velo care susține atât mobilitatea zilnică, cât și turismul local. Parcărilor pentru biciclete se amplasează sistematic la școli, primărie, dispensar și cămine culturale.

Siguranța rutieră este tratată ca temă de sănătate publică: „porți de intrare” în localitate pe DN (marcaje vibro, afișaje viteză), treceri iluminate în punctele cu risc, calmare în preajma unităților de învățământ, semnalizare verticală și orizontală unitară. Componenta de ITS și întreținere (iluminat LED cu telegestiune, numărătoare automate de trafic, supraveghere video în puncte critice, plan de iernare, programe anuale de reparații și marcaje) asigură funcționarea previzibilă a rețelei și permite decizii bazate pe date.

În ansamblu, organizarea circulației în Cicârlău trece de la o rețea „amestecată”, în care tranzitul concurează cu viața zilnică a satelor, la o rețea ierarhizată, sigură și bine conectată regional. Integrarea Variantei de ocolire a Băii Mari, modernizarea DC-urilor și a străzilor locale, transportul public mai confortabil, plus infrastructura pietonal-velo și măsurile de management al traficului greu creează cadrul pentru o mobilitate civilizată, adaptată scenariului de creștere moderată al PUG și ambiției comunei de a rămâne conectată, atractivă și sănătoasă.

Asupra căilor de comunicație feroviară, prin PUG nu se propun trasee de străzi noi sau modernizări de străzi existente care să intersecteze calea ferată.

Traseul căii ferate nu intersectează noua limită de Intravilan. Clădirile haltei Cicârlău și Haltei Ilba precum și restul clădirilor și construcțiilor tehnice care deservește calea ferată și care se află în intravilanul existent se păstrează în Intravilanul propus. Suprafața din Intravilan destinată funcțiunii căilor de comunicație feroviară și obiective aferente însumează 3.17 ha.

3.7. INTRAVILAN PROPUS. ZONIFICARE FUNCȚIONALĂ. BILANȚ TERITORIAL

În cadrul Planului Urbanistic General s-au stabilit suprafețele de teren care alături de cele existente vor forma noul intravilan. Extinderile propuse au fost făcute de comun acord cu autoritățile locale ca urmare a cererii de terenuri pentru dezvoltarea activităților productive, industriale și agrozootehnice, a serviciilor, sectorului de locuințe și turistic. De asemenea, s-au scos din intravilan suprafețele de teren unde nu sunt prevăzute extinderi.

Suprafața cuprinsă în noul intravilan este de 1011,71 ha (Comuna Cicârlău – cu cele patru sate aparținătoare), aceasta fiind cu 139,15 ha mai mare decât cea actuală.

Modificarea intravilanului este o consecință a corelării intravilanului existent cu situația actuală a zonei construite și a perspectivelor de dezvoltare.

Extinderea intravilanului a avut în vedere următoarele obiective:

- Respectarea prevederilor legale în vigoare;
- Respectarea documentațiilor de amenajare a teritoriului privind gestiunea rațională a resursei funciare;
- Necesitatea unei dezvoltări urbanistice controlate, coerente și durabile, care asigură calitatea vieții;
- Viabilitatea și fezabilitatea extinderii rețelei stradale și a rețelei de infrastructură edilitară pentru zonele noi, prin prisma analizei cost-beneficiu asupra investițiilor din bugetul public;
- Necesitatea concentrării investițiilor de dezvoltare în zone din interiorul intravilanului actual, astăzi părăsite sau utilizate inadecvat, cu avantajul economic al pre-existenței echipărilor edilitare și al acceselor stradale asigurate;
- Necesitatea asigurării de terenuri exploatabile agricol în vederea susținerii economiei agrare;
- Necesitatea protejării cadrului natural, ca susținător al calității ecologice;
- Necesitatea asigurării calității vieții pentru cetățeni, prin rezervarea suprafețelor necesare pentru realizarea arterelor de trafic, a infrastructurii edilitare, a dotărilor și echipamentelor publice (sănătate, învățământ, spații verzi, sport, etc);
- Valorificarea, conservarea și protejarea fondului construit valoros și a peisajului cultural ca factor al dezvoltării și al identității teritoriale.

Față de situația existentă a intravilanului și a zonificării, se propun următoarele modificări:

- Mărirea intravilanului pentru extinderea zonelor de locuit
- Dezvoltarea sectorului pentru turism și agrement.
- Dezvoltarea zonei de producție și servicii

Repartiția teritoriului în intravilanul propus, în comparație cu cel existent la nivel de comună:

BILANȚ CENTRALIZATOR INTRAVILAN					
INTRAVILAN EXISTENT		INTRAVILAN PROPUȘ			
Suprafață (ha)	% din total intravilan UAT	Ind. trup	Denumire trup	Suprafață (ha)	% din total intravilan UAT
01. Reședința de comună Cicârlău					
594.65	68.15%	A1	Trup principal de intravilan	602.23	59.53%
		A2	Trup secundar de intravilan	9.34	0.92%
		A3	Trup secundar de intravilan	0.85	0.08%
		TOTAL suprafață intravilan propus sat		612.42	60.53%
02. Sat Bârgău					
81.86	9.38%	B1	Trup principal de intravilan	83.28	8.23%
		B2	Trup secundar de intravilan	6.47	0.64%
		B3	Trup secundar de intravilan	17.97	1.78%
		B4	Trup secundar de intravilan	47.00	4.65%
		B5	Trup secundar de intravilan	3.25	0.32%
		B6	Trup secundar de intravilan	10.53	1.04%
		B7	Trup secundar de intravilan	1.35	0.13%
TOTAL suprafață intravilan propus sat		169.85	16.79%		
03. Sat Ilba					
134.19	15.38%	C1	Trup principal de intravilan	153.82	15.20%
		C2	Trup secundar de intravilan	5.36	0.53%
		C3	Trup secundar de intravilan	0.49	0.05%
		C4	Trup secundar de intravilan	0.14	0.01%
		C5	Trup secundar de intravilan	0.22	0.02%
		C6	Trup secundar de intravilan	1.59	0.16%
		C7	Trup secundar de intravilan	0.80	0.08%
		C8	Trup secundar de intravilan	2.09	0.21%
		C9	Trup secundar de intravilan	3.30	0.33%
TOTAL suprafață intravilan propus sat		167.81	16.59%		
04. Sat Handalu Ilbei					
61.86	7.09%	D1	Trup principal de intravilan	61.42	6.07%
		D2	Trup secundar de intravilan	0.21	0.02%
		TOTAL suprafață intravilan propus sat		61.63	6.09%
TOTAL SUPRAFAȚĂ				TOTAL SUPRAFAȚĂ	
872.56				1011.71	

1. Sat reședință de comună – Cicârlău:

Repartiția pe trupuri:

BILANȚ TERITORIAL AL TRUPURILOR DE INTRAVILAN – reședința de comună Cicârlău	
Trupuri intravilan propus	Suprafață propusă (ha)
A1 – TRUP PRINCIPAL DE INTRAVILAN	602.23
A2 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	9.34
A3 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	0.85
TOTAL	612.42

Repartiția pe zone funcționale:

BILANȚUL TERITORIAL AL SITUAȚIEI PROPUSE – reședința de comună Cicârlău				
ZONE FUNCȚIONALE	Situația existentă cf. PUG existent		Situația propusă	
	ha	%	ha	%
ZONĂ LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE	419.27	70.51%	437.59	71.45%
ZONĂ INSTITUȚII PUBLICE ȘI SERVICII	4.72	0.79%	9.08	1.48%
ZONĂ UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DE DEPOZITARE	56.96	9.58%	8.96	1.46%
ZONĂ UNITĂȚI AGROZOOTECHE	0.00	0.00%	0.00	0.00%
ZONĂ MIXTĂ	58.29	9.80%	106.17	17.34%
ZONĂ SPAȚII VERZI, SPORT ȘI AGREMENT	12.01	2.02%	9.26	1.51%
ZONĂ GOSPODĂRII COMUNALE	1.77	0.30%	1.72	0.28%
ZONĂ ECHIPARE TEHNICO-EDILITARĂ	0.00	0.00%	0.35	0.06%
ZONĂ CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORTURI	39.72	6.68%	37.38	6.10%
CĂI DE COMUNICAȚIE RUTIERĂ ȘI AMENAJĂRI AFERENTE	34.66	5.83%	35.72	5.83%
CĂI DE COMUNICAȚIE FERROVIARĂ ȘI AMENAJĂRI AFERENTE	5.06	0.85%	1.66	0.27%
ZONĂ CU DESTINAȚIE SPECIALĂ	1.91	0.32%	1.91	0.31%
TERENURI AGRICOLE	0.00	0.00%	0.00	0.00%
ZONĂ AFLATĂ PERMANENT SUB APE	0.00	0.00%	0.00	0.00%
TOTAL	594.65	100.00%	612.42	100.00%

2.Bârgău

Repartiția pe trupuri:

BILANȚ TERITORIAL AL TRUPURILOR DE INTRAVILAN – sat Bârgău	
Trupuri intravilan propus	Suprafață propusă (ha)
B1 – TRUP PRINCIPAL DE INTRAVILAN	83.26
B2 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	6.51
B3 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	17.97
B4 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	47.47
B5 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	3.25
B6 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	10.53
B7 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	0.86
TOTAL	169.85

Repartiția pe zone funcționale:

BILANȚUL TERITORIAL AL SITUAȚIEI PROPUSE – sat Bârgău				
ZONE FUNCȚIONALE	Situația existentă		Situația propusă	
	ha	%	ha	%
ZONĂ LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE	43.05	52.59%	70.43	41.47%
ZONĂ INSTITUȚII PUBLICE ȘI SERVICII	0.27	0.33%	0.27	0.16%
ZONĂ UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DE DEPOZITARE	1.89	2.31%	9.57	5.63%
ZONĂ UNITĂȚI AGROZOOTECHE	32.43	39.62%	35.29	20.78%
ZONĂ MIXTĂ	0.00	0.00%	36.60	21.55%
ZONĂ SPAȚII VERZI, SPORT ȘI AGREMENT	0.00	0.00%	0.00	0.00%
ZONĂ GOSPODĂRII COMUNALE	0.41	0.50%	0.83	0.49%
ZONĂ ECHIPARE TEHNICO-EDILITARĂ	0.35	0.43%	1.38	0.81%
ZONĂ CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORTURI	3.46	4.23%	5.81	3.42%
CĂI DE COMUNICAȚIE RUTIERĂ ȘI AMENAJĂRI AFERENTE	3.45	4.21%	5.80	3.41%
CĂI DE COMUNICAȚIE FERROVIARĂ ȘI AMENAJĂRI AFERENTE	0.01	0.01%	0.01	0.01%
ZONĂ CU DESTINAȚIE SPECIALĂ	0.00	0.00%	0.00	0.00%
TERENURI AGRICOLE	0.00	0.00%	0.00	0.00%
ZONĂ AFLATĂ PERMANENT SUB APE	0.00	0.00%	9.67	5.69%
TOTAL	81.86	100.00%	169.85	100.00%

3. Ilba

Repartiția pe trupuri:

BILANȚ TERITORIAL AL TRUPURILOR DE INTRAVILAN – sat Ilba	
Trupuri intravilan propus	Suprafață propusă (ha)
C1 – TRUP PRINCIPAL DE INTRAVILAN	153.81
C2 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	5.36
C3 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	0.48
C4 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	0.14
C5 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	0.22
C6 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	1.59
C7 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	0.80
C8 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	2.09
C9 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	3.32
TOTAL	167.81

Repartiția pe zone funcționale:

BILANȚUL TERITORIAL AL SITUAȚIEI PROPUSE – Ilba				
ZONE FUNCȚIONALE	Situația existentă		Situația propusă	
	ha	%	ha	%
ZONĂ LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE	103.30	76.98%	118.40	70.56%
ZONĂ INSTITUȚII PUBLICE ȘI SERVICII	5.37	4.00%	5.32	3.17%
ZONĂ UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DE DEPOZITARE	8.90	6.63%	9.94	5.92%
ZONĂ UNITĂȚI AGROZOOtehNICE	0.00	0.00%	0.22	0.13%
ZONĂ MIXTĂ	0.87	0.65%	14.80	8.82%
ZONĂ SPAȚII VERZI, SPORT ȘI AGREMENT	0.27	0.20%	2.61	1.56%
ZONĂ GOSPODĂRII COMUNALE	1.02	0.76%	1.50	0.89%
ZONĂ ECHIPARE TEHNICO-EDILITARĂ	0.35	0.26%	0.35	0.21%
ZONĂ CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORTURI	14.11	10.51%	14.65	8.73%
CĂI DE COMUNICAȚIE RUTIERĂ ȘI AMENAJĂRI AFERENTE	12.28	9.15%	13.15	7.84%
CĂI DE COMUNICAȚIE FERROVIARĂ ȘI AMENAJĂRI AFERENTE	1.83	1.36%	1.50	0.89%
ZONĂ CU DESTINAȚIE SPECIALĂ	0.00	0.00%	0.00	0.00%
TERENURI AGRICOLE	0.00	0.00%	0.00	0.00%
ZONĂ AFLATĂ PERMANENT SUB APE	0.00	0.00%	0.02	0.01%
TOTAL	134.19	100.00%	167.81	100.00%

4. Handalu Ilbei

Repartiția pe trupuri

BILANȚ TERITORIAL AL TRUPURILOR DE INTRAVILAN – Handalu Ilbei	
Trupuri intravilan propus	Suprafață propusă (ha)
D1 – TRUP PRINCIPAL DE INTRAVILAN	61.37
D2 – TRUP SECUNDAR DE INTRAVILAN	0.26
TOTAL	61.63

Repartiția pe zone funcționale:

BILANȚUL TERITORIAL AL SITUAȚIEI PROPUSE – Handalu Ilbei				
ZONE FUNCȚIONALE	Situația existentă		Situația propusă	
	ha	%	ha	%
ZONĂ LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE	51.34	82.99%	46.72	75.81%
ZONĂ INSTITUȚII PUBLICE ȘI SERVICII	0.59	0.95%	1.38	2.24%
ZONĂ UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DE DEPOZITARE	1.23	1.99%	3.71	6.02%
ZONĂ UNITĂȚI AGROZOOTECNICE	0.00	0.00%	0.00	0.00%
ZONĂ MIXTĂ	0.00	0.00%	0.00	0.00%
ZONĂ SPAȚII VERZI, SPORT ȘI AGREMENT	0.00	0.00%	1.37	2.22%
ZONĂ GOSPODĂRII COMUNALE	1.15	1.86%	1.15	1.87%
ZONĂ ECHIPARE TEHNICO-EDILITARĂ	1.99	3.22%	1.63	2.64%
ZONĂ CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORTURI	5.56	8.99%	5.67	9.20%
CĂI DE COMUNICAȚIE RUTIERĂ ȘI AMENAJĂRI AFERENTE	5.56	8.99%	5.67	9.20%
CĂI DE COMUNICAȚIE FERVIARĂ ȘI AMENAJĂRI AFERENTE	0.00	0.00%	0.00	0.00%
ZONĂ CU DESTINAȚIE SPECIALĂ	0.00	0.00%	0.00	0.00%
TERENURI AGRICOLE	0.00	0.00%	0.00	0.00%
ZONĂ AFLATĂ PERMANENT SUB APE	0.00	0.00%	0.00	0.00%
TOTAL	61.86	100.00%	61.63	100.00%

3.8. MĂSURI ÎN ZONELE CU RISCURI NATURALE

Zone inundabile:

Cicârlău este integrat în bazinul Someș, pe sectorul inferior al râului, cu intravilan și terenuri agricole întinse pe lunca și terasele joase. Rețeaua locală – Valea Mare/Valea Cicârlăului și Tăuașul („Valea Nistrului”), cu afluenți precum Valea Negruții și Pârâul Runcului – descarcă în Someș pe un fond morfologic cu pantă mică și meandrare accentuată. Această configurație favorizează revărsările, eroziunile de mal și înmlăștinările în microdepresiuni, fenomen confirmat de istoricul hidrologic: evenimentul din 13–15 mai 1970 a depășit cu mult cota de inundație la postul Cicârlău ($\approx 8,17$ m față de 4 m prag), cu debite de ordinul miilor m^3/s . La scară mică, ploi convective de vară-toamnă produc frecvent băltiri și refulări pe văile locale.

În logica PMRI – ABA Someș–Tisa (ciclul 2021–2027), riscul rezultă din hazardul (probabilitatea depășirii debitelor maxime – ex. 10%, 1%, 0,1%) combinat cu vulnerabilitatea (locuire, infrastructuri, activități economice situate în luncă). Pentru teritoriul Cicârlăului, PMRI nu inventariază lucrări existente de apărare; în consecință, PUG propune îndiguirea integrală a malului drept al Someșului, pe sectorul de frontieră al comunei, ca măsură structurală de reducere a frecvenței inundărilor curente asupra intravilanului și terenurilor agricole.

Această intervenție trebuie dimensionată și autorizată strict pe baza studiilor hidrologic–hidraulice avizate de ABA Someș–Tisa, pentru probabilități de depășire adecvate (uzual HQ100/HQ1000), și corelată cu un set de măsuri complementare, pentru a evita transferul riscului:

- Secțiuni hidraulice asigurate la poduri și podețe, cu recalibrări acolo unde apar constrângeri/colmateri; guri de deversare în Someș prevăzute cu clapete antireflux și bazine de retenție pentru pluviale.
- Drum de întreținere pe coronamentul digului, apărări de mal în punctele cu eroziune activă, parapete pe sectoarele expuse.
- Pasaje dedicate pentru văile laterale (Valea Mare, Tăuașul) astfel încât viiturile locale să nu fie blocate sau împinse în amonte.
- Reguli urbanistice în albie/albie majoră: respectarea hărților de hazard/risc (HHRI/PMRI); interdicții de construire în zonele cu probabilitate mare (ex. $P=10\%$); în HQ100 (1%) doar investiții admise prin lege, cu măsuri constructive speciale și avize.
- Măsuri non-structurale: întreținerea benzii ripariene, disciplină la traversări, sisteme de avertizare timpurie și plan local de intervenție (ISU/UAT).

Factorii care amplifică riscul în Cicârlău – panta mică, meandrarea Someșului, remuuri la confluențele cu văile locale, nivel freatic ridicat în luncă (1–3 m, până la 0,5–1 m în microdepresiuni), secțiuni constrânse (poduri/podețe, terasări), precum și ploi scurte, intense asociate schimbărilor climatice – impun ca îndiguirea să fie văzută nu ca un panaceu, ci ca piesă centrală într-un pachet integrat. Chiar și cu diguri, riscul rezidual nu dispare (viituri excepționale, remuuri, colmatări) și trebuie gestionat prin operare și mentenanță (inspecții periodice, descolmatări, vegetație controlată) și prin reglementări urbanistice clare în luncă.

Avizarea și etapizarea sunt parte integrantă a organizării urbanistice: în perimetrele cu risc autorizațiile se emit numai pe baza avizului Sistemului de Gospodărire a Apelor/ABA Someș–Tisa și ISU; orice intervenție în albie/albie majoră necesită aviz/autorizație de gospodărire a apelor. Extinderile de intravilan în proximitatea Someșului și a văilor locale se condiționează de realizarea, recepția și punerea în funcțiune a lucrărilor de apărare și de actualizarea avizelor; în sectoarele cu posibile suprapuneri cu arii naturale (Natura 2000), este obligatoriu și avizul administratorului.

Concluzie. Cicârlău rămâne expus riscurilor inerente unei lunci de râu major; lipsa lucrărilor existente inventariate în PMRI justifică propunerea PUG de îndiguire a malului drept pe întreg sectorul UAT. Eficiența acestuia depinde de dimensionarea corectă, de corelarea cu drenajul pluvial și văile laterale, de păstrarea culoarelor de scurgere și de respectarea servituților de apă. Soluția optimă este una integrată: lucrări structurale + măsuri non-structurale, aliniate PMRI/HHRI

și implementate coordonat cu ABA Someș–Tisa, pentru a proteja intravilanul, terenurile agricole și infrastructurile, fără a transfera hazardul în amonte sau în aval.

Zone cu alunecări de teren:

Diagnosticul pentru comuna Cicârlău se fundamentează pe „Macrozonarea teritoriului din punct de vedere al riscului la alunecări de teren” (GEOTEC SA, 1998), studiu-suport al PATN – Secțiunea V (Zone de risc natural), corelat cu observațiile de teren și particularitățile locale. Morfologia combină lunca și terasele joase ale Someșului, glacisuri și conuri de dejecție la contactul cu piemontul, respectiv versanți colinari care preiau prelungirile masivelor vulcanice (Igniș). În acest cadru, hazardul geomorfologic apare în trei ipostaze recurente, diferențiate prin pantă, litologie și regimul apelor subterane, iar riscul rezultă din suprapunerea hazardului cu vulnerabilitatea (locuire pe talazul inferior al versanților, infrastructuri pe talveg, istoricul exploatărilor miniere la Ilba și Handalu Ilbei).

PUG instituie o zonare de risc cu condiționări geotehnice: (i) studii geotehnice și stabilitate la nivel de amplasament pentru orice investiție pe versanți sau în proximitatea talvegurilor; (ii) interdicții/limitări de construire în corpuri active de alunecare, pe cornișe, în proximitatea ravenelor și pe traseele de dren natural; (iii) protecția piciorului de versant în zonele cu eroziune laterală a talvegului; (iv) studii specializate și avize ale autorităților competente (ANRM pentru perimetre miniere; Ocolul Silvic pentru funcțiuni forestiere) în arealele cu subsidență potențială. În mod particular, trasarea drumurilor trebuie să evite talvegurile active, iar rețelele îngropate să fie însoțite de drenaje și căminări de vizitare pentru control.

Măsuri structurale și non-structurale recomandate.

- Gospodărirea apelor pe versanți: rigole pereate/șanțuri colectoare, drenuri longitudinale și transversale, bazine de disipare, controlul scurgerilor pluviale din incinte și de pe platforme.
- Stabilizări adaptate: terasări cu bermă, șanțuri bermă, ziduri de sprijin/gabioane unde pantele și traficul o cer, împăduriri/îmierbări direcționate (specii cu sistem radicular profund), perdele de protecție în zona piciorului de versant.
- Controlul folosințelor: limitarea defrișărilor, interzicerea lucrărilor care fragilizează versantul (tăieri de pantă, săpături de picior), interdicție pentru depozite de material la coronament; agricultură pe curbe de nivel și lucrări minime ale solului.

- Perimetre miniere: inventarierea golurilor, închidere ecologică, injectări/umpleri acolo unde e cazul, perimetrare și monitorizare; corelare cu circuitele de drenaj pentru a preveni spălări și goliri.
- Monitorizare: repere topografice simple pentru urmărirea deformațiilor, măsurători periodice ale nivelului freatic, inspecții după episoade pluviale intense; proceduri de intervenție rapidă (colmatare ravene, deviere temporară a scurgerilor).

Documentațiile de urbanism și de autorizare se avizează în funcție de amplasament: Sistemul de Gospodărire a Apelor/ABA Someș–Tisa pentru lucrări ce ating scurgerile de suprafață, ANRM pentru arealele miniere, Ocolul Silvic pentru intervenții în fond forestier, ISU pentru protecția civilă; acolo unde se suprapun arii naturale protejate, este necesar avizul administratorului.

Cicârlău prezintă un hazard geomorfologic variabil – de la eroziuni superficiale pe pante colinare și reactivări ale alunecărilor vechi pe talazul piemontan, la prăbușiri/tasări în perimetre miniere. Riscul devine semnificativ acolo unde vulnerabilitatea este ridicată (locuire pe versanți, drumuri pe talveg, rețele îngropate, galerii abandonate). PUG răspunde prin zonare de risc, condiționări geotehnice, măsuri de gospodărire a apelor și stabilizări adaptate, astfel încât noile dezvoltări să nu reactiveze instabilități, iar lucrările publice (drumuri, rețele, îndiguiuri) să fie proiectate fără a transfera hazardul către alte sectoare. Gestionarea integrată – proiectare prudentă, întreținere, monitorizare – este cheia rezilienței locale și a siguranței investițiilor pe termen lung.

3.9. DEZVOLTARERA ECHIPĂRII EDILITARE

3.9.1. Gospodărirea apelor

Gospodărirea apelor în Cicârlău vizează prioritar apele pluviale și apărarea împotriva inundațiilor, în corelare cu reglementările ABA Someș–Tisa. În intravilan se aplică sistem pluvial separat: rigole pereate/șanțuri colectoare, guri de deversare cu clapetă anti-refulare către Someș și văile locale (Valea Mare, Tăuașul), plus bazine de retenție/detenție la capetele de bazin și în zonele noi de dezvoltare pentru a tăia vârfulurile de viitură urbană și a limita colmatarea.

Măsurile pluviale se corelează cu lucrările de apărare de mal și cu îndiguierea malului drept al Someșului propusă prin PUG, asigurând secțiunile hidraulice la poduri/podețe, coridoarele de

scurgere la confluențe și protecții locale în sectoarele cu eroziune activă. Se instituie program de întreținere (descolmatare periodică, toaletare vegetație ripariană, curățarea gurilor de evacuare) și se recomandă monitorizare (puncte de observație, avertizare timpurie) pentru gestionarea riscului rezidual.

Se promovează soluții verzi–albastre: șanțuri înierbate, rigole infiltrante, pavaje permeabile, perdele verzi de-a lungul traseelor de scurgere și micro-retenții pe terenurile agricole. Toate dezvoltările noi vor integra managementul la sursă (preluarea pe parcelă a primului val de ploi, întârziere/control debit evacuat) și vor respecta HHRI/PMRI, servituțile de apă și interdicțiile de construire în albie/albie majoră, astfel încât protecția intravilanului să fie obținută fără transfer de hazard în amonte sau aval.

3.9.2 Alimentare cu apă

Comuna se află în tranziție de la soluții individuale (fântâni, puțuri, izvoare de coastă) la un sistem public unitar, cu rețea de distribuție separată de pluvial și operare modernă. Vulnerabilitățile actuale sunt rețelele vechi și microcaptările subdimensionate, care vor fi fie reabilite, fie înlocuite odată cu conectarea consumatorilor la noile trasee.

Soluția tehnică propusă urmărește extinderea rețelei în toate satele, organizarea pe zone de presiune, instalarea de hidranți pentru incendiu, cămine de vane pentru sectorizare și, acolo unde e necesar, stații de pompare pentru străzile în rampă. Se instituie perimetre de protecție sanitară pentru captări/foraje, se trece la contorizare la distanță și monitorizare continuă a calității apei, iar exploatarea se bazează pe telemetrie/SCADA, reducerea pierderilor și planuri de întreținere periodică.

Prioritar, se rezolvă punerea în siguranță a surselor existente, aducerea rețelelor istorice la standard și etapizarea lucrărilor astfel încât fiecare fază să asigure continuitatea alimentării și rezerva de incendiu, cu avizele sanitare și de gospodărire a apelor conforme.

3.9.3 Canalizarea apelor uzate

Direcția comună este realizarea unui sistem separativ pentru apele uzate menajere, dimensionat etapizat pe localități și corelat cu orizonturile PUG. Se prioritizează gravitația, cu stații de pompare doar unde relieful o impune, cămine etanșe și conducte cu etanșeitate ridicată pentru a limita infiltrațiile (I/I). Descărcarea se face în stație(e) de epurare cu trepte mecanic–

biologice și tratare nămol, în vederea conformării la normele în vigoare; utilizatorii economici cu încărcări specifice vor asigura pretratare la sursă (ex. separatoare grăsimi/ulei, neutralizare).

Până la racord, gospodăriile folosesc bazine etanșe cu vidanșare către operator autorizat; sunt interzise fosele neetanșe, racordurile pluviale la canalizarea menajeră și deversările în șanțuri/cursuri de apă. Rețeaua pluvială rămâne separată, cu deversoare prevăzute cu clapete antirefulare în zonele expuse la viituri. În zonele inundabile, elementele sistemului (cămine, stații) se proiectează antiefluență/antiflotare și cu rezervă de energie pentru funcționare în regim de urgență.

Operarea se bazează pe registru GIS, sectorizare, monitorizare continuă a debitelor/încărcărilor, SCADA pentru stații și un program de mentenanță (curățare, descolmatare, testare vanelor). Se instituie indicatori de performanță (grad de conectare, calitatea efluentului, reducerea I/I) și campanii de informare a populației privind utilizarea corectă a rețelei, astfel încât extinderea să fie sigură, scalabilă și conformă de mediu.

3.9.4. Alimentare cu energie electrică

Principalele lucrări de investiții în domeniul alimentării cu energie electrică urmăresc în special o creștere a siguranței în exploatare prin modernizări și retehnologizări ale instalațiilor energetice.

Principalele direcții de strategie de dezvoltare sunt:

- Reabilitarea și modernizarea rețelelor de distribuție de înaltă, medie și joasă tensiune;
- Restructurarea și automatizarea rețelelor de distribuție.

3.9.5. Alimentare cu energie termică

Asigurarea încălzirii locuințelor și a clădirilor de utilitate publică, se va realiza în sistem individual, prin centrale termice folosind combustibil solid sau gazos.

Se vor lua în considerare aplicarea sistemelor de producere a energiei prin metode alternative (panouri solare montate pe acoperișurile clădirilor, panouri electrice, etc.)

3.9.6. Alimentare cu gaze naturale

În prezent, alimentarea cu gaze naturale în comuna Cicârlău lipsește sau este insuficient dezvoltată, încălzirea gospodăriilor fiind asigurată în principal din biomasă lemnoasă și, punctual, prin soluții electrice. PUG propune realizarea/extinderea unei rețele publice de distribuție pe medie

presiune, cu stații de reglare-măsurare (SRM/SRP) la intrarea în localități și branșamente contorizate la consumatori, în vederea diversificării surselor de energie și reducerii presiunii asupra fondului forestier.

Intervențiile vor fi etapizate pe satele componente, corelate cu lucrările de modernizare stradală (carosabil, trotuare, rigole) și cu restul utilităților, pentru a limita deschiderile repetate ale traseelor. Conductele se vor poză îngropat (PE pentru gaze), cu respectarea distanțelor de siguranță față de alte rețele și construcții, a zonelor de protecție, a accesului pentru exploatare/mentenanță și a măsurilor de securitate la incendiu. În zonele cu pante și versanți se vor prevedea soluții de protecție mecanică și control al potențialelor tasări.

Modelul de operare vizează contorizare individuală, sectorizare și telemetrie pentru monitorizarea presiunilor, precum și campanii de informare privind utilizarea în siguranță. Pentru gospodăriile izolate sau greu racordabile, PUG încurajează alternative compatibile (pompe de căldură, microcogenerare pe biomasă/biogaz, panouri fotovoltaice), astfel încât extinderea rețelei de gaze să fie complementară și să crească reziliența energetică a întregii comunități. Implementarea se va face numai cu avizele operatorului licențiat de distribuție și în conformitate cu normele tehnice și de securitate aplicabile.

3.9.7. Gospodărire comunală

Colectarea deșeurilor se face în mod selectiv conform directivelor naționale și europene. Se propune eficientizarea activității de gestionare a deșeurilor, tratandu-le ca pe o resursa valoroasă, prin :

- Folosirea rațională a resurselor cu înglobarea concepelor de economie circulară;
- Facilitarea procesului de reciclare și folosirea materiilor prime secundare;
- Diminuarea conținutului de substanțe periculoase din deșeuri;
- Minimizarea volumului de deșeuri generat din activitățile companiilor (în special firmele mari din diverse ramuri industriale).

3.10. PROTECȚIA MEDIULUI

În urma analizei problemelor de mediu s-au conturat propunerile și măsurile de intervenție ce se impun pentru protecția mediului :

- Realizarea/extinderea rețelelor publice de apă și canal în perimetrele de construire și separarea pluvialului (rigole pereate, bazine de reținere, clapete anti-refulare), pentru a elimina deversările în șanțuri și infiltrațiile necontrolate.
- Limitarea extinderii în lunca Someșului și pe versanții sensibili; respectarea hărților de hazard/risc (PMRI/HHRI) și a zonării de risc la alunecări (Macrozonare GEOTEC).
- Reglementări pentru sursele potențiale de poluare: distanțe de protecție față de locuire, filtre verzi, interzicerea deversărilor, pretratări la sursă pentru agenții economici (grăsimi/uleiuri, nămoluri).
- Creșterea suprafeței de spații verzi publice (aliniaamente, perdele de protecție), inclusiv benzi ripariene pe văile locale (Valea Mare, Tăuașul) și pe Someș.
- Amenajări hidrotehnice punctuale: apărări de mal în sectoarele cu eroziune activă și corelarea cu îndiguirea propusă pe malul drept al Someșului; verificarea secțiunilor la poduri/podețe.
- Respectarea zonelor de protecție sanitară (cimitire, trasee tehnico-edilitare, unități agro-zootehnice) și instituirea perimetrelor de protecție la captări/foraje.
- Protecția patrimoniului construit prin stabilirea zonelor de protecție și reguli de integrare, cu punere în valoare peisageră.
- Dezafectarea/ reconversia spațiilor industriale nefuncționale (inclusiv perimetre miniere abandonate) în spații publice/parcuri, după ecologizare.
- Reducerea poluării aerului: modernizarea arderilor individuale, promovarea soluțiilor mai curate (gaz, pompe de căldură/biomasă performantă), filtre verzi pe coridoarele E58/DN1C și în jurul platformelor productive.
- Colectare selectivă și trasabilitate a deșeurilor; eliminarea depozitărilor necontrolate la liziera pădurilor și pe maluri (control + campanii).
- Controlul zgomotului în coridoarele rutiere/feroviare (covor asfaltic fonoabsorbant, plantări, eventual ecrane acustice în punctele sensibile), mai ales în perspectiva variantei de ocolire Baia Mare (traversare prin UAT).
- Risc la inundații ridicat pe lunca Someșului și la confluențele cu Valea Mare/Tăuașul; se aplică măsuri structurale (îndiguiri, apărări de mal, bazine de

retenție) + non-structurale (interdicții în albie majoră, întreținere coridoare de scurgere, avertizare timpurie).

- Risc geomorfologic: reactivări de alunecări pe talazul piemontan, căderi de blocuri și tasări în perimetrele miniere de la Ilba/Handalu Ilbei; pentru noile investiții se cer studii geotehnice și măsuri de stabilizare/drainaj.
- Soluri sensibile: suprafețe notabile cu hidromorfie/gleizare și aciditate (necesare drenaje și amendamente calcaroase); controlul eroziunii pe pante prin înierbări/terasări.
- Calitatea apei și a malurilor: interzicerea deversărilor, desființarea foselor neetanșe, separarea pluvialului, întreținerea regulată a șanțurilor/rigolelor; în zonele joase, clapete antirefulare.
- Zgomot și aer: coridorul DN1C/E58 și linia CF 400 – planuri de reducere (plantări, modernizarea platformelor, evitarea fronturilor continue la stradă în noile PUZ); evaluare punctuală pentru varianta de ocolire Baia Mare.

Pentru ariile naturale protejate se propun următoarele obiective de conservare și protecție:

- păstrarea și menținerea condițiilor de habitat necesare pentru protecția unor specii semnificative, grupuri de specii, comunități biotice sau trăsături fizice ale mediului acolo unde acestea necesită o manipulare specifică din partea omului pentru un management optim;
- pe parcursul tuturor lucrărilor aferente proiectelor de dezvoltare ce se vor executa se va ține cont că, pentru toate speciile de păsări de importanță comunitară este interzisă deținerea, uciderea, vânarea, capturarea lor, cât și perturbarea în cursul perioadei de reproducere, de creștere, de hibernare și de migrație.
- Pentru speciile de plante și animale sălbatice terestre, acvatice și subterane, prevăzute în anexele nr.4A și 4B (OUG nr. 57/2007 cu modificările și completările ulterioare), care trăiesc atât în ariile naturale protejate, cât și în afara lor, sunt interzise: orice formă de recoltare, capturare, ucidere, distrugere sau vătămare a exemplarelor aflate în mediul lor natural, perturbarea intenționată în cursul perioadei de reproducere, de creștere, de hibernare și de migrație, recoltarea florilor și a fructelor, culegerea, tăierea,

dezrădăcinarea sau distrugerea cu intenție a acestor plante în habitatele lor naturale, în oricare dintre stadiile ciclului lor biologic, deținerea, transportul vânzarea sau schimburile în orice scop a acestora.

- conservarea florei și faunei
- conservarea biodiversității
- se interzice orice forma de recoltare, capturare, ucidere, distrugere sau vatămare a exemplarelor aflate în mediul lor natural, în oricare dintre stadiile ciclului lor biologic
- facilitarea cercetării științifice și monitorizării ca activități primare asociate cu managementul durabil al resurselor naturale;
- eliminarea, apoi prevenirea exploatării și ocupării împotriva scopului pentru care a fost desemnată
- Asigurarea resurselor umane, financiare și materiale necesare implementării planului de management
- Neutralizarea surselor de poluare și controlul asupra celor viitoare din zonele protejate

3.11. REGLEMENTĂRI URBANISTICE

Zone de protecție stabilite

Zonele de protecție sanitare s-au stabilit conform ORDIN nr. 119 din 4 februarie 2014 pentru aprobarea normelor de igienă privind mediul de viață al populației (cu actualizările și completările ulterioare), iar zonele de protecție pentru infrastructura tehnică conform normelor de specialitate în vigoare.

Zona de protecție sanitară este definită conform, ORDIN nr. 119 din 4 februarie 2014 (cu actualizările și completările ulterioare), terenul din jurul obiectivului, unde este interzisă orice folosință sau activitate care, în contact cu factorii externi, ar putea conduce la poluarea/contaminarea factorilor de mediu cu repercusiuni asupra stării de sănătate a populației rezidente din jurul obiectivului;

Suprafețele de teren incluse în zonele de protecție sanitară pot fi exploatate agricol, cu excepția culturilor de plante utilizate în scop alimentar sau furajer, care necesită folosirea de

fertilizatori și pesticide și care, prin fixarea sau concentrarea de substanțe poluante pot fi vătămătoare pentru om sau animale.

Pentru infrastructura tehnico-edilitară s-au instituit zone de protecție și siguranță: pentru rețelele electrice aeriene de 20 KV, zona de protecție corespunde cu zona de siguranță și este 12 m din ax, iar pentru rețelele electrice de 110 KV, zona de protecție este de 20 de metri. În zonele de siguranță sunt interzise orice fel de construcții, cu excepția celor pentru întreținere și siguranță a rețelelor.

Pentru magistralele de gaze naturale, zona de siguranță este de 20 de metri din ax – cu interdicție de construire, iar zona de protecție este de 200 de metri ax, zone în care în vederea construirii este necesar avizul administratorului de rețea (Transgaz).

În zonele de protecție, autorizația de construire este condiționată de obținerea în prealabil a unui aviz din partea administratorilor rețelelor.

Pentru dezvoltarea capacității de circulație a drumurilor publice în traversarea localităților rurale, se va ține cont de zona de protecție a drumurilor, respectiv de 22 de metri pentru drumurile județene și 20 de metri față de drumurile comunale.

Zone de protecție propuse pentru siturile arheologice

Situri arheologice identificate în teren:

1. CICÂRLĂU – Cetatea Teilor
2. CICÂRLĂU - Ciurgăul lui Tulvai
3. CICÂRLĂU - Olos
4. CICÂRLĂU – Pe Tog

Pe teritoriul comunei Cicârlău se suprapune parțial și zona de protecție aferentă sitului arheologic *Curtea fam. Zoicaș* localizat pe teritoriul UAT-ului vecin Orașul Tăuții Măgherauș.

Măsuri de protecție pentru construcții cu valoare istorică sau arhitecturală deosebită

Orice fel de intervenție asupra clădirilor cu valoare tradițională care necesită autorizație de construire conform Legii 50/1991 privind autorizarea lucrărilor de construire, se va realiza numai pe bază și în conformitate cu avizul Direcției Județene pentru Cultură.

Măsuri de protecție a Rezervației Naturale Rozeta de Piatră Ilba (RONPA0609)

În cadrul Planului Urbanistic General s-a delimitat zona de protecție a Rezervației Naturale Rozeta de Piatră Ilba (RONPA0609), marcată ca atare pe planșele de reglementări urbanistice și pe planșele de UTR aferente PUG. Intervențiile în zona de protecție a Rezervației Naturale Rozeta de Piatră Ilba (RONPA0609) se vor realiza conform prevederilor de la nivel de UTR - L3 – *Locuințe și funcțiuni complementare din zona de protecție a Rezervației Naturale Rozeta de Piatră Ilba* din cadrul RLU.

În cadrul zonei de protecție a Rezervației Naturale Rozeta de Piatră Ilba (RONPA0609) se instituie două tipuri de subzone cu următoarele reglementări de bază:

- L3.A - subzonă cu interdicție totală de construire, marcată ca atare în planșele de reglementări urbanistice și în planșele de UTR;
- L3.B - subzonă în care orice intervenție este condiționată de obținerea avizului favorabil al Direcției Județene pentru Cultură Sălaj, marcată ca atare în planșele de reglementări urbanistice și în planșele de UTR.

Zone cu interdicție de construire până la elaborarea studiilor de specialitate

Autorizarea lucrărilor de construire în zonele cu risc de inundabilitate se poate face numai după realizarea lucrărilor de protecție (îndiguire, consolidări) și pe baza avizului Sistemului de Gospodărire a Apelor și al Inspectoratului pentru Situații de Urgență, conform prevederilor Legii apelor nr. 107/1996 și legislației specifice. Până la realizarea acestor măsuri, în zonele inundabile se instituie interdicție temporară de construire, conform planșelor de reglementări urbanistice.

În situațiile de suprapunere a zonelor cu risc de alunecări din teren cu intravilanul, PUG instituie interdicție temporară de construire cu condiția elaborării unui studiu geotehnic detaliat și a unor măsuri tehnice de stabilizare/amenajare care să elimine sau să reducă riscul, reglementată și vizibilă în planșele aferente

3.12. OBIECTIVE DE UTILITATE PUBLICĂ

Viziunea de dezvoltare a comunei Cicirlău este de a oferi cetățenilor săi un nivel de trai mai ridicat, locuri de muncă, egalitate de șanse, precum și un mediu înconjurător curat păstrând normele de poluare la un nivel cât mai scăzut. În perioada următoare, administrația își propune să

atrage investiții astfel încât să obțină un echilibru economic și o plajă de locuri de muncă mai mare și mai diversificată.

Estimarea necesarului de echipamente tehnice și socio-culturale (orizont 2035–2045)

Estimarea a fost făcută plecând de la situația existentă (2024) și de la două praguri de creștere ale populației: ~5.000 locuitori în 2035 (scenariu mediu) și ~5.500 locuitori în 2045 (scenariu lung). Extinderea intravilanului la cca. 1.011,7 ha creează cadrul teritorial pentru noile dotări, iar dimensionarea lor urmează principiile din Legea 350/2001, Legea 351/2001 și ghidurile de dotări de cartier (raportare la populație, accesibilitate pietonală, distribuție echitabilă între sate).

Spații verzi. Ținta locală este menținerea unui raport de cca. 24–26 m²/locuitor. La baza existentă de 12,27 ha, creșterea la 5.000 loc. impune +0,73 ha (total ~13,0 ha), iar la 5.500 loc. încă +1,03 ha (total ~13,3 ha). Suprafața suplimentară se va asigura preponderent prin: parcuri în nucleeele civice, coridoare verzi de-a lungul văilor și aliniamente stradale în noile lotizări.

Educație. Rețeaua actuală (2 grădinițe, 3 școli) acoperă etapa 2035 fără investiții noi majore, cu optimizare de program și micro-modernizări. Pentru 2045 se anticipează necesitatea unei grădinițe suplimentare (program normal/prelungit) pentru a menține indicatorii de încărcare pe grupe; la școli nu se estimează unități noi, ci reabilitare/eficientizare și eventuale extinderi punctuale.

Sănătate. Raportul actual (1 cabinet) este sub optimul de acces. Până în 2035 este necesar încă un cabinet medical de familie (total 2), distribuția preferată fiind Cicârlău + Ilba/Bârgău. Pentru 2045 nu se proiectează un al treilea cabinet, ci consolidarea serviciilor (asistență comunitară, telemedicină).

Socio-cultural. Stocul de 6 centre socio-culturale rămâne suficient pe ambele etape; intervențiile vizează modernizarea și programarea spațiilor (bibliotecă, hub educațional, servicii sociale).

Sport și recreere. La baza existentă (1 teren) se adaugă un teren de sport până în 2035 (total 2) și încă unul până în 2045 (total 3), pentru o acoperire echilibrată la nivelul satelor și al noilor cartiere. Se corelează cu extinderile de spații verzi și cu traseele pietonale/velo.

Pe scurt, scenariul mediu 2035 aduce ajustări de capacitate (spații verzi +0,73 ha, +1 cabinet medical, +1 teren sport), iar scenariul lung 2045 completează rețeaua (spații verzi +1,03 ha, +1 grădiniță, încă un teren sport). Localizarea exactă se va stabili prin PUZ-uri, condiționată de accesibilitate pietonală, siguranță față de riscurile naturale și disponibilitatea terenurilor publice.

	Existent	Proгноzat / Necesar	
Perioada	2024	Mediu - 2035	Lung - 2045
Suprafață intravilan	872.5	1011.7	1011.7
Populație	4536	5000	5500
DOTĂRI			
Spații Verzi	12.27	+0.73	+1.03
Grădinițe	2	0	+1
Școli	3	0	0
Cabinete medicale	1	+1	0
Centre socio-culturare	6	0	0
Terenuri sport	1	+1	+1

Tabel 7 Echipare tehnică și socio-culturală

Pentru fundamentarea planului de acțiuni la nivelul PUG Cicârlău, în continuare este prezentată o matrice structurată pe domenii majore (infrastructură rutieră, utilități publice, mediu, modernizări și dotări edilitare, mediul de afaceri, servicii sociale). Lista reprezintă baza tehnică pentru rezervarea de coridoare/terenuri de utilitate publică, instituirea servituților, etapizarea investițiilor, precum și pentru prioritizarea proiectelor în funcție de impact, conformitate legală, cost/beneficiu, maturitatea documentațiilor și disponibilitatea finanțării (PNRR, POR, Anghel Saligny, AFM, buget local, parteneriate).

PLAN DE ACȚIUNE:

Nr.crt	OBIECTIVE DE UTILITATE PUBLICĂ	CATEGORII DE INTERES			ESTIMARE FINANCIARĂ	SURSE POSIBILE DE FINANȚARE
		Național	Județean	Local		
1	MODERNIZAREA ȘI ASFALTAREA DRUMURILOR COMUNALE (DC 101, DC 102)			x	1,300,000	Surse proprii și alte surse (PNDR)
2	REABILITAREA MODERNIZAREA ȘI ASFALTAREA STRĂZILOR COMUNALE			x	2,500,000	Surse proprii și alte surse (PNDR)
3	REABILITAREA MODERNIZAREA ȘI ASFALTAREA DRUMURILOR AGRICOLE ȘI FORESTIERE			x	1,200,000	Surse proprii și alte surse (PNDR)
4	REFACEREA TROTUARELOR ȘI CONSTRUIREA DE NOI TROTUARE			x	200,000	Surse proprii

5	AMENAJAREA DE PISTE PENTRU BICICLIȘTI			x	350,000	Surse proprii, AFM și alte surse guvernamentale sau europene (PNRR)
6	MARCAREA ȘI SEMNALIZAREA DRUMURILOR ȘI A STRĂZILOR COMUNALE			x	200,000	Surse proprii
7	REALIZAREA ALIMENTARII CU APA A LOCALITĂȚILOR COMUNEI			x	19,550,000	POIM, AFM, PNDL, surse proprii și alte surse guvernamentale sau europene (PNRR)
8	REALIZAREA REȚELEI DE EVACUARE A APELOR UZATE SI CONSTRUCȚIA STAȚIEI DE EPURARE			x	8,800,000	POIM, AFM, PNDL, surse proprii și alte surse guvernamentale sau europene (PNRR)
9	EXTINDEREA ȘI MODERNIZAREA REȚELEI DE ALIMENTARE CU ENERGIE ELECTRICĂ			x	300,000	Investiții operator, Parteneriat public-privat, AFM, surse proprii și alte surse guvernamentale sau europene
10	EXTINDEREA REȚELEI DE ALIMENTARE CU GAZ ÎN TOATE SATELE COMUNEI			x	1,500,000	Surse proprii și alte surse (PNDR)
11	ACHIZIȚIONARE DE UTILAJE PENTRU DESZĂPEZIRE, ÎNTREȚINERE DRUMURI ȘI ACOSTAMENTE, TRANSPORT MATERIALE			x	500,000	Surse proprii și surse externe
12	ÎNFIINȚARE DE STAȚII DE ÎNCĂRCARE AUTO - ELECTRICE, SI COMBUSTIBIL CONVENȚIONAL			x	1,500,000	POIM, AFM, PNDL, surse proprii și alte surse guvernamentale sau europene (PNRR)
13	REABILITAREA TERMICĂ A BLOCURILOR DE LOCUIT DIN COMUNA ȘI CONSTITUIREA ASOCIAȚILOR DE PROPRIETARI			x	2,500,000	AFM, surse proprii si surse externe (POR)

14	EXTINDEREA ȘI MODERNIZAREA GRĂDINIȚEI DIN SATUL CICÂRLĂU ȘI TRECEREA LA PROGRAM PRELUNGIT			x	300,000	Surse proprii și surse externe guvernamentale sau europene (PNRR sau fondul de mediu)
15	CONSTRUCȚIA UNEI CREȘE			x	1,600,000	Surse proprii și surse externe guvernamentale sau europene (PNRR)
16	DOTAREA SI MODERNIZAREA CABINETULUI MEDICAL DIN CICÂRLĂU			x	600,000	Surse proprii și surse externe guvernamentale sau europene (PNRR)
17	CREAREA DE ZONE INDUSTRIALE PRIN ATRAGEREA DE INVESTITORI, OFERIND FACILITĂȚI ȘI CONDIȚII ATRACTIVЕ DESFĂȘURĂRII ACTIVITĂȚILOR ECONOMICE;			x	2,500,000	Surse proprii si surse externe (POR)
18	ÎNFIINȚAREA UNUI CENTRU DE ASISTENȚĂ FAMILIALĂ ȘI PENTRU VICTIMELE VIOLENȚEI DOMESTICE			x	2,500,000	Surse proprii, surse externe guvernamentale sau europene (PNRR) și fonduri norvegiene
19	ÎNFIINȚAREA UNUI CENTRU DE ZI PENTRU BĂTRÂNI			x	2,500,000	Surse proprii, surse externe guvernamentale sau europene (PNRR) și fonduri norvegiene
20	CONSTRUIREA UNUI BLOC PENTRU LOCUINȚE SOCIALE			x	4,500,000	Surse proprii si surse externe guvernamentale sau europene (POR)
21	CONSTRUIREA UNUI BLOC ANL			x	4,500,000	Surse proprii și surse externe guvernamentale sau europene (ANL)
22	ÎNFIINȚAREA UNUI CENTRU DE DOCUMENTARE ȘI INFORMARE			x	1,500,000	Surse proprii și surse externe guvernamentale sau europene (POR)
23	ÎNFIINȚAREA COMPLEXULUI MUZEAL NICOLAE SABĂU			x	4,500,000	Surse proprii și surse externe guvernamentale sau europene (POR)

24	AMENAJAREA DE SPATII DE JOACĂ PENTRU COPII SI TERENURI DE SPORT			x	590,000	Surse proprii, surse externe guvernamentale sau europene (PNRR) și fonduri private
25	AMENAJAREA UNUI BAZIN DE ÎNOT			x	4,000,000	Surse proprii și surse externe guvernamentale sau europene (CNI)
26	AMENAJAREA UNOR ZONE TURISTICE DE INTERES LOCAL			x	35,000	Surse proprii și guvernamentale sau europene
27	AMENAJAREA UNUI PARC PENTRU RECREERE, PROMENADĂ ȘI AGREMENT			x	295,000	Surse proprii și surse externe guvernamentale sau europene
28	AMENAJAREA MUZEULUI SATULUI			x	100,000	Surse proprii și surse externe guvernamentale sau europene
29	AMENAJAREA UNUI COMPLEX DE DIVERTISMENT (BOWLING, BILIARD)			x	2,000,000	Surse proprii și surse externe guvernamentale sau europene (POR)
30	ECOLOGIZAREA MALURILOR RÂULUI SOMEȘ, VĂII MARI, VĂII CICÎRLĂUTIULUI, VĂII NEGRUȚII ȘI VĂII HANDAL ECOLOGIZAREA LOCURILOR DE DEPOZITARE A DIFERITELOR DEȘEURI IN INTRAVILANUL SI EXTRAVILANUL LOCALITĂȚII			x	30,000	Surse locale (AFM) guvernamentale sau europene

Tabel 8 Lista proiectelor de dezvoltare
Sursa Strategia de dezvoltare durabilă a
Comunei Cicârlău pentru perioada
2021-2027

Obiectivele de utilitate publică propuse răspund simultan deficitelor critice (apă–canal, mobilitate, mediu), oportunităților de creștere (zona DN1C/E58, proximitatea Baia Mare, coridorul variantei de ocolire) și nevoilor sociale (servicii pentru copii/vârstnici). Implementarea etapizată, corelată cu finanțările active și cu reglementările de risc, va crește calitatea locuirii, va susține dezvoltarea economică locală și va consolida reziliența comunei Cicârlău.

4. CONCLUZII

Comuna Cicârlău are profilul clar al unei localități rurale–periurbane, bine conectate la coridorul DN1C/E58 și la Magistrala CF 400, cu acces rapid la Baia Mare. În 2024, populația rezidentă este de 4.536 locuitori, iar dinamica ultimului deceniu indică o creștere moderată, dar pe fondul îmbătrânirii structurii demografice și al unei presiuni crescânde asupra serviciilor locale. Economia are ancoră în industria prelucrătoare, construcții, transport–depozitare și comerț, însă necesită diversificare și consolidare a bazei de locuri de muncă locale.

Diagnosticul infrastructural este net: lipsesc rețele centralizate complete de apă și canalizare, alimentarea cu gaze este insuficient extinsă, iar rețeaua rutieră locală are nevoie de reabilitare, trotuare și siguranță rutieră; în același timp, oportunitățile sunt notabile — poziția pe E58/DN1C, viitoarea variantă de ocolire Baia Mare cu punct de acces în UAT, și posibilitatea conectării la investiții publice majore în utilități. Din punctul de vedere al riscurilor, Cicârlău rămâne expus inundațiilor pe lunca Someșului și instabilităților locale pe versanți; răspunsul PUG propune măsuri integrate structurale și non-structurale (îndiguiri dimensionate corect, management pluvial, respectarea coridoarelor de scurgere, zonare geotehnică și condiționări de construire).

Din perspectiva dotărilor, aplicarea cadrului Legea 351/2001 și Legea 350/2001 conduce la un necesar etapizat, corelat cu scenariul de creștere „moderată” (orizont 2035–2045): spații verzi, învățământ preșcolar și școlar, servicii medicale de bază, centre socio-culturale, terenuri de sport, toate dimensionate la populația estimată și localizate prin PUZ-uri. Lista de proiecte strategice propusă (apă, canalizare + stație de epurare, refacerea tramei stradale, trotuare și piste velo, extinderi rețele electrice și de gaze, stații de încărcare, reabilitări de clădiri publice, zone industriale ușoare și facilități sociale) formează nucleul planului de acțiuni și oferă o ordine logică de implementare: mai întâi utilități și siguranță, apoi dezvoltări funcționale și calitate a vieții.

Condiția de succes a PUG este guvernarea proiectelor: rezervarea/clarificarea terenurilor pentru utilități și dotări, phasing realist (scurt: apă–canal–drumuri; mediu: gaze–iluminat–mobilitate alternativă; lung: platforme economice și turism), parteneriate cu operatorii de rețea și cu Consiliul Județean, corelare cu PMRI/HHRI (ABA Someș–Tisa) și cu documentațiile CNAIR pentru varianta de ocolire. Finanțarea va combina programe naționale și europene (PNRR, POR, POIM/viitoare programe, AFM), contribuții locale și parteneriate public-private acolo unde este justificat.

În concluzie, Cicârlău dispune de premise solide pentru o dezvoltare echilibrată: poziție strategică, potențial de conectivitate și un portofoliu clar de investiții. Prioritar rămân: (1) infrastructura de bază (apă–canal–drumuri, managementul riscurilor), (2) calitatea locuirii și a spațiului public (trotuare, spații verzi, mobilitate sigură), (3) baza economică locală (zone pentru IMM, servicii și agro-procesare), (4) servicii sociale și educaționale adaptate unei populații în ușoară creștere, dar îmbătrânită. Monitorizarea prin indicatori simpli – lungime rețele realizate, % gospodării racordate, suprafață spații verzi/locuitor, număr locuri de muncă locale și timp de acces la dotări – va asigura corecția de traseu și va transforma PUG dintr-un document de reglementare într-un instrument operațional pentru modernizarea comunei.

5. TABELE, IMAGINI, GRAFICE

TABELE

Tabel 1 Construcții cu valoare istorică sau arhitecturală deosebită.....	21
Tabel 2 Prezența, suprafețe, specii și habitate de interes comunitar.....	43
Tabel 3 Dependența demografică Analiză comparative 2011-2024.....	50
Tabel 4 Densitatea populației în comuna Cicârlău comparativ cu județul Maramureș	56
Tabel 5 Analize SWOT.....	97
Tabel 6 Prognoza pe termen mediu și lung a populației și indicatori adiacenți	131
Tabel 7 Echipare tehnică și socio-culturală	153
Tabel 8 Lista proiectelor de dezvoltare.....	156

FIGURI

Figure 1 Evoluția PIB/locuitor prognozată pentru perioada 2023-2027.....	46
Figure 2 Numărul întreprinderilor pe secțiuni din activitate.....	48
Figure 3 Cifra totală de afaceri pe secțiuni din activitate	49
Figure 4 Ponderea populației de salariați în total populație cu vârstă activă.....	51
Figure 5 Angajați pe domenii de activitate CAEN, în anul 2024	52
Figure 6 Evoluția ratei șomajului în perioada 2014-2024	53
Figure 7 Evoluția populației.....	55
Figure 8 Evoluția mișcării naturale a populației	57
Figure 9 Evoluția mișcării migratorii a populației	58
Figure 10 Structura populației pe sexe.....	60
Figure 11 Piramida vârstelor pentru anul 2014.....	61
Figure 12 Piramida vârstelor pentru anul 2024.....	62